

საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა

პარლამენტის სამაცნეორო-საინფორმაციო
უზრუნველყოფის განყოფილება

საქართველოს სახელმწიფოს ხელმძღვანელები

ტომი IV

ზოგად გამსაჯურდია

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე

(1990 წლის ნოემბერი – 1991 წლის აპრილი)

ოფიციალური დოკუმენტები,
მიმართვები, ინტერვიუები

(ნაცილი II)

თბილისი 2015

UDC (უბკ) 342.511 (479.22) + 929(479.22)
ს-323
ზ-587

სირიც “საქართველოს სახელმწიფოს ხელმძღვანელები“
იდეის ავტორი: ემზარ ჯგურენაია

რედაქტორ-შემდგენლები: მზია ხოსიტაშვილი
ემზარ ჯგურენაია

კორეტულიზაციი: ცოტნე გამსახურდია

დაკაბალოვება: შორენა გზირიშვილი

შიდა ყდის დიზაინი: მზია ხოსიტაშვილი

შპს “ირიდა”
რუსთავი, ფინანსების ქ. №7

ISSN 1987-5576
ISBN 978-9941-0-8266-5

© საქართველოს პარლამენტის ეროვნული ბიბლიოთეკა

* * *

IV ტომში მოცემულია 1990 წლის 14 ნოემბრიდან 1991 წლის 13 აპრილამდე ოფიციალურ პრესაში გამოქვეყნებული უზენაესი საბჭოს დადგენილებები, გამოტანილი ისეთ მნიშვნელოვან საკითხებზე, როგორებიცაა უზენაესი საბჭოს რეგლამენტი, უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარისა და წევრების არჩევა, მინისტრების დანიშვნა, გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივ მმართველობაზე გადასვლა, საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის შემოღება, რეფერენდუმის ჩატარების წესი, დებულებები სახელმწიფო გერბისა და დროშის შესახებ და სხვ.

წიგნში შეტანილია ასევე უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის სახელით გაკეთებული განცხადებები, მიმართვები უცხო ქვეყნის მთავრობებისადმი, „საქინფორმის“ მიერ გავრცელებული ინფორმაციები სხვადასხვა შეხვედრებისა და პრესკონფერენციების, მათ შორის, მოსკოვში ამერიკის სახელმწიფო მდივან ჯეიმს ბეიკერთან შეხვედრის შესახებ, მოცემულია ყაზბეგში სამხრეთ ოსეთის რეგიონში ვითარების სტაბილიზაციისათვის ზ. გამსახურდიასა და ბ. ელცინს შორის შემდგარი შეხვედრისა და მოლაპარაკების შედეგად მიღებული ერთობლივი მოქმედების ოქმი.

შემდგენლებისგან

სარჩევი:

საქართველოს უზენაესი საბჭოს დადგენილება საქართველოს	
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის არჩევის შესახებ	19
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის	
პირველი მოადგილის არჩევის შესახებ	20
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის	
მოადგილის არჩევის შესახებ	21
საქართველოს უზენაესი საბჭოს დადგენილება საქართველოს	
სსრ მინისტრთა საბჭოს განცხადების შესახებ	22
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
გ. 3. აჩსანის საქართველოს რესუბლიკის ფინანსთა მინისტრად	
დანიშნულის შესახებ	23
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
ლ. 6. პრეზულაპის საქართველოს რესუბლიკის განათლების	
მინისტრად დანიშნულის შესახებ	24
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
პ. 3. ჩევიძის საქართველოს რესუბლიკის ტრანსაზროვნოს	
მინისტრად დანიშნულის შესახებ	25
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
თ. გ. გველესიანის საქართველოს რესუბლიკის ვაჟრობის	
მინისტრად დანიშნულის შესახებ	26
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
ი. ს. ქორდანიას საქართველოს რესუბლიკის მეცნიერების,	
ტექნიკისა და პროდუქტული დაგენერაციის მინისტრად	
დანიშნულის შესახებ	27
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
გ. მ. ხოშთარიას საქართველოს რესუბლიკის საგარეო საქმეთა	
მინისტრად დანიშნულის შესახებ	28
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
თ. შ. კანიალიანის საქართველოს რესუბლიკის ტელევიზიის	
და რაიონობურებულებრივის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარე	
დანიშნულის შესახებ	29
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
ი. ა. გენალარიზოლის საქართველოს რესუბლიკის	
ჯანმრთელობის დაცვის და სოციალური უზრუნველყოფის	
მინისტრად დანიშნულის შესახებ	30
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
არსებული უზენაესის გაუქმებისა და ტრანსიციულთა	
აღდგენის შესახებ	31
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	

ჭ. გ. ტყებურავას საქართველოს რესაუგლიკის კავშირგაბმულობის	
მინისტრად დაწიგვის შესახებ 33	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
6. ა. ტულიასიძის საქართველოს რესაუგლიკის	
კულტურის მინისტრად დაწიგვის შესახებ 34	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
დ. გ. ხატულიანის საქართველოს რესაუგლიკის	
შინაგან საქმეთა მინისტრად დაწიგვის შესახებ 35	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
ჰ. გ. ხელურიანის საქართველოს რესაუგლიკის იუსტიციის	
მინისტრად დაწიგვის შესახებ 36	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
სახელმწიფო ინსტიტუტი პატიურიენტთა ჩარიცხვასთან	
დაპავილობული საკითხების გამოყევლები კომისიის	
შეკვეთის შესახებ 37	
შეხვედრა საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭო 38	
მრგვალი მაგილის პრინციპურ ღრგვებისათვის შეკრება 40	
ძალაქმისა და რაიონულის სახალხო დეპუტატთა	
საბჭოების აღმასპონება 44	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესაუგლიკის 1990 წლის 22 ნოემბრის	
ამნისტიის კანონის გამოყევაზის ცესის შესახებ 45	
საქართველოს რესაუგლიკის სახალხო დეპუტატთა საკალაპო	
და რაიონულ საბჭოებს, მრგვალი მაგილის აღგილობრივ	
ორგანიზაციებს, დეპუტატთა რაიონულ კომისიებს 50	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა	
არჩევნების ზოგიერთ საარჩევნო ოლქში ხელახლი	
არჩევნების დაწიგვის შესახებ 51	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
გ. დ. გეგელაძის საქართველოს რესაუგლიკის მინისტრთა საბჭოს	
თავმჯდომარის აირველი მოადგილის - საქართველოს რესაუგლიკის	
სახელმწიფო აგრძელებულ კომიტეტის თავმჯდომარის	
თანამდებობისა განთავსუფლების შესახებ 52	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
ქ. ცხენიალისა და პავის რაიონის მორიტორიაზე საგანგებო	
ცესების გამოცხადების შესახებ საქართველოს რესაუგლიკის	
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილების თაობაზე 53	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის	
დადგენილება ქ. ცხენიალისა და პავის რაიონის მორიტორიაზე	
საგანგებო ცესების გამოცხადების შესახებ 54	
საუბარი საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოში 59	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს სედომისადროებით	
რეგლამენტი ცვლილების შეტანის შესახებ 60	

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სამაცნეათო კომისიის	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სამაცნეათო და	
საღებულონო ეთივის მუშავი კომისიად გარდაძნის შესახებ 61	
შევეძრა უცროვის წარმომადგენლებთან 62	
ზოდად გამსახურდისა სიტყვა წარმომადგენლი 1989 წლის 25 დეკემბერს	
თბილისში გამართულ მითიცვაზე 63	
ჩრდილოეთ ოსათის ავთონომიური საბჭოთა ცოციალისტური	
რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტური 67	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესპუბლიკის 1989 წლის სახელმწიფო	
პიუჯეტის შესრულების პრეზიდიტის დამტკიცების შესახებ 69	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკური და	
ცოციალური განვითარების 1991 წლის პროგნოზის შესახებ 70	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესპუბლიკის განვითარებური პროგურონის	
დანიშნულის შესახებ 73	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს	
თავმჯდომარის არჩევის შესახებ 74	
გატონიშვილ გიორგი გამრჩა ამორნს 75	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესპუბლიკის მთავარი სახელმწიფო	
არგიტრის დანიშნულის შესახებ 76	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
კანონით გაუთვალისწინებელი შეიარაღებული უორმორებების	
პარდალვის შესახებ 77	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
„არესტა და გასორგივი ინფორმაციის სევა საშუალებათა შესახებ“	
საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის	
სახალხო განხილვის თაობაზე 78	
საქართველოს რესპუბლიკის კანონი საქართველოს რესპუბლიკის	
უზენაესი საბჭოს მუშავი კომისიების დროისთვი	
დებულების შესახებ 79	
საქართველოს რესპუბლიკის კანონი საქართველოს	
რესპუბლიკის სახელმწიფო გირგის შესახებ დებულების	
დამტკიცების თაობაზე 80	
დებულება საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო გირგის	
შესახებ 81	
საქართველოს რესპუბლიკის კანონი საქართველოს რესპუბლიკის	
სახელმწიფო დოკუმენტის შესახებ დებულების დამტკიცების	
თაობაზე 84	
დებულება საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დოკუმენტის	
შესახებ 85	

საქართველოს რესუბლიკის კანონი საქართველოს რესუბლიკის შრომის კანონითა კოდექსის 64-ე მუხლის ცვლილების შატანის შესახებ.....	88
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება „ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიებზე საგანგებო ცესების გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილებაზი ცვლილების შეტანის შესახებ.....	90
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება საქართველოს რესუბლიკის პირველი მოწვევის უზენაესი საბჭოს პირველი სესიის საგანგებო სხდომის მოწვევის შესახებ.....	91
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 7 იანვრის პრძნებულების შესახებ.....	92
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება „ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიებზე საგანგებო ცესების გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილებაზი ცვლილებების შეტანის თაობაზე	99
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება „საქართველოს რესუბლიკაში მოსამართლის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს რესუბლიკის კანონის სამოქმედო შემოღების თაობაზე	100
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება საქართველოს რესუბლიკაში სასამართლო მყოფილების შესახებ საქართველოს რესუბლიკის კანონის სამოქმედო შემოღების თაობაზე	101
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის განცხადება 1991 წლის 12 იანვარი	103
განცხადება	105
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრესცენტრის განცხადება	107
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ზოგად გამსახურდის განცხადება უცხოეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისათვის	108
გაერთიანებული ერგბის ორგანიზაციის გეორგალურ მძივანს მის აღმატებულებას ჰატირ ჰატირ აურას დე კუელარს	109
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის განცხადება	110
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება	111
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის და საქართველოს რესუბლიკის მინისტრთა საბჭოს დადგენილება	

საქართველოს რესუბლიკაში სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის 1961 წლის ნომრის 50 და 100-მანეთიანი ფულის ნიშვნის გაცვლის მიზნინარობის შესახებ	112
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება „საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოდან დეპუტატების გაცვების თაოს შესახებ“ საქართველოს რესუბლიკის კანონის თაობაზე	114
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება „სსრ კავშირი კორპორაციების შესახებ“ კანონის 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის მოქმედების საქართველოს რესუბლიკის კანონის ტარიქორიგიაზე შეიჩრდის თაობაზე	115
გასწორება	116
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება 3. გ. ლორთიძების საქართველოს რესუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის თანამდებობის გათავისუფლების შესახებ	117
საიპარო ურთიერთობათა სრულყოფის შესახებ საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის პატონ ზინად გამახურდის გამოსვლა უზენაესი საბჭოს პირველი მოქვევის პირველ სესიაზე 1991 წლის 30 იანვარს	118
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება „მართლწერიბის დაცვის უზრუნველსაყოფაზე და დამნაშავრობასთან პრძლაში მიღიცისა და სსრ კავშირის შეიარაღებული ქალების ქვედანაყოფების ურთიერთმოქმედების შესახებ“ სსრ კავშირის პრეზიდენტის პრეზენტაციის მოქმედების შეიჩრდის თაობაზე	121
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება საქართველოს რესუბლიკის კოფლის მუზეორგანიზაციის საიპარო ურთიერთობათა დებულების შესახებ საქართველოს რესუბლიკის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების თაობაზე	122
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება „საქართველოს რესუბლიკის ხელისუფლების აღმილობრივი ორგანოების - საკრებულოების არჩევნების შესახებ საქართველოს რესუბლიკის პარტიის სამოქალად შემოღებისა და საკრებულოების არჩევნებისდაცვითი თაობაზე	123
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება საქართველოს რესუბლიკის რაიონის (ქალაქის) სასამართლოების, თბილისის საქალაქო სასამართლოს მსაჯულთა არჩევნების შესახებ	124
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება საქართველოს რესუბლიკის რაიონის (ქალაქის) სასამართლოების, (ქალაქის) სასამართლოებისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლეთა დანიშვნის შესახებ	125
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	

პრეზიდენტის დამტკიცების შესახებ	126
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილებრივისა და წევრის არჩევის შესახებ	128
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესუბლიკის სახალხო მიურნობის გართვის სტრუქტურის შესახებ	130
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს დადგენილება	
შინაგანი ჯარიბის - ეროვნული გვარდიის რიგებში 1991 წლს წვევამდელთა გაცვევის შესახებ	132
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესუბლიკის შინაგან ჯარებში - ეროვნულ გვარდიაში სამხედრო სამსახურის გავლის წასის ძროვითი დეკულტაციის დამტკიცების შესახებ	135
ღია ცირილი ამინდავასის სახელორ ოლქის სარდალს, გენერალ-აოლექონია 3. მ. პატრიკიელს	136
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს დადგენილება	
გარდამავალ პარიოლში ადგილობრივი მმართველობის შესახებ	
საქართველოს რესუბლიკის კანონის სამოქმედო შემოქმედის თაობაზე	138
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს დადგენილება	
ა. ა. ჭირაძაძის საქართველოს რესუბლიკის ცენტრალური საარჩევო კომისიის თავმჯდომარებრივ დანიშვნის შესახებ	139
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გარდამავალ პარიოლში ადგილობრივი მმართველობაზე გადასვლის პირველი ეტაპის შესახებ	140
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება თ. ნ. ბარამიძის ქ. ფრთის პრეზენტად	
დანიშვნის შესახებ	143
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება თ. ჩუბინიძის ქ. გორისა და გორის რაიონის	
პრაფექტად დანიშვნის შესახებ	144
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ზ. გ. ქირუს ცალევიძის რაიონის	
პრაფექტად დანიშვნის შესახებ	145
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ზ. გ. გურუს ცალევიძის რაიონის	
პრაფექტად დანიშვნის შესახებ	146
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება	147
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება თ. მ. ზორავოლიანის ქ. ზუგდიდისა და ზუგდიდის რაიონის პრაფექტად დანიშვნის შესახებ	
საქართველოს რესუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ა. მ. გარავარიანის გარეოულის რაიონის	

პრეზენტაცია და გვიშვილის შესახებ	149
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება საქართველოს რესუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოვის დაწესების შესახებ კანონის მთავრობის თაობაზე	150
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება პ. ა. თოიძის მზურების რაიონის პრეზენტაცია დანიშვნის შესახებ	151
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. ს. წიგლაურის ყაზბეგის რაიონის პრეზენტაცია და გვიშვილის შესახებ	152
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. ა. ლიხარავილის გურჯაანის რაიონის პრეზენტაცია და გვიშვილის შესახებ	153
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ს. წიგლაურის რაიონის პრეზენტაცია თ. მ. მაჯაიას დანიშვნის შესახებ	154
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ა. ა. გაკარიძის თერჯოლის რაიონის პრეზენტაცია დანიშვნის შესახებ	155
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. გ. აგანაშვილის ქ. ტიბიგულის პრეზენტაცია დანიშვნის შესახებ	156
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. გ. ცაგანას აგაშის რაიონის პრეზენტაცია დანიშვნის შესახებ	157
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ე. ალაპ ცენცვალის თერიტორიაზე საგანგებო ცესაზის მოქმედების ვალის განვითარების შესახებ	158
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. გ. ლიანარტილიანის ლენინების რაიონის პრეზენტაცია და გვიშვილის შესახებ	159
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება „რეზერვუარული შესახებ“ საქართველოს რესუბლიკის პარონის სამოქალად შემოღების თაობაზე	160
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება თ. ი. აგაროვაძის - მამა თევდორეს ახალციხის რაიონის პრეზენტაცია და გვიშვილის შესახებ	161
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ი. ზ. ბარათაშვილის გოლიცის რაიონის პრეზენტაცია და გვიშვილის შესახებ	162
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. ლ. ებალიძის სარაბაულის რაიონის პრეზენტაცია და გვიშვილის შესახებ	163
საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ვ. ლ. გოგაძის ცალკის რაიონის პრეზენტაცია	

დანიშვნის შესახებ.....	164
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება თ. კ. გორგასლიძის თეთრი ცყაროს რაიონის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	165
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება ლ. შ. იაზვილის გვარლის რაიონის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	166
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება გ. გ. იმერლივილის ხაშურის რაიონის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	167
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება თ. ა. ჯანელიძის ქ. რუსთავის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	168
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება ე. კ. ჯანელიძის გალის რაიონის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	169
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება რ. კ. ონიანის გარდაპნის რაიონის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	170
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება ნ. ა. ხაჩაურიძის გორჯომის რაიონის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	171
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება მ. ს. მარის ჩოხატაურის რაიონის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	172
დიახ, წახაულია! (ერთადერთი არაგველი).....	173
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება ა. გ. მათიავალის ახალგორის რაიონის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	179
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება ზ. გ. არჯევანიძის გოგიანოვის რაიონის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	180
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება გ. კ. ჩაკვიტაძის ქალაქ ცხელიშვილის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	181
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება ვ. ზ. ფერაძის ვანის რაიონის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	182
სსრკ პრეზიდენტის მ. ს. გორგაროვს სსრკ თავდაცვის მინისტრს დ. ტ. იაზოვს.....	183
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება გ. ლ. გიგავალის ამპროლაურის რაიონის პრეზერტად დანიშვნის შესახებ	184
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება მ. ვ. გაგუნიას მარტვილის რაიონის	

პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	185
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ი. მ. გაგობიძის მფხვის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	186
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ი. ი. ღულუბაშვილის დუმათის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	187
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. ე. ისაკაძის საგარევოს რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	188
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. თ. ეწოთათვაძის საჩხერის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	189
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება საქართველოს რესპუბლიკის ქალაქების, ქალაქთა რაიონების, დაბაების, თემების და ცენტრების საკრებულოებში დაკუთახობა რაოდენობისა და დაკუთახობის კანდიდატების ცარდანისა და რეგისტრაციის ვალების შესახებ	190
მზე ჩრდილოეთიდან აღარ ამოვა ღია ცარილი გაზეთ „ცხოვრის“ რედაციისადმი	191
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. ა. მაცხატოვის ახალქალაქის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	196
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ჟ. ი. დარჩიაშვილის ცილნალის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	197
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. ა. აათაშვილის ცითალებუროს რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	198
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. ი. ცარცავაპის გაღდათის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	199
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. ს. დათაშვილის ასაინქის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	200
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. მ. გაგალიას ჩხოროცხუს რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	201
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. ს. გულედანის გესტიის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	202
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. შ. კუხალაშვილის ხონის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნულის შესახებ	203
საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის	

დადგენილება ა. უ. კვაჭარის ადგენის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნვის შესახებ	204
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ქ. დ. საყვარელის ზესტაციონის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნვის შესახებ	205
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება გ. გ. ხუციშვილის ღამოდების რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნვის შესახებ	206
სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარეს	
ა. ი. ლუკიანოვს	207
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ნ. შ. ჩაჩავას თიანეთის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნვის შესახებ	211
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ნ. ო. შუგილიძის ჩარლის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნვის შესახებ	212
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება „გარდამავალ პრიორი ადგილობრივი მმართველობის შესახებ“	
საქართველოს რესაუგლიკის კანონის მეურთ მუხლის	
პირველი კანონის მეურთ ენცილის განვირობების თაობაზე	213
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
აფხაზეთის ასსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ	215
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატების	
კ. ა. ფირცხალვას, ა. გ. მარიაშვილის და კ. გ. გუგავას	
უფლებამოსილების ცენტრის შესახებ	217
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ნ. გ. მირიანგვილის კასპის რაიონის	
პრეზენტაცია დანიშნვის შესახებ	218
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესაუგლიკის ზოგიერთი რაიონის, ქალაქისა და დაბისათვის სახელის გადარქევის შესახებ	219
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესაუგლიკის საკრებულოების არჩევნების მოწანილე დევატატორების კანდიდატებისა და გათი დოკუმენტი აღზურვილი	
პირველისათვის საშუალო ხელფასის ანაზღაურების შესახებ	220
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 4 თებერვლის პრეზიდენტის მოქმედების შემორჩენის შესახებ	221
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 26 იანვრის პრეზიდენტის მოქმედების შემორჩენის შესახებ	222
საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
სსრ კავშირის შემორჩენის საკითხების სსრკ რეზერვდებობის	
ორგანიზაციისა და მისი უზრუნველყოფის ღონისძიებათა შესახებ	

Սերգ Մամադլյան	Տարբերակություն	223
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	223
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	225
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	226
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	226
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	229
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	229
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	230
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	230
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	231
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	232
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	232
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	233
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	234
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	235
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	236
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	237
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	238
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	239
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	239
Տարբերակություն	Համապատասխան աշխատավայր	240

დანიშვნის შესახებ.....	240
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება შ. ს. ფუტკარაძის შუახევის რაიონის	
პრაცეპტად დანიშვნის შესახებ	241
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება მ. შ. გეღვიძის საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკის მინისტრად დანიშვნის შესახებ	242
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება პ. პ. გიგინიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილედ დანიშვნის შესახებ	243
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება თ. გ. გუგუშვილის საქართველოს რესპუბლიკის შრომის, სოციალური დაცვისა და დემოგრაფიის მინისტრად	
დანიშვნის შესახებ.....	244
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება ნ. ნ. იავალის საქართველოს რესპუბლიკის სოცლისა და სატყო მუსიკობრივის მინისტრად დანიშვნის შესახებ	245
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების - საკრებულოთა არჩევნების პარტიებისა და საარჩევო პლობების დაკავშირების პალიტიკა სიიპის წარდგენის ვალის გამოქმნების შესახებ	246
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება გ. გ. მირიანგვილის საქართველოს რესპუბლიკის არქიტექტურისა და მშენებლობის სამინისტრო მინისტრად დანიშვნის შესახებ	247
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება დ. გ. ნაკანის საქართველოს რესპუბლიკის ეკოლოგიისა და ჰუცებათსარგებლობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ	248
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება ე. ე. ქვეითა და საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის პირველ მოადგილედ დანიშვნის შესახებ	249
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება საქართველოს რესპუბლიკაში რეზერვირების მომზადებისა და რაფინაციის შესახებ	250
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ა. ა. თელეგაიშვილის ქოულების რაიონის პრაცეპტად დანიშვნის შესახებ	252
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება ა. ა. ჭლილიაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის კვებისა და გადამუშავების ვალის გამოქმნების მინისტრად	
დანიშვნის შესახებ.....	253
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება ქ. ცეცენალის თერიტორიისა და საგარეოს ცესახის მოქმედების ვალის გამოქმნების შესახებ	254
საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს პრეზიდენტის	

დადგენილება მ. გ. გოგუაძის ლანდშატის რაიონის	
პრეზენტაცია დაიცვვის შესახებ	255
ლიტერატურული კუსაუგლიერის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარეს	
გატონ ლანდშატის	256
უზენაესი საბჭოს პრეზენტაცი.....	257
გატონი ვების გაიკარი: „საქართველოთი მოსიპლული ვარ, თუმც არასოდას ვყოფილვარ თქვენს ქვეყნაში“	259
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის	
დადგენილება სრ კავშირის სახალხო დემოტატთა პრეზენაბის	
№ 669 სოფუმის ტერიტორიული საარჩევო წლეპის საოლქო	
საარჩევო კომისიის შესახებ	262
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
ი. გ. ჩხეიძის საქართველოს რესპუბლიკის გამოერიცალურ-ტექნიკური მომარაგებისა და სახელმწიფო რეზერვების მინისტრად	
დაიცვვის შესახებ	264
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში გამოკლებულთა ნაცვლად ახალი ცეკვების არჩევის შესახებ	265
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის	
დადგენილება ა. ა. კოსტავას ქ. ქუთაისის პრეზენტაცია	
დაიცვვის შესახებ	266
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს ცეკვება	
ერთი ნაცილის უფლებამოებილების შესახებ	267
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის	
დადგენილება ტ. ზ. ალავიძის ცაგერის რაიონის პრეზენტაცია	
დაიცვვის შესახებ	268
23 მარტს ყაზბეგში ერთხანოთს შეხვენენ რსუსრ უზენაესი საბჭოს	
თავმჯდომარე გატონი გორის ელიტის და საქართველოს	
რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე გატონი	
ზოგად გამასხურდის რუსეთის საბჭოთა ფედერაციული	
სოციალისტური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის	
და საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის შეხვერდისა და მოძაარაპის წომი	270
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის	
გატონ ზოგად გამასხურდის შეხვედრა შვეცების საგანვითან და	
სრულუფლებიან ელიტა გატონ კარლ იორ ერიან გარეართან	272
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის	
დადგენილება საქართველოს კომისაშირის ცენტრალური	
კომიტეტის ყოფილი შენების შესახებ	274
კავკასიის მთის სალხთა ასამბლეის მონაცილე	
ჩირითა დელგადიას	275
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის	
დადგენილება ი. მ. აძლირიაძის ქ. თბილისის პრეზენტაცია	
დაიცვვის შესახებ	277

საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტის მ. გორგაროვს	278
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება	
საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის თანამდებობის ზომიერის შესახებ.....	279
საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტი საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და კანონებითობის მოქმედების შესახებ.....	280
მიმართვა მუნიციპალიტეტის საძირებისადმი	281
პატონ ზვიად გამსახურდიას პრესკრიფციის	283
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის დადგენილება პ. ცხინვალის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების მოქმედების ვალის განრჩევების შესახებ.....	286
პირთა საქიერებლი.....	287
ადგილობრივი საკიერებლი.....	296
საგნობრივი საკიერებლი.....	303

საქართველოს უზენაესი საპტოს

დადგენილება

საქართველოს უზენაესი საპტოს თავმჯდომარის პრჩივის შესახებ

საქართველოს უზენაესი საბჭო ადგენს:

არჩეულ იქნეს საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმ-
ჯდომარედ დეპუტატი ზვიად კონსტანტინეს ძე გამსახურ-
დია.

**საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.**

თბილისი. 1990 წლის 14 ნოემბერი.

**დადგენილება : საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის არჩევის
შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. - 15 ნოემბერი.
- №2-3 (21011). - 1 გვ.**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილის პირის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
არჩეულ იქნეს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი
საბჭოს თავმჯდომარის პირველ მოადგილედ დეპუტატი
აკაკი თორნიკეს ძე ასათიანი.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 15 ნოემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯ-
დომარის პირველი მოადგილის არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახ-
ალი საქართველო. - 1990. – 16 ნოემბერი. – №4 (21012). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის არჩევის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**
არჩეულ იქნეს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაე-
სი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილედ დეპუტატი ნემო
პიერის ძე ბურჭულაძე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 15 ნოემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯ-
დომარის მოადგილის არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქა-
რთველო. - 1990. - 16 ნოემბერი. - №4 (21012). - 1 გვ.

საქართველოს უზენაესი საბჭოს

დადგენილება

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განცხადების შესახებ

საქართველოს უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. მიღებულ იქნეს ცნობად საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განცხადება ახლად არჩეული საქართველოს უზენაესი საბჭოს წინაშე თავისი უფლებამოსილების მოხსნის თაობაზე.

2. დაევალოს საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განაგრძოს თავის მოვალეობათა შესრულება, სანამ საქართველოს უზენაესი საბჭო საქართველოს ახალ მინისტრთა საბჭოს შექმნიდეს.

საქართველოს
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 14 ნოემბერი.

დადგენილება : საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განცხადების შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. - 15 ნოემბერი. - №2-3 (21011). - 2 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

გ. ვ. აბსანძის საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა მინისტრად დანიშნულის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს გურამ ვალიკოს ქე აბსანძე საქართველოს
რესპუბლიკის ფინანსთა მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : გ. ვ. აბსანძის საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა მინ-
ისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. -
1990. - 23 ნოემბერი. - №9 (21017). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს
დადგენილება**

**ლ. ნ. ანდლულაძის
საქართველოს რესპუბლიკის
განათლების მინისტრად
დანიშნულების შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს ლია ნიკოლოზის ასული ანდლულაძე საქა-
რთველოს რესპუბლიკის განათლების მინისტრად.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.**

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : ლ. ნ. ანდლულაძის საქართველოს რესპუბლიკის განათ-
ლების მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართ-
ველო. - 1990. - 23 ნოემბერი. - №9 (21017). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

ა. პ. ჩხეიძის საქართველოს რესპუბლიკის
ტრანსპორტის მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს:**
დაინიშნოს ალექსანდრე პეტრეს ძე ჩხეიძე საქართველოს რესპუბლიკის ტრანსპორტის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : ა. პ. ჩხეიძის საქართველოს რესპუბლიკის ტრანსპორტის მინისტრად დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. - 23 ნოემბერი. - №9 (21017). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

თ. გ. გველესიანის საქართველოს რესპუბლიკის ვაჭრობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს:**
დაინიშნოს თამაზ გურამის ქე გველესიანი საქართვე-
ლოს რესპუბლიკის ვაჭრობის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : თ. გ. გველესიანის საქართველოს რესპუბლიკის ვაჭრო-
ბის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართვე-
ლო. - 1990. - 23 ნოემბერი. - №9 (21017). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

ი. ს. ზორდანიას საქართველოს რესპუბლიკის
მთავრობის, ფეხნიკისა და
პერსპექტიული დაგენერაცის
მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

დანიშნოს ირაკლი სერგოს ძე უორდანია საქართველოს რესპუბლიკის მეცნიერების, ტექნიკისა და პერსპექტიული დაგეგმვის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : ი. ს. უორდანიას საქართველოს რესპუბლიკის მეცნიერების, ტექნიკისა და პერსპექტიული დაგეგმვის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. - 23 ნოემბერი.
- №9 (21017). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

გ. მ. ხოშტარიას საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრად დანიშნულის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს:**
დაინიშნოს გიორგი მეთოდეს ძე ხოშტარია საქართვე-
ლოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : გ. მ. ხოშტარიას საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო
საქმეთა მინისტრად დანიშნულის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქა-
რთველო. - 1990. - 23 ნოემბერი. - №9 (21017). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

**თ. შ. კვანტალიანის საქართველოს რესპუბლიკის
ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის
სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარედ
დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

დანიშნოს თემურაზ შოთას ძე კვანტალიანი საქართველოს რესპუბლიკის ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარედ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.**

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : თ.შ. კვანტალიანის საქართველოს რესპუბლიკის ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარედ დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. - 23 ნოემბერი. - №9 (21017). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

ი. ა. მენაღარიშვილის
საქართველოს რესპუბლიკის
ჯანმრთელობის დაცვის და
სოციალური უზრუნველყოფის
მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს ირაკლი ათინოგენის ძე მენაღარიშვილი
საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვის და
სოციალური უზრუნველყოფის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : ა. პ. ჩხეიძის საქართველოს რესპუბლიკის ტრანსპორტის
მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო.
- 1990. - 23 ნოემბერი. - №9 (21017). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება

არსებული უძმა დღეების გაუქმებისა და ტრადიციულთა აღდგენის შესახებ

იზიარებს რა ქართველი საზოგადოებრიობის აზრს, საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭო **ადგენს**:

1. გაუქმდეს საქართველოს რესპუბლიკის მთელ ტერიტორიაზე დღემდე არსებული ყველა დღესასწაული და მათთან დაკავშირებული უქმე დღე, გარდა ახალი წლის (1 იანვარი) უქმე დღისა.

გაუქმდეს ამასთან დაკავშირებული ყველა ნორმატიული აქტი.

2. საქართველოს სახელმწიფოებრიობის დამოუკიდებლობის აღდგენის დღე **26 მაისი** გამოცხადდეს დღესასწაულად და უქმე დღედ.

3. აღდგენილ იქნეს საეკლესიო დღესასწაულებთან დაკავშირებული შემდეგი უქმე დღეები:

ბრწყინვალე აღდგომა უფლისა ღვთისა და მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტესი (თარიღი გარდამავალია).

ნათლისლება - განცხადება უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტესი - 19 იანვარი (ძველი სტილით 6 იანვარი).

მცხეთობა (სვეტიცხოვლობა, კვართის დღესასწაული) – 14 ოქტომბერი (ძველი სტილით 1 ოქტომბერი).

მიძინება ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლისა (მარიამობა) – 28 აგვისტო (ძველი სტილით 15 აგვისტო).

გიორგობა - 23 ნოემბერი (ძველი სტილით 10 ნოემბერი).

შობა უფლისა ღვთისა და მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტესი - 7 იანვარი (ძველი სტილით 25 დეკემბერი).

გამოცხადდეს აგრეთვე უქმე დღედ **მიცვალებულთა მოხსენიების დღე** (აღდგომის მეორე დღე, ორშაბათი, თარი-

ლი გარდამავალია).

4. კანონი ძალაში შედის მიღებისთანავე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : არსებული უქმე დღეების გაუქმებისა და ტრადიციულთა აღდგენის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. - 23 ნოემბერი. - №9 (21017). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

**ფ. გ. ტყებუჩავას საქართველოს რესპუბლიკის
კავშირგამულობის მინისტრად
დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს ფელიქს გრიგოლის ძე ტყებუჩავა საქართვე-
ლოს რესპუბლიკის კავშირგაბმულობის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : ფ. გ. ტყებუჩავას საქართველოს რესპუბლიკის კავშირ-
გაბმულობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი
საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. – №9 (21017). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

6. ა. წულებისკირის საქართველოს რესპუბლიკის კულტურის მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს:**
დაინიშნოს ნოდარ ალექსანდრეს ძე წულეისკირი საქა-
რთველოს რესპუბლიკის კულტურის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : 6. ა. წულეისკირის საქართველოს რესპუბლიკის კულ-
ტურის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქა-
რთველო. - 1990. - 23 ნოემბერი. - №9 (21017). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

დ. მ. ხაბულიანის საქართველოს რესპუბლიკის
შინაგან საქმეთა მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს:**
დაინიშნოს დილარ მიხეილის ძე ხაბულიანი საქართვე-
ლოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : დ. მ. ხაბულიანის საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან
საქმეთა მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქა-
რთველო. - 1990. - 23 ნოემბერი. - №9 (21017). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

პ. გ. ხელშრიანის საქართველოს რესპუბლიკის
იუსტიციის მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**
დაინიშნოს ჯონი გრიგოლის ძე ხეცურიანი საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. - 23 ნოემბერი. - №9 (21017). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

სამედიცინო ინსტიტუტში
აბიტურიენტთა ჩარიცხვასთან დაკავშირებული
საკითხების გამომკვლევი კომისიის
შექმნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
შეიქმნას სამედიცინო ინსტიტუტში აბიტურიენტთა
ჩარიცხვასთან დაკავშირებული საკითხების გამომკვლევი
კომისია.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : სამედიცინო ინსტიტუტში აბიტურიენტთა ჩარიცხვას-
თან დაკავშირებული საკითხების გამომკვლევი კომისიის შესახ-
ებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. - 25 ნოემბერი. - №10-
11 (21019). – 1 გვ.

შეხვედრა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში

27 ნოემბერს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაე-
სი საბჭოს თავმჯდომარემ ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ
მიიღო ჩვენს რესპუბლიკაში მყოფი ესტონეთის რესპუბლიკ-
ის მთავრობის დელეგაცია, რომელსაც მეთაურობს ამ რეს-
პუბლიკის პრემიერ-მინისტრი ბატონი ედგარ სავისაარი.

საუბრის დროს, რომელმაც გულთბილ და კონსტრუქცი-
ულ ვითარებაში ჩაიარა, შეეხენ ორივე მხარისათვის საინ-
ტერესო ფართო წრის აქტუალურ საკითხებს. ხაზგასმით
აღინიშნა, რომ საჭიროა დაამყარონ მჭიდრო ურთიერთობა
საზოგადოებრივ-პოლიტიკური, სამეურნეო პრობლემების
ერთობლივი გადაჭრის მიზნით, რომლებიც თავს იჩენენ
გარდამავალი პერიოდის პირობებში, როგორც ესტონეთში,
ისე საქართველოში. ბატონმა ედგარ სავისაარმა იღაპარა-
კა იმაზე, თუ როგორ ყალიბდება ახალი სახელმწიფო ინსტი-
ტუტები ესტონეთში, სიძნელეებზე, რომლებსაც აწყდება
რესპუბლიკის მთავრობა. მან თქვა, რომ ესტონეთში დიდი
ყურადღებით ადევნებენ თვალს მოვლენათა განვითარე-
ბას საქართველოში და ესტონელ ხალხს გულწრფელად ახ-
არებს უკანასკნელი სამოცდათი წლის მანძილზე პირველი
მრავალპარტიული არჩევნების შედეგები.

თავის მხრივ, ბატონი ზვიად გამსახურდია სტუმრებს
ესაუბრა საქართველოს რესპუბლიკის ახლად არჩეული
უზენაესი საბჭოს პირველი ნაბიჯების შესახებ. ამასთან
ხაზგასმით აღინიშნა, რომ გარდამავალი პერიოდი ჩვენში
გულისხმობს სახელმწიფო ხელისუფლების ახალი სტრუქ-
ტურების შექმნისათვის გამიზნულ ღონისძიებათა პრო-
გრამის თანდათან განხორციელებას; აღინიშნა, რომ უწინ-
არეს ყოვლისა, სანამ პოლიტიკური დამოუკიდებლობა
გამოცხადდებოდეს, უზრუნველყოფილ უნდა იქნეს მტკიცე
ეკონომიკური დამოუკიდებლობა.

საუბარში მონაწილეობდნენ საქართველოს რესპუბ-
ლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ბატონი თენგიზ
სიგუა, საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის

მოადგილეები ბატონი აკაკი ასათიანი და წემო ბურჭულაძე, რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილე ბატონი ოთარ მელქაძე, საქართველოს უზენაესი საბჭოს მუდმივ კომისიათა თავმჯდომარეები, პრესცენტრის ხელმძღვანელი, მინისტრები, ესტონეთის დელეგაციის წევრები, სხვა ოფიციალური პირნი.

შესვედრა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში // ახალი საქართველო. - 1990. - 29 ნოემბერი. - №13-14 (21022). - 1 გვ.

მრგვალი მაგიდის პოლიტიკურ მრგვანიზაციათა შეპრეპა

ორი საკითხი - „პოლიტიკურ-ეკონომიკური სიტუაცია საქართველოში“ და „მომავალი მუნიციპალური არჩევნებისათვის მზადება“ იყო განხილვის ძირითადი თემა 30 წლების თბილისის ფილარმონიის დიდ საკონცერტო დარბაზში გამართულ „მრგვალი მაგიდა - თავისუფალი საქართველოს“ პოლიტიკური ორგანიზაციების სრულიად საქართველოს შეკრებაზე. ორივე საკითხზე მოხსენება გააკეთა საქართველოს რეპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარებ ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ.

შეკრებაზე აღინიშნა, რომ ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა შედის თვისებრივად ახალ ფაზაში. ოფიციალურ ხელისუფლებაში მისმა მოსვლამ ბევრი რამ შეცვალა. მისი საქმიანობა გახდა უფრო მრავალმხრივი და პასუხსაგები. მისმა მოსვლამ ბევრი რამ შეცვალა. თუ უნინ ეროვნული მოძრაობის ამოცანა იყო მხოლოდ არსებული წესწყობილების შეცვლა და საქართველოს გათავისუფლება ამ გზით, რაც ნაწილობრივ მიღწეულია კიდეც, დღეს გასაკეთებელი უფრო მეტია. ნურავინ იფიქრებს, რომ მივაღწიეთ მთავარს, საბოლოოდ გავიმარჯვეთ და ძირითადი ამოცანები უკვე შევასრულეთ. ჩვენ მხოლოდ გზის დასაწყისში ვართ. მარტო ის რად ღირს, რომ არჩევნებში ასეთი სოლიდური გამარჯვების მიუხედავად, ახალი პარლამენტი და მთავრობა ჯერ კიდევ ვერ უწევენ კონტროლს საქართველოს მთელი ტერიტორიის მნიშვნელოვნ ნაწილს. რასაკვირველია, ეს კომუნისტური ხელისუფლების დანაშაულიც არის. კომუნისტურმა პარტიამ დაანაწევრა საქართველო, გააბატონა უცხო ერების წარმომადგენლები, ხელში ჩაუგდო მათ მთელი რეგიონები. სამწუხაროდ, თქვა შეკრებაზე ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ, იმ რაიონებშიც კი, სადაც ძირითადად ქართული მოსახლეობაა, სადაც ეროვნული მოძრაობა ასე თუ ისე აქტიური იყო, მაინც არ არის უზრუნველყოფილი ვითარების კონტროლი ჩვენი მხრივ. ეს ძალზე სავალალოა, რადგან ჩვენი რევოლუციის უმთავრეს

მიზანს სწორედ ეს შეადგენს. რიგ რაიონებში კვლავ გრძელდება განუკითხაობა კომუნისტების, აგრეთვე თვითმარქებია ეროვნული პარტიიებისა და სამხედრო დაჯგუფებების მხრივ. ხდება სისხლის სამართლის მძიმე დანაშაულობანი, მოსახლეობა ტერორიზებულია, არის მოქალაქეთა და სახელმწიფო ქონების ძარცვა, ყაჩაღობა, შეიარაღებული ბანდები თავს ესხმიან არა მარტო ცალკეულ მოქალაქეებს, არამედ მილიციას და სამხედრო მოსამსახურეებსაც. ყველაფერი ეს იწვევს მდგომარეობის დესტაბილიზაციას მთელ რიგ რაიონებში. მომხსენებლმა მოუწოდა შეკრების მონაწილეებს ამხილონ დამნაშავეები, ის პირები, ვისაც სურს საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის დამარცხება და იმპერიული ძალების კვლავ გაბატონება საქართველოში, მისი სამუდამოდ დარჩენა საბჭოთა იმპერიის შემადგენლობაში.

ბატონ ზვიად გამსახურდიას მოხსენებაში დიდი ადგილი დაეთმო ცენტრთან ურთიერთობების საკითხებს. “დასამალი არაა, აღნიშნა მან, რომ ჩვენს მშვიდობიან დემოკრატიულ რევოლუციას მოჰყვა ცენტრის მეტად მწვავე რეაცია. იგი ვერ ეგუება ჩვენს დამოუკიდებელ ეროვნულ პოლიტიკას, საკადრო პოლიტიკას, წარმატებებს რეალური დამოუკიდებლობისაკენ და სისტემატურად შეგვახსენებს თავის დიქტატის, გვიგზავნის სხვადასხვა ბრძანებებსა და განკარგულებებს, რომლებსაც ჩვენ, ცხადია, არ ვასრულებთ. ეს იწვევს ცენტრის კიდევ უფრო მეტ გაღიზიანებას. ყოველივე ამას ანგარიში უნდა გავუწიოთ, მზად უნდა ვიყოთ ნებისმიერ დროს, ხაზგასმით აღნიშნა ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ, და თუ ცენტრი არ მოიშლის თავის დიქტატის, განვახორციელოთ ეროვნული დაუმორჩილებლობა საქართველოში. ჩვენ უკვე განვაცხადეთ უზენაესი საბჭოს პირველივე სესიაზე, რომ ვართ არა მხოლოდ ხელისუფლება, არა მხოლოდ ოფიციალური მთავრობა, არამედ ეროვნული დაუმორჩილებლობის ინსტიტუტი და ცენტრისადმი დაპირისპირებული შეურიგებელი ოპოზიცია.

ჩვენი მიზნებისა და ამოცანების განხრციელებისათვის, რა თქმა უნდა, საჭიროა კონკრეტული ღონისძიე-

ბების განხორციელება. ადრე ხელისუფლებას რაიონებში წარმოადგენდნენ კომპარტიის რაიონები. ამჟამად ისინი ფაქტობრივად აღარ ფუნქციონირებენ. აღმასკომებსაც უჭირთ თავიანთი ფუნქციების შესრულება. ასეთ სიტუაციაში გზა ეხსნება ანარქიასა და განუკითხაობას. ადგილებზე გამოჩნდა ძალაუფლების მრავალი პრეტენდენტი სისხლის სამართლის დამნაშავეთა ბანდები, რომლებიც ცდილობენ შექმნან თავიანთი უჯრედები და მოსახლეობის ტერორიზებით ერთგვარი ადგილობრივი ხელისუფლების როლიც კი შეასრულონ. ამის გამო საჭიროა რაიონებში გავააქტიუროთ პრაქტიკული მუშობა. ვაპირებთ დაუყოვნებლივ შევქმნათ ადგილებზე საპარლამენტო კომისიები, რომლებსაც უხელმძღვანელებენ რეგიონებში არჩეული საქართველოს უზენაესი საბჭოს დეპუტატები. ამ კომისიებში შევლენ „მრგვალი მაგიდის“ ორგანიზაციების წარმომადგენლებიც. ისინი შეუწყობენ ხელს სტაბილურობას, კანონიერების განმტკიცებას და, თუ საჭიროა, რაიონებში მოსახლეობის მობილიზებას ანარქიული მოვლენების წინააღმდეგ საბრძოლველად. რაც შეეხება აღმასკომებს, მართვის ეს ინსტიტუტი ჯერჯერობით შენარჩუნებული უნდა იქნეს, ვინაიდან ჯერ კიდევ არ გამართულა ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოების არჩევნები.

როგორც რაიონებში, ისე ქალაქებში საპარლამენტო კომისიების შექმნის შესახებ უკვე მიღებულია საქართველოს უზენაესი საბჭოსა და საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს დადგენილება, რომელიც გამოქვეყნდება პრესაში.

რაც შეეხება მიწის კერძო საკუთრებაში გადაცემას, ამის შესახებ შეკრებაზე ითქვა, რომ ჯერჯერობით ეს პროცესი შეჩერებულია, რადგანაც მისაღებია მიწის კანონი. მიუხედავად ამისა, ზოგიერთ რაიონში არის მიწების თვითნებურად მიტაცების ფაქტები, რაც ყოვლად დაუშვებელია. იგივე შეიძლება ითქვას სახელმწიფო ქონების ყიდვა-გაყიდვის შესახებაც. ხალხმა სამართლიანად აღიქვა საქართველოში მომხდარი რევოლუცია, როგორც სახელმწიფო წყობილების შეცვლა, მაგრამ ეს არ ნიშნავს, რომ ყველაფერი

თვითდინებას მივანდოთ და ვაკეთოთ კანონის დარღვევით. ყველა პროცესი კანონით უნდა რეგულირდებოდეს, წინააღმდეგ შემთხვევაში კატასტროფის წინააღმდეგ აღმოვჩნდებით.”

შეკრების მონაწილეებმა კონკრეტულად ილაპარაკეს სხვადასხვა დარგში შექმნილ მდგომარეობაზე, მწვავედ შეეხენ სავაჭრო ორგანიზაციების მუშაობას, სადაც, როგორც შინაგან საქმეთა მინისტრმა დილარ ხაბულიანმა განაცხადა, სრული განუკითხაობა სუფეს. პროდუქტის მწვავე ნაკლებობის პირობებში სავაჭრო ბაზებს გადამალული აღმოაჩნდათ დიდხალი დეფიციტური საქონელი. უახლოეს ხანს ეს პროდუქტები მოსახლეობას მიეყიდება. შეკრებაზე გადაწყდა შეიქმნას საპარლამენტო კომისიები, რომლებსაც დაევალებათ ქალაქებსა და რაიონებში კონტროლი გაუნიონ ადგილობრივი ხელისუფლების არსებული ორგანოების საქმიანობას.

გიორგი კორძაძე
სა „საქინფორმის“ კორ.

მრგვალი მაგიდის პოლიტიკურ ორგანიზაციათა შეკრება // ახალი საქართველო. - 1990. - 2 დეკემბერი. - №16-17 (21025). - 1 გვ.

ქალაქებისა და რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებს

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოსა და საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს საჭიროდ მიაჩნიათ მუნიციპალური არჩევნების გამართვამდე, სამეურნეო და სოციალურ-კულტურული მშენებლობის საკითხთა ადგილებზე დემოკრატიული და საჯარო გადაწყვეტის უზრუნველსაყოფად, რაიონებისა და ქალაქების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებთან შეიქმნას კომისიები რეგიონებში არჩეული საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატების მონაწილეობით.

კომისიებს ქმნიან და მათ შემადგენლობას არჩევენ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატები.

კომისიებმა ქალაქებისა და რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებთან უნდა განახორციელონ ღონისძიებანი მტკიცე საზოგადოებრივი წესრიგის დასამყარებლად, სახალხო და სახელმწიფო ქონების დანიავება-დატაცების აღსაკვეთად.

მუნიციპალური არჩევნების გამართვამდე და მიწის ახალი კანონის მიღებამდე შეწყდეს სახელმწიფო და კომერციული ქონების ყიდვა-გაყიდვა და მოსახლეობისა და ორგანიზაციებისათვის მიწის ნაკვეთების გამოყოფა.

ქალაქებისა და რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებს გევალებათ შეუქმნათ კომისიებს მუშაობის სათანადო პირობები. გამოუყოთ სამუშაო ოთახები, უზრუნველყოთ ტრანსპორტით, კავშირგაბმულობის და სხვა საშუალებებით.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ზ. გამსახურდია.
საქართველოს რესპუბლიკის
მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე თ. სიგუა

მიმართვა : ქალაქებისა და რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებს / გამსახურდია ზ., სიგუა თ. // ახალი საქართველო. - 1990. - 2 დეკემბერი. - №16-17 (21025). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის 22 ნოემბრის ამნისტიის კანონის გამოყენების წესის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**

1. ამნისტიის კანონის მოქმედება ვრცელდება საქართველოს რესპუბლიკის სასამართლოების მიერ მსჯავრდებულ პირებზე, რომლებმაც ჩაიდინეს დანაშაული კანონის ძალაში შესვლამდე, ე.ი. 1990 წლის 22 ნოემბრის 20.00 საათამდე.

2. საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის 22 ნოემბრის ამნისტიის კანონის შესრულება დაეკისროთ:

ა) შინაგან საქმეთა ორგანოებს;

- მსჯავრდებულთა მიმართ, რომლებიც თავისუფლების აღკვეთის ადგილებში იმყოფებიან - შრომა-გასწორების დაწესებულების უფროსის დადგენილებით.

- იმ პირთა მიმართ, რომელთაც პირობით აქვთ მისჯილი თავისუფლების აღკვეთა შრომაში სავალდებულო ჩაბმით ან პირობით არიან გათავისუფლებული თავისუფლების აღკვეთის ადგილიდან შრომაში სავალდებულო ჩაბმით - სპეცკომენდანტურის უფროსის დადგენილებით;

- იმ პირთა მიმართ, რომელთაც მისჯილი აქვთ თავისუფლების აღკვეთა და არ არიან დაპატიმრებული ან პირობით აქვთ მისჯილი თავისუფლების აღკვეთა შრომაში სავალდებულო ჩაბმით და არ არიან გაგზავნილი სამუშაო ადგილას, აგრეთვე იმ პირთა მიმართ, რომლებიც სასჯელს იხდიან გადასახლების, თავისუფლების აღუკვეთლად გამასწორებელი სამუშაოების, გარკვეული თანამდებობის დაკავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევის სახით - შინაგან საქმეთა რაიონული (ქალაქის) განყოფილების (სამმართველოს) უფროსის დადგენილებით;

ბ) მოკვლევისა და წინასწარი გამოძიების ორგანოებს:

- იმ პირთა მიმართ, რომელთა დანაშაულის შესახებ საქმეები და მასალები ამ ორგანოების წარმოებაშია;

გ) სასამართლოებს:

- იმ პირთა მიმართ, რომელთა დანაშაულის შესახებ საქმეები და მასალები სასამართლოების წარმოებაშია და კანონის ძალაში შესვლის დროისათვის არ არის განხილული, აგრეთვე იმ პირთა მიმართ, რომელთა დანაშაულის შესახებ საქმეები განხილულია, მაგრამ განაჩენი კანონიერ ძალაში არ შესულა;

- საქართველოს სსრ სისხლის სამართლის კოდექსის 46-ე მუხლის შესაბამისად პირობით მსჯავრდებულთა და იმ პირთა მიმართ, რომლებსაც განაჩენის აღსრულება გადაუვადდათ ამავე კოდექსის 471 მუხლით გათვალისწინებული წესით;

- მსჯავრდებულთა მიმართ, რომელთაც ძირითად სასაჯელად მისჯილი აქვთ ჯარიმა, თუ კანონის ძალაში შესვლამდე ჯარიმა გადახდევინებული არ არის, ამნისტიის გამოყენების საკითხს წყვეტს სასამართლო, რომელმაც განაჩენი გამოიტანა;

- სასჯელისაგან ვადამდე პირობით გათავისუფლებულ და იმ პირთა მიმართ, რომელთაც სასჯელის მოუხდელი ნაწილი შეცვლილი აქვთ უფრო მსუბუქი სასჯელით კანონის ძალაში შესვლამდე ამნისტიის გამო.

საკითხს წყვეტს სასამართლო, რომელმაც გამოიტანა დადგენილება ვადამდე პირობით გათავისუფლების ან სასჯელის მოუხდელი ნაწილის უფრო მსუბუქი სასჯელის შეცვლის შესახებ.

3. მსჯავრდებულთა მიმართ, რომლებიც სასჯელს იხდიან რესპუბლიკის ფარგლებს გარეთ, ამნისტიის შეფარდების საკითხს წყვეტენ განაჩენის დამდგენი საქართველოს რესპუბლიკის სასამართლოები შინაგან საქმეთა ორგანოების წარდგინებით.

4. შინაგან საქმეთა ორგანოების, აგრეთვე მოკვლევისა და წინასწარი გამოძიების ორგანოების დადგენილებას ამნისტიის შეფარდების შესახებ ამტკიცებს პროკურორი.

საასმართლოების მიერ ამნისტიის კანონის შეფარდების დროს პროკურორის მონაწილეობა აუცილებელია.

5. განიმარტოს, რომ ამნისტიის გამოყენების დროს:

ა) ამნისტიის კანონის პირველი, მეორე, მესამე და მეოთხე მუხლების მოქმედება ვრცელდება სისხლის სამართლის კოდექსის 46-ე და 471 მუხლების გამოყენებით მსჯავრდებულ პირებზე, აგრეთვე მათზე, ვისაც პირობით მიესაჯა თავისუფლების აღკვეთა შრომაში სავალდებულო ჩაბმით, ან პირობით არიან გათავისუფლებული შრომაში სავალდებულო ჩაბმით.

ბ) კანონის პირველი მუხლის „ბ“ პუნქტის მოქმედება ვრცელდება მამაკაცებზე, რომლებიც 60 წლის ასაკს მიაღწევენ კანონის შესრულების პერიოდში;

გ) კანონის პირველი მუხლის „გ“ პუნქტის მოქმედება ვრცელდება პირებზე, რომლებიც დადგენილი წესით მიჩნეულ იყვნენ ინვალიდებად კანონის ძალაში შესვლამდე, აგრეთვე მათზე, რომელთა კანონის ძალაში შესვლის დროისათვის ინვალიდობის ფაქტი დადასტურდება კანონის შესრულების პერიოდში;

დ) კანონის მე-3 მუხლი ვრცელდება იმ მსჯავრდებულებზე, რომლებმაც რეალურად მოიხადეს სასჯელის ნახევარი ამნისტიის შეფარდების დროისათვის;

ე) კანონის მე-4 მუხლის მოქმედება ვრცელდება მსჯავრდებულებზე, რომლებმაც დანაშაული ჩაიდინეს არასრულწლოვანობის პერიოდში.

არასრულწლოვან ქალებზე ვრცელდება კანონის პირველი მუხლის „ა“ პუნქტი.

ვ) კანონის მე-6 და მე-9 მუხლების საფუძველზე უნდა შემცირდეს კანონის ძალაში შესვლის დროისათვის სასჯელის მოუხდელი ნაწილი.

ზ) კანონის მე-8 მუხლის „ა“ ჩამონათვალში სიტყვები „სსკ 245-ე მუხლის მე-2 ნაწილი“ უნდა იკითხებოდეს „სსკ 243-ე მუხლის მე-3 ნაწილი“.

6. თავისუფლების აღკვეთლად გამასწორებელი სამუშაოების მოხდა, ძირითად სასჯელად შეფარდებული გადასახლება, გასახლება, გარკვეული თანამდებობის და-

კავების ან გარკვეული საქმიანობის უფლების ჩამორთმევა შეწყდება შინაგან საქმეთა ორგანოს მიერ ამნისტიის შეფარდების თაობაზე პროკურორის მიერ დამტკიცებული დადგენილების გამოტანის დღიდან.

7. შეწყდეს იმ დანაშაულობათა გამო აღძრული ყველა საგამოძიებო და სასამართლოებში განუხილველი საქმის წარმოება, რომელთათვისაც კანონით გათვალისწინებულია სასჯელი თავისუფლების აღკვეთის სახით ვადით ხუთ წლამდე ჩათვლით ან სასჯელი, რაც არ არის დაკავშირებული თავისუფლების აღკვეთასთან, თუ პირს, რომლის მიმართაც აღძრულია საქმე, მანამდე არ მოუხდია სასჯელი შრომა-გასწორების დაწესებულებაში. ასევე შეწყდეს საგამოძიებო და სასამართლოებში განუხილველი საქმეები კანონის მე-4 მუხლში აღნიშნული პირების მიმართ.

8. ამნისტიის კანონის გამოყენების დროს მხედველობა-ში არ მიიღება ნასამართლობა, რომელიც გაქარწყლებული ან მოხსნილია კანონით დადგენილი წესით.

ასევე არ მიიღება მხედველობაში იმ პირთა ნასამართლობა, რომლებიც ადრე მსჯავრდებულნი იყვნენ გაუფრთხილებლობით ჩადენილი დანაშაულისთვის ან მსჯავრდებული იყვნენ განზრას დანაშაულისათვის და შეფარდათ სასაჯელი, რაც არ არის დაკავშირებული თავისუფლების აღკვეთასთან.

9. იმ პირთა მიმართ ამნისტიის გამოყენებისას, რომელთაც სასჯელის მოხდის პერიოდში სასჯელის ვადა უკვე შეუქცირდათ შეწყალების ან ამნისტიის წესით და არ ჩაუდენიათ ახალი განზრახი დანაშაული, ამნისტიის შეფარდებისას მხედველობაში მიიღება სასჯელის ის ვადა, რომელიც ამაქტებით იქნა საბოლოოდ განზრახული.

10. დანაშაულის ერთობლიობისას ამნისტიის შეფარდების საკითხი უნდა გადაწყდეს თითოეული დანაშაულის მიმართ ცალ-ცალკე.

11. წინადადება მიეცეს აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ უზენაესი საბჭოების პრეზიდიუმებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტს უზრუნველყონ კონტროლი ამნისტიი-

ის კანონის შესრულებისადმი.

12. დაევალოთ აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ასსრ მინისტრთა საბჭოებს, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს აღმასრულებელ კომიტეტს, რესპუბლიკის სახალხო დეპუტატთა რაიონული, საქალაქო, ქალაქის რაიონული საბჭოების აღმასრულებელ უზრუნველყონა:

ა) ყველა იმ პირის დროული აღრიცხვის ორგანიზაცია, რომლებიც ამნისტიის კანონის საფუძველზე დაბრუნდნენ სასჯელის მოხდის ადგილებიდან, მათი შრომითი მოწყობა არა უგვიანეს 15-დღიანი ვადისა საცხოვრებელ ადგილზე ჩამოსვლიდან;

ბ) ინვალიდთა სახლებში იმ გათავისუფლებული ინვალიდებისა და ხანდაზმულების მოთავსება, რომლებსაც არა ჰყავთ მარჩენალი.

გ) უზრუნველყონ ამნისტიის კანონის საფუძველზე სასჯელისაგან გათავისუფლებულ არასრულწლოვანთა დროული აყვანა აღრიცხვაზე, შრომითი მოწყობა, საჭიროების შემთხვევაში ბავშვთა სახლებში, სასწავლებლებში მოთავსება.

13. საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის 22 ნოემბრის ამნისტიის კანონის შესრულებისათვის მუშობა დასრულდეს ექვსი თვის ვადაში მისი ძალაში შესვლიდან.

14. ამნისტიის გამოყენების თაობაზე საჩივრები და პროტესტები განიხილება კანონით დადგენილი წესით.

15. ზედამხედველობას ამ დადგენილების შესრულებისადმი ახორციელებენ რესპუბლიკის პროკურატურის ორგანოები.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი
საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1990 წლის 22 ნოემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის 22 ნოემბრის ამნისტიის კანონის გამოყენების წესის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 7 დეკემბერი. - №2. - 2 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო
დეპუტატთა საქალაქო და რაიონულ საბჭოებს,
მრგვალი გაგიღის აღგილობრივ
ორგანიზაციებს,
დეპუტატთა რაიონულ კომისიებს**

როგორც რძის მრეწველობის რესპუბლიკური საწარმოო გაერთიანება გვაუწყებს, საკავშირო მთავრობის გადაწყვეტილებით რესპუბლიკას შეუმცირდა მშრალი რძის ფხვნილის მოწოდება, რის გამოც ქ. თბილისა და სამრეწველო ცენტრებში შეიქმნა მწვავე დეფიციტი მოსახლეობის რძის პრიდუქტების მომარავებაში.

ასეთი მწვავე დეფიციტი გამოიწვია აგრეთვე იმან, რომ რესპუბლიკის რაიონებში არ ასრულებენ მთავრობის დავალებას ნატურალური რძის ნედლეულის საწარმოებში ჩაბარების შესახებ. ამასთან, რესპუბლიკის თითქმის ყველა რაიონში შეიმჩნევა როგორც მეურნეობებისა და კოლმეურნეობების, ასევე საიჯარო ორგანიზაციების მიერ რძის რესურსების განიავებისა და ყოველგვარი განრიგის გარეშე პროდუქციის გაცემის ტენდენცია.

ყოველივე ეს შეიძლება ჩაითვალოს წინასწარგანზრახულ საბოტაფად ახალი პარლამენტისა და ხელისუფლების მიმართ, ხალხის ინეტერესების საზიანოდ.

მოვითხოვთ, ამ საქმეში სტაბილურობის მიღწევის მიზნით დეტალურად დაადგინოთ მეურნეობებში ნედლეული რესურსების რეალური რაოდენობა, მიიღოთ კონკრეტული ზომები მათი ჩაბარებისათვის და გვაცნობოთ იმ ორგანიზაციების შესახებ, რომლებშიც გამოვლინდება რესურსების განიავების შემთხვევები.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია**

საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო დეპუტატთა საქალაქო და რაიონულ საბჭოებს, მრგვალი მაგიდის ადგილობრივ ორგანიზაციებს, დეპუტატთა რაიონულ კომისიებს / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 7 დეკემბერი. - №2. - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების ზოგიერთ საპარტევნო ოლქი ხელახალი არჩევნების დანიშნვის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუ-
ტატთა ხელახალი არჩევნების № 78 ლენტების, №80 აბაში-
სა და №125 ახალგორის საარჩევნო ოლქებში დაინიშნოს
1991 წლის 3 თებერვალს, ხოლო №108 ტყვარჩელის, №106
გუდაუთის, №121 ცხინვალისა და №123 ჯავის საარჩევნო
ოლქებში გადატანილ იქნეს 1991 წლის გაზაფხულისათვის.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 11 დეკემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუ-
ტატთა არჩევნების ზოგიერთ საარჩევნო ოლქში ხელახალი არჩევნების
დანიშნვის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1990. - 12 დეკემბერი. - №5-6. - 4 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

**გ. დ. მგელაძის საქართველოს რესპუბლიკის
მინისტრთა საბჭოს
თავმჯდომარის პირველი მოადგილის -
საქართველოს რესპუბლიკის
სახელმწიფო აგროსამრეწველო კომიტეტის
თავმჯდომარის თანამდებობიდან
განთავისუფლების შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენის:
განთავისუფლდეს გურამ დავითის ძე მგელაძე საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილის - საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო აგროსამრეწველო კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობიდან.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 11 დეკემბერი.

დადგენილება : გ. დ. მგელაძის საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილის - საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო აგროსამრეწველო კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობიდან განთავისუფლების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 12 დეკემბერი. - № 5-6. - 4 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიაზე
საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს
პრეზიდიუმის დადგენილების თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დადასტურდეს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი
საბჭოს პრეზიდიუმის 1990 წლის 12 დეკემბრის დადგე-
ნილება „ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიაზე
საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ“ და ჩამოყალიბ-
დეს იგი შემდეგი რედაქციით. (თან ერთვის)

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 13 დეკემბერი.

საქართველოს რესპუბლიკის უზრუნველყოფის სამსახურის

დადგენილება

ქ. ცხინვალისა და ჯავის რაიონის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტი აღნიშნავს, რომ ბოლო დღეებში ყოფილი სამსრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში, და კერძოდ ქ. ცხინვალში, სეპარატისტული ძალების უკანონო დანაშაულებრივმა მოქმედებამ მიაღწია კულმინაციას, მოეწყო ანტიკონსტიტუციური არჩევნები, გამოცხადდა ე.წ. „სამსრეთ ოსეთის საბჭოთა რესპუბლიკა“, მოხდა ხელისუფლების უზურპაცია თვითმარქვია ავანტიურისტული ელემენტების მიერ, საფრთხე ემუქრება სამოქალაქო მშვიდობას, სჩადან ტერორისტულ აქტებს. დღეს ქ. ცხინვალის ერთ-ერთ ცენტრალურ ქუჩაზე ცეცხლსასროლი ავტომატური იარაღის გამოყენებით მოკლულ იქნა სამი მოქალაქე, ხოლო სამი დაიჭრა.

საქართველოს რესპუბლიკის სუვერენიტეტის დაცვის, მოქალაქეთა უსაფრთხოების უზრუნველყოფის, კანონიერებისა და მართლწერივის აღდგენის, ვითარების უსწრაფესი ნორმალიზაციის მიზნით, საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 113-ე მუხლის მე-7 პუნქტის შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. გამოცხადდეს საგანგებო წესები ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიზე, 1990 წლის 12 დეკემბრიდან. საგანგებო წესების მოქმედების ვადა განისაზღვროს ერთი თვით.

2. ქ. ცხინვალის ტერიტორიაზე და ჯავის რაიონში შემოღებულ იქნეს კომენდანტის საათი 1990 წლის 12 დეკემბრის 22 საათიდან. კომენდანტის საათის მოქმედების ხანგრძლივობა განისაზღვროს 22.00 საათიდან 7.00 საათამდე.

3. ცხინვალის და ჯავის რაიონის კომენდანტს ნიშნავს

და ათავისუფლებს საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა მინისტრი.

მოქალაქეთა უფლებებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის, მოსახლეობის უსაფრთხოებისა და სახალხო მეურნეობის ობიექტების ფუნქციონირების უზრუნველყოფისათვის გამოყენებულ იქნეს საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს, საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის ძალები და ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონში განლაგებული სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს შინაგანი ჯარები. ისინი ხელმძღვანელობენ იმ კანონებითა და წესდებებით, რომლებიც არ ხელყოფენ საქართველოს რესპუბლიკის სუვერენულ უფლებებს, აგრეთვე ამ დადგენილებით.

5. საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა და სახელმწიფო უშიშროების ორგანოებს, სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამისისტროს შინაგან ჯარებსა და მათ რწმუნებულებს ამ დადგენილების პირველ პუნქტში აღნიშნულ ტერიტორიაზე „საგანგებო წესების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის 11 დეკემბრის კანონის შესაბამისად მიეცეთ უფლება გამოიყენონ შემდეგი ღონისძიებები:

1) გააძლიერონ საზოგადოებრივი წესრიგისა და იმ ობიექტების დაცვა, რომლებიც უზრუნველყოფენ მოსახლეობის ცხოველქმედებასა და სახალხო მეურნეობის ობიექტების ფუნქციონირებას;

2) შემოიღონ მოქალაქეთა შესვლისა და გასვლის განსაკუთრებული რეჟიმი;

3) აუკრძალონ ცალკეულ მოქალაქეებს დატოვონ დადგენილი ვადით გარკვეული ადგილი, თავისი ბინა (სახლი), გააძვონ საზოგადოებრივი წესრიგის დამრღვევნი, რომლებიც არ არიან მოცემული ადგილის მცხოვრებნი, საკუთარი ხარჯით თავიანთ მუდმივ ადგილსამყოფელში ან იმ ადგილის ფარგლებს გარეთ, სადაც საგანგებო წესებია გამოცხადებული;

4) დროებით ჩამოართვან მოქალაქეებს ცეცხლსასროლი და ცივი იარაღი და ტყვია-წამალი, ხოლო საწარმოებს, დაწესებულებსა და ორგანიზაციებს - აგრეთვე სასწავლო

სამხედრო ტექნიკა, ფეთქებადი, რადიაქტიური ნივთიერებანი და მასალები, ძლიერმოქმედი ქიმიური და შხამიანი ნივთიერებანი;

5) აკრძალონ კრებების, მიტინგების, ქუჩაში მსვლელობებისა და დემონსტრაციების, აგრეთვე სანახაობრივი, სპორტული და სხვა მასობრივი ღონისძიებების მოწყობა;

6) შეიტანონ ცვლილება საწარმოო-ორგანიზაციათა პროდუქციის წარმოებისა და მიწოდების გეგმებში, დააწესონ საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მუშაობის განსაკუთრებული რეჟიმი, აგრეთვე გადაწყვიტონ მათი სამეურნეო საქმიანობის სხვა საკითხები;

7) დანიშნონ და გაათავისუფლონ თანამდებობიდან საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების ხელმძღვანელები, აკრძალონ მუშა-მოსამსახურეთა სამუშაოდან დათხოვნა საკუთარი სურვილით, საპატიო მიზეზით დათხოვნის შემთხვევების გარდა;

8) გამოიყენონ საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების რესურსები საგანგებო ვითარების შედეგების თავიდან აცილებისა და ლიკვიდაციისათვის;

9) აკრძალონ გაფიცვების მოწყობა;

10) ჩააბან შრომისუნარიანი მოქალაქენი საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მუშაობაში, აგრეთვე საგანგებო ვითარების შედეგების ლიკვიდაციაში, ამასთან უზრუნველყონ შრომის უსაფრთხოება;

11) შეზღუდონ ან აკრძალონ იარაღით, ძლიერმოქმედი ქიმიური და შხამიანი ნივთიერებებით, აგრეთვე სპირტიანი სასმელებით და სპირტშემცველი ნივთიერებებით ვაჭრობა;

12) შემოიღონ კარანტინი და გაატარონ სხვა სავალდებულო სანიტარიულ-ეპიდემიასაწინააღმდეგო ღონისძიებანი;

13) შეზღუდონ და აკრძალონ გასამრავლებელი ტექნიკის, აგრეთვე რადიო და ტელეგადამცემი აპარატურის, აუდიო და ვიდეოჩამწერი ტექნიკის გამოყენება. ჩამოართვან ხმის გამაძლიერებელი ტექნიკური საშუალებანი; დაუწესონ კონტროლი მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებს;

14) შემოიღონ კავშირგაბმულობით სარგებლობის გან-

საკუთრებული წესები;

15) შეზღუდონ სატრანსპორტო საშუალებათა მოძრაობა და მოაწყონ მათი გასინჯვა;

16) შეაჩერონ პოლიტიკური პარტიების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, მასობრივი მოძრაობების, მოქალაქეთა თვითმოქმედი გაერთიანებების საქმიანობა იმ შემთხვევაში, თუ ისინი აბრკოლებენ ვითარების ნორმალიზაციას;

17) აკრძალონ მოქალაქეთა შეიარაღებული ფორმირებების შექმნა და საქმიანობა, რომლებიც არ არის გათვალისწინებული საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობით;

18) შეამოწმონ დოკუმენტები მოქალაქეთა მასობრივი თავშეყრის ადგილებში, ხოლო საჭიროების შემთხვევაში მოაწყონ პირადი გასინჯვა, ნივთებისა და სატრანსპორტო საშუალებების შემოწმება.

6. მოქალაქეებს კომენდანტის საათის დროს აკრძალული აქვთ სპეციალურად გაცემული საშვებისა და მათი პირადობის დამადასტურებელი დოკუმენტების გარეშე იყვნენ ქუჩებში ან სხვა საზოგადოებრივ ადგილებში.

7. პირი, რომლებიც ახდენენ საზოგადოებრივი წესრიგის დარღვევის პროვოცირებას, ავრცელებენ პროვოკაციულ სმებს, უშლიან ხელს მოქალაქეთა და თანამდებობის პირთა მიერ მათი კანონიერი უფლებების განხორციელებას, არღვევენ საგანგებო მდგომარეობის რეზიმს, შეიძლება და-კავებულ იქნენ ადმინისტრაციული წესით 30-მდე დღე-ლა-მის ვადით; ეს პირები შეიძლება მიცემულ იქნენ ადმინისტრაციულ ან სისხლის სამართლის პასუხისმგებაში კანონის შესაბამისად.

8. ტრანსპორტის შეუფერხებელი მუშაობის უზრუნველსაყოფად შემოღებულ იქნეს რკინიგზისა და სხვა კომუნიკაციების დაცვა საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთ სამინისტროს და სსრ კავშირის შინაგან საქმეთ სამინისტროს შინაგანი ჯარების ძალების გამოყენებით.

9. ეს დადგენილება ძალაში შედის 1990 წლის 12 დეკემბრის 220.00 საათიდან და მოქმედებს საგანგებო მდგომარე-

ობის გაუქმებამდე.

10. საგანგებო წესების გამოცხადება დაუყოვნებლივ ეცნობოს სსრ კავშირის უზენაეს საბჭოს და სსრ კავშირის პრეზიდენტს.

საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტრომ საგანგებო წესების გამოცხადება აცნობოს გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს და სთხოვოს მას, მოავლინოს საქართველოს რესპუბლიკაში თავისი მეთვალყურენი.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი
თბილისი. 1990 წლის 12 დეკემბერი.

დადგენილება : ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 14 დეკემბერი. - №8 – 1 გვ.

საუბარი საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში

17 დეკემბერს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ზვიად გამსახურდია შეხვდა და ეს-აუბრა სსრ კავშირში ჩეხეთ-სლოვაკეთის ფედერაციული რესპუბლიკის საელჩოს წარმომადგენლებს საელჩოს მრჩევ-ლის მილან ტოკარის მეთაურობით. დელეგაციის შემად-გენლობაში იყვნენ აგრეთვე ამ საელჩოს პირველი და მესამე მდივნები ინჯიჳ პოკორნი და ოზეფ გრაბეცი.

გაიმართა საქმიანი, დაინტერესებული სჯა-ბაასი, რომ-ლის დროს ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ სტუმრებს გააც-ნო რესპუბლიკის საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრება-ში უკანასკნელ ხანს მომხდარი რადიკალური ცვლილებები, საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის გზაზე უზენაესი საბჭოს მიერ გამოცხადებული გარდამავალი პერიოდის მიზნები და ამოცანები.

ჩეხეთ-სლოვაკეთის ფედერაციული რესპუბლიკის საელ-ჩოს წარმომადგენლებს ესაუბრნენ საქართველოს ახალი პარლამენტის მიერ მიღებული უმნიშვნელოვანესი გად-აწყვეტილებების, რესპუბლიკაში შექმნილი პოლიტიკური ვითარების სტაბილიზაციის, მისი ეკონომიკის გაჯანსაღე-ბის, სოციალურ პრობლემათა გადაჭრის ღონისძიებებზე.

საუბრის დროს ყურადღება დაეთმო საქართველოს და ჩეხეთ-სლოვაკეთის ფედერაციული რესპუბლიკის საქმიანი თანამშრომლობის გაფართოებისა და გაღრმავების პერ-სპექტივებს. ხაზგასმით აღინიშნა, თუ რა დიდი მნიშვნელო-ბა აქვს ორი ქვეყნის პარლამენტების პირდაპირი ურთიერ-თობის განმტკიცებასა და განვითარებას, ცხოვრების ყველა სფეროში ჩეხეთ-სლოვაკეთისა და საქართველოს ხალხების უშუალო კონტაქტების გაფართოებას.

სს „საქართველო“

საუბარი საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 18 დეკემბერი. - №11 – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს

დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სხდომების დროებით რეგლამენტში ცვლილების შეტანის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 14 ნოემბრის დადგენილებით დამტკიცებული საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სხდომების დროებითი რეგლამენტის მე-11 მუხლის მეორე ნაწილი ჩამოყალიბდეს შემდეგნაირად:

„კანონებისა და სხვა აქტების პროექტთა შესწორებებს კენჭს უყრიან, როგორც წესი, მას შემდეგ, რაც მათ თაობაზე დასკვნას წარმოადგენს უზენაესი საბჭოს შესაბამისი მუდმივი კომისია ან ერთობლივად რამდენიმე მუდმივი კომისია. იმ შემთხვევაში, თუ კანონის ან სხვა აქტის მიღება საჭიროა სხდომაზე, რომელზეც შემოთავაზებულ იქნა შესწორება, კენჭისყრა გაიმართება მხოლოდ უახლოესი შესვენების შემდეგ, რომლის დროსაც შესაბამისი მუდმივი კომისია მოამზადებს დასკვნას.

იმ შემთხვევაში, თუ დეპუტატი არ დაეთანხმება კომისიის დასკვნას, მისი მოთხოვნით შემოთავაზებულ შესწორებას კენჭი უნდა უყარონ როგორც ალტერნატიულ წინადადებას.“

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 20 დეკემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სხდომების დროებით რეგლამენტში ცვლილების შეტანის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 21 დეკემბერი. - № 13. - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

**საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს
სამანდატო კომისიის
საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს სამანდატო და
სადეპუტატო ეთიკის
მუდმივ კომისიად გარდაქმნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
გარდაიქმნას საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი
საბჭოს სამანდატო კომისია საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს სამანდატო და სადეპუტატო ეთიკის მუდ-
მივ კომისიად.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 20 დეკემბერი.**

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სამანდა-
ტო კომისიის საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სამანდატო
და სადეპუტატო ეთიკის მუდმივ კომისიად გარდაქმნის შესახებ / გამსახ-
ურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 21 დეკემბერი. - № 13.
– 1 გვ.

შესვებრა უნგრეთის წარმომადგენლებთან

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ზვიად გამსახურდია შესვდა უნგრეთის საგარეო ვაჭრობის საწარმოს წარმომადგენელს ანდორ პარკსა და უნგრეთის სავაჭრო წარმომადგენელს საქართველოში ეგონ ჩანაკა.

გაიმართა კონსტრუქციული საუბარი, რომელიც შეეხებოდა ორი ქვეყნის თანამშრომლობის პერსპექტივებს.

სს „საქართველო“

შესვებრა უნგრეთის წარმომადგენლებთან // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 25 დეკემბერი. - №16. - 1 გვ.

ზვიად გამსახურდიას სიტყვა

თაროვათებული 1989 წლის 25 დეკემბერს თბილისში გამართულ მითინგზე

ძვირფასო მეგობრებო, ძვირფასო ახალგაზრდებო!

მოგილოცავთ კომკავშირის რიგების დატოვებას. გი-სურვებთ 1990 წელს არ დარჩენილოყოს არც ერთი კომკავ-შირელი, პიონერი და ოქტომბრელთა ორგანიზაცია. ამაზე უკეთესი საახალწლო მილოცვა მე მგონი წარმოუდგენე-ლია, მეგობრებო. ამავე დროს მე მინდა მოგახსენოთ, რომ ეს უნდა იყოს სავსებით შეგნებული პოლიტიკური აქცია. ეს არ უნდა იყოს გამოწვეული ან გაღიზიანებით, ან მხოლოდ წყენის საფუძველზე და ყოველმა ოქვენგანმა უნდა იცოდეს, თუ რა არის კომკავშირი, რა არის კომუნისტური პარტია და რატომ უნდა დატოვოს ყოველმა ქართველმა პარტიულმა ეს ორგანიზაცია. ეს უნდა ჰქონდეს შეგნებული ყოვ-ელ ახალგაზრდას, რომელიც ტოვებს საქართველოსადმი მტრულად განწყობილ ამ ორგანიზაციებს. რამდენი უბედ-ურება, რამდენი სისხლი, რამდენი ეროვნული კატასტროფა მოუტანა საქართველოს კომუნიზმა, მარქსიზმა და მისმა პირმშომ, კომკავშირმა - აი, მაშინ ექნება ფასი მანდატების დატოვებას. პარტიული თუ კომკავშირელი, მრავალი ადა-მიანი, მეგობრებო, თუ გამოდის პარტიიდან არა იმის გამო, რომ მან შეიგნო, თუ რა დამღუპველია ეს პარტია საქა-რთველოსათვის, არამედ იმის გამო, რომ მას აწყენინეს, მას არ მისცეს თანამდებობა, არ მისცეს ბინა, ის დაჩაგრეს რაღაც თვალსაზრისით - ამგვარი გამოსვლა პარტიიდან, კომკავშირიდან არავითარი პოლიტიკური აქცია არ არის. პოლიტიკური მიზნებით უნდა ხდებოდეს ეს და არა პირა-დი განაწყენების მიზეზით, მაშინ აქვს ამას ფასი. მე დარწ-მუნებული ვარ, რომ ამ შემთხვევაში, რამდენადაც მესმოდა მე ამ მოძრაობის შესახებ, ეს სწორედ პოლიტიკური მაღა-ლი შეგნების შედეგი არის და ამას მოგილოცავთ.

გისურვებთ, რომ ეს ყოფილიყოს პირველი ნაბიჯი თქვე-ნი ეროვნული მოძრაობის გზაზე, ეროვნული მოძრაობის

კონსოლიდაციის გზაზე. ეს დიდად სასიხარულო პროცესია, დიდად სასიხარულო ამბავია და უკეთესი რა უნდა გისურვოთ. 1990 წელს ყველანი შეეხვედროდეთ თავისუფალ საქართველოში.

მეგობრებო, ამავე დროს უნდა მოგახსენოთ, რომ ყოველი თქვენგანი, ვინც დღეს დასტოვა კომკავშირი, ვინც დღეს დასტოვებს პარტიას, ამავე დროს უნდა გადაიქცეს ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობის აქტიურ მონაწილედ, ეროვნული საქმის აქტივისტ ეროვნულ მებრძოლად. მხოლოდ მაშინ აქვს ფასი ყოველივე ამას. როგორც იქსო ქრისტემ ბრძანა სახარებაში „სამკალი ფრიად არს, ხოლო მუშაკნი მცირე“, ე.ი. დიდია ეროვნული საქმე, უამრავი და ურთულესი პრობლემებია ჩვენს წინაშე და მცირეა ადამიანები, ვინც თავდადებით და ერთგულად ემსახურებიან მას. გისურვებთ, რომ ყოველი თქვენგანი ჩამდგარიყოს ამ საქმის სამსახურში და ყოფილიყოს მოწოდების სიმაღლეზე. გახსოვდეთ, ვისი გორისანი ხართ, მე დავამატებდი, ვისი ერისანი ხართ.

* * *

მეგობრებო, უაღრესად დაძაბული მდგომარეობა არის შექმნილი საქართველოში. ის, რაც დღეს საქართველოში ხდება, არის დაპყრობითი ომი კრემლისა, რომელიც წამოიწყო მან საქართველოს წინააღმდეგ ჯერ კიდევ 1921 წელს და რომელიც დღეს გრძელდება ამგვარ ფორმებში. ნურავინ იფიქრებს, რომ საბჭოთა რუსეთის აგრესია 1921 წლისა დასრულდა, დასრულდა საქართველოს ანექსია. არა, მეგობრებო, ეს დაპყრობითი ომი გრძელდება, უკვე სხვა ერების წარმომადგენლების ხელით. ის, რაც ხდება დღეს სამაჩაბლოში, აფხაზეთში და სხვა რეგიონებში, ეს კრემლისთვის, მეგობრებო, არის ეთნოკონფლიქტი, ეთნოკრიზისი - ეს კრემლის ტერმინებია, ხოლო ჩვენთვის ეს არის დაპყრობითი ომი ქართველი ერის წინააღმდეგ, რომელსაც კრემლი ახორციელებს სხვა ერების მეშვეობით, სხვა ერების ხელით. ისინი არიან კრემლის იარაღი ამ შემთხვევაში, ისინი არიან დამპყრობელნი, ასეთივე დამპყრობელნი, როგორიც ჟლო-

ბას კავალერია, როგორიც მე-11 არმია. ისინი განაგრძობენ, აგრძელებენ ულობას კავალერიის საქმეს, ორჯონივიძის საქმეს. დიახ, მათი ხელით სურს კრემლს, მოახრჩოს ქართველი ერი, მოახრჩოს ჩვენი ეროვნული მოძრაობა, მოახდინოს მისი სრული პარალიზება, მეგობრებო. დაპყრობით ომს უნდა ვუპასუხოთ ომით. არ არის საჭირო ლაპარაკი იმაზე, რომ ჩვენ არ უნდა ჩავერიოთ არც ეთნოკონფლიქტებში და არც ეთნოკრიზისებში და ა.შ. - ეს მოსკოვის ტერმინოლოგია. არათუ უნდა ჩავერიოთ, ჩვენ უნდა დავიცვათ ჩვენი მოსახლეობა, დავიცვათ ქალები და ბავშვები. სამაჩაბლოს ქალები და ბავშვები გამორბიან ცხინვალიდან და ჩვენ შველას გვთხოვენ, რა უფლება გვაქვს ჩვენ გულხელდაკრეფილნი ვიჯდეთ. ჩვენ უნდა ვაიძულოთ ეს მთავრობა მიიღოს ქმედითი ზომები, თუ არა და ქართველი ხალხი მიიღებს ზომებს, უკვე ღებულობს კიდევაც. დიახ, მეგობრებო, არც ერთი რეგიონი, სადაც ქართველი კაცი იჩაგრება, სადაც ქართველი ერის წინააღმდეგ მიმდინარეობს დაპყრობითო ომი, ჩვენ არ უნდა დავტოვოთ უყურადღებოდ. უნდა ვიზრუნოთ თავდაცვაზე. ჩვენი ბრძოლა დამოუკიდებლობისათვის განუყრელი უნდა იყოს თავდაცვითი მომზადებისაგან, რამეთუ დამოუკიდებელ საქართველოს ჭირდება დაცვა.

აი, წარმოიდგინეთ, მეგობრებო, ჯერ საოკუპაციო ჯარებს არ დაუტოვებიათ საქართველო, ჯერ ისინი აქ არიან და უკვე დაიწყეს ყოველმხრივ თავდასხმები ქართველ ერზე უცხო ეროვნებათა წარმომადგენლებმა. წარმოიდგინეთ ის დრო, როდესაც გაუქმდება საბჭოთა ხელისუფლება საქართველოში და დატოვებს საოკუპაციო ჯარი საქართველოს, როგორი შემოსევები იქნება ყოველი მხრიდან და ჩვენ უნდა გავუმკლავდეთ ამ შემოსევებს, გავუმკლავდეთ იარაღით ხელში. უნდა დავიცვათ ქართველი ერი იარაღით ხელში. ეს არის ჩვენი ვალი ქართველი ერის წინაშე.

მე გუშინ ვიყავი სამაჩაბლოში, ფრონტს ხეობაში, ე.ნ. ზნაურის რაიონში. კარგად შევისწავლე იქაური ვითარება და დავრმუნდი, რომ კრემლი აიარაღებს ოსურ მოსახლეობას უახლესი ტექნიკით. სპეციალურად მოვლენილი არის საკავშირო უშიშროების კომიტეტის თავმჯდომარის

რეფერენტი, გენერალი ცოგოლოვი, ეროვნებით ოსი, რომელსაც გამოვლილი აქვს ავღანეთის სკოლა და დავრწმუნდით, რომ იგი აიარალებს ოსურ მოსახლეობას საბჭოთა არმიის მიერ მიცემული იარაღით. სხვაგვარი ახსნა არა აქვს იმ შეიარაღებას, რომელიც გააჩნია ოსურ პიკეტებს ზნაურის რაიონში და რომელიც შეისწავლა ჩვენმა შტაბმა და ქართველმა მილიციამ. ამ იარაღს ოსური მოსახლეობა ვერავითარ შემთხვევაში ვერ შეიძენდა შავ ბაზარზე. აქ არის უახლესი ტექნიკით გამართული პროექტორები, ტყვიამფრქვევები, საზენიტო ტყვიამფრქვევები. საკუთარი ჯავშანტრანსპორტიორებიც აქვთ, ე.ი. არმია, საბჭოთა არმია გადავიდა არაქართული მოსახლეობის შეიარაღებაზე, რათა ისინი დაესხნენ თავს ქართულ მოსახლეობას და მოაწყონ გენოციდი. მზადდება ქართველი ერის გენოციდი, ამას ვაცხადებ სრული პასუხისმგებლობით. ეს პირდაპირ განუცხადა „კომსომოლსკაია პრავდის“ კორესპონდენტმა ქართველ მოპიკეტებს. დიახ, ჩვენ - რუსები, აფხაზები, ოსები, თათრები და სომხები - ყველანი შევერთდებით და ამოვხოცავთ ქართველებსო. აი, ასე განაცხადა პირდაპირ. ამით მან თავისი პატრონების გულისნადები გაამუღავნა. ამიტომ არ უნდა ვიყოთ, მეგობრებო, გულხელდაკრეცილნი და უნდა ვემზადოთ ჩვენი სამშობლოს დაცვისათვის.

გაუმარჯოს დამოუკიდებელ საქართველოს!

ზეიად გამსახურდიას სიტყვა - წარმოთქმული 1989 წლის 25 დეკემბერს თბილისში გამართულ მიტინგზე // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 27 დეკემბერი. - №17. - 1 გვ.

ჩრდილოეთ ოსეთის ავტონომიური საპროტა სრციალისტური რესუბლიკის უზენაესი საპროც პრეზიდიუმს

სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის გაუქმების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 11 დეკემბრის დადგენილების გამო თქვენი პროტეგის პასუხად საჭიროდ ვთვლი განვაცხადო:

1. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს გადაწყვეტილება კანონიერია როგორც მორალურ-პოლიტიკური თვალსაზრისით, ასევე იურიდიული საფუძვლების მიხედვითაც, რაც აღნიშნული იყო საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საჭოს სესიაზე ჩემს მოხსენებაში, რომელიც გამოქვეყნდა გაზეთ „ზარია ვოსტოკას“ ამა წლის 14 დეკემბრის ნომერში.

2. მიუხედავად იმისა, რომ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის შესახებ გადაწყვეტილება ეწინააღმდეგება იმ დროსაც კი საყოველთაოდ აღიარებულ სამართლებრივ ნორმებს, რომლებიც არ ცნობდნენ ეროვნულ უმცირესობათა მიერ პოლიტიკური ავტონომიის შექმნის უფლებას, სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი ხელოვნურად მაინც შეიქმნა და თანაც ოდინდელ ქართულ ტერიტორიაზე, ქართველებით დასახლებული სოფლებისა და ქალაქ ცხინვალის ოლქის საზღვრებში მოქცევის გზით, რითაც დაირღვა შიდა ქართლის რეგიონის ერთადერთი მკვიდრი მოსახლეობის უფლებები.

3. თქვენს ყურადღებას მივაპყრობ იმ ფაქტს, რომ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის შექმნის არამართლზომიერების მიუხედავად, ოსი მოსახლეობის უფლებები არათუ ილაპებოდა, არამედ, პირიქით მას სრული შესაძლებლობა მიეცა იმისა, რომ მაქსიმალურად განევითარებინა ეროვნული კულტურა, ეკონომიკა, პოლიტიკური თვითმმართველობა ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების დონეზე, რასაც ვერ ვიტყვი ჩრდილოეთი ოსეთის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის ოსი მოსახლეობის მდგომარეობის შესახებ.

4. მიუხედავად ყველა ამ უპირატესობისა, რომლებიც მათ ოლქის ქართველი მოსახლეობის უფლებათა აშკარა შელახვის ფონზე მოიპოვეს, სეპარატისტთა ჯგუფმა უკვე კარგა ხანია აიღო კურსი ამ რეგიონში ფაქტობრივად და-მოუკიდებელი რესპუბლიკის შექმნისა, რამაც ასახვა პოვა „სუვერენული რესპუბლიკის“ გამომცხადებელი საოლქო საბჭოს მთელ რიგ გადაწყვეტილებებში, აგრეთვე მოცე-მული რესპუბლიკის ე.წ. უზენაესი საბჭოს არჩევნების ჩატარებაში.

ოლქის ხელმძღვანელობამ უგულებელყო საქართვე-ლოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს არაერთი მითითება ამ აქტების არაკონსტიტუციურობის შესახებ, რის გამოც აუცილებელი გახდა გადამწყვეტი ზომების მიღება საქართ-ველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის შესან-არჩუნებლად და ამით ისტორიული სამართლიანობის აღ-სადგენად.

და ბოლოს, საჭიროდ ვთვლით ყურადღება გავამახვი-ლოთ თქვენი პროტესტის დაუშვებელ ტონზე, უხეშად რომ ამასინჯებს შექმნილ ვითარებაში საქმის ფაქტობრივ მხ-არეს. ყოველივე ეს თქვენი მხრიდან უხეში ჩარევაა ჩვენი რესპუბლიკის საშინაო საქმეებში, რასაც შეიძლება ერთობ არასასურველი შედეგები მოჰყვეს, რომლებიც კიდევ უფრო გაამნვავებენ ისედაც დაძაბულ ვითარებას და გამოიწვევენ დაძაბულობის პროვოცირებას ჩვენს რესპუბლიკებს შორის. ასეთ შემთხვევაში მთელი პასუხისმგებლობა დაეკისრება ჩრდილოეთ ოსეთის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტუ-რი რესპუბლიკის ხელმძღვანელობას.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია

მიმართვა : ჩრდილოეთ ოსეთის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმს / გამსახურდია ზ. // საქა-რთველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 27 დეკემბერი. - №17. - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის 1989 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშის დამტკიცების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

დამტკიცდეს საქართველოს რესპუბლიკის 1989 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიში შემოსავ-ლის ნაწილში 4.532.832 ათასი მანეთისა და გასავლის ნაწ-ილში 4.398.758 ათასი მანეთის ოდენობით. გასავალზე შე-მოსავლის 134 074 ათასი მანეთის გადამეტებით.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 27 დეკემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის 1989 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშის დამტკიცების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 28 დეკემბერი. - № 18. - 2 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს

დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1991 წლის პროგნოზის შესახებ

„საქართველოს რესპუბლიკაში გარდამავალი პერიოდის გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონისა და 1991 წლის საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის ფუნქციონირების სამართლებრივი საფუძვლების განმსაზღვრელი სხვა საკანონმდებელო აქტების შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. მიღებულ იქნეს ცნობად „საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1991 წლის პროგნოზი“, რომელიც შემუშავებულია საწარმოების, დარგებისა და რეგიონების ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სავარაუდო მონაცემთა საფუძველზე.

2. საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის მყარი ფუნქციონირებისა და სხვა რესპუბლიკებთან ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სფეროში თანამშრომლობის, თანასწორუფლებიანი და ურთიერთხელსაყრელი გაცვლის უზრუნველყოფის მიზნით საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ:

დაამტკიცოს და შემსრულებელს გააცნოს 1991 წელს სახელმწიფოებრივი საჭიროებისათვის პროდუქციის მიწოდებისა და სამუშაოთა შესრულების დავალებები მათი ძირითადი მატერიალურ-ტექნიკური რესურსებით დაბალანსების გათვალისწინებით;

დაადგინოს, რომ სახელმწიფოებრივი საჭიროებისათვის პროდუქციის მიწოდებისა და სამუშაოთა შესრულების დავალებები სავალდებულოა საწარმოთა პროგრამაში შესატანად და შესასრულებლად;

აცნობის რესპუბლიკის სამინისტროებსა და უწყებებს ბაზრის ტევადობის საორიენტაციო პარამეტრები - სამრეწველო და სასოფლო-სამეურეო პროდუქციის, სხვა დარგთა პროდუქციისა და უმნიშვნელოვანეს სახეობათა სამუშაოების წარმოებისა და შესრულების საპროგნოზო მაჩვენებლები 1991 წლისათვის.

3. 1991 წელს სახალხო მეურნეობის სტრუქტურული გარდაქმნისა და სტაბილიზაციის, საბაზრო ურთიერთობის ფორმების დანერგვის ღონისძიებათა განხორციელებისათვის უმნიშვნელოვანეს სოციალურ-ეკონომიკურ ამოცანებად მიჩნეულ იქნეს:

რესპუბლიკაში და მის ყველა რეგიონში საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ვითარების სტაბილიზაცია;

ფინანსებისა და ფულის მიმოქცევის გაჯანსაღება და სამომხმარებლო ბაზრის სტაბილიზაცია;

ურთიერთშეთანხმებული სოციალური გარანტიების სისტემის პრაქტიკაში დანერგვა და მოსახლეობის დასაქმების ერთიანი პოლიტიკის ფორმირება მოსახლეობის სოციალური მხარდაჭერისათვის ცენტრალიზებული წესით გამოყოფილი სახსრებიდან რესპუბლიკის მოსახლეობისათვის სამართლიანი წილის მიღებისა და მიზნობრივი გამოყენების უზრუნველყოფის გათვალისწინებით;

სამეურნეო საქმიანობის ხელშეწყობისა და ბაზრის ინფრასტრუქტურის ჩამოყალიბების ღონისძიებათა თანამიმდევრული განხორციელება საკუთრების განსახელმწიფოებრიობისა და პრივატიზაციის სამუშაოთა ფართოდ გაშლის პირობებში.

4. რჩევა მიეცეთ რესპუბლიკის სამინისტროებს, საწარმოებს, უწყებებს, ორგანიზაციებსა და ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოებს მათს განკარგულებაში არსებული სავალუტო სახსრების გამოყენების მიმართულებით განსაზღვრისას, უნინარეს ყოვლისა, გაითვალისწინონ მათი ხარჯვა სახალხო მოხმარების საქონლის გამოშვებისა და მოსახლეობისათვის გასაწევი მომსახურების მოცულობის გასადიდებლად საჭირო ნედლეულის, მასაღების, მაკომბლექტებელ ნაკეთობათა და მოწყობილობათა შეძენი-

სათვის.

5. მიღებულ იქნეს ცნობად, რომ ამჟამად მიმდინარეობს სხვა რესპუბლიკებთან ეკონომიკური და სოციალური განვითარების სფეროში ურთიერთხელსაყრელი თანამშრომლობის შესახებ ხელშეკრულებათა დადების პროცესი, რომელმაც სათანადო პირობები უნდა შეუქმნას როგორც ძველი სამეურნეო ურთიერთობების შენარჩუნებას, ასევე ახალი კავშირების ჩამოყალიბებას. ამ პროცესის მიზანდასახული წარმართვისა და 1991 წლის პროგნოზით შემუშავებული საწარმოო და სამშენებლო პროგრამების მატერიალურ-ტექნიკური უზრუნველყოფის მიზნით დაევალოთ რესპუბლიკის სამინისტროებს, საწარმოებსა და გაერთიანებებს გაააქტიურონ მუშაობა შესაბამისი საწარმოო კავშირების შენარჩუნება-გაძლიერების, სანედლეულო რესურსების ახალი ალტერნატიული წყაროების გამონახვის, შრომითი და სახელშეკრულებო დისციპლინის განმტკიცებისათვის.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 27 დეკემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1991 წლის პროგნოზის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 28 დეკემბერი. - № 18. - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის გენერალური პროკურორის დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**
დაინიშნოს ვახტანგ აპოლონის ძე რაზმაძე საქართვე-
ლოს რესპუბლიკის გენერალურ პროკურორად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 27 დეკემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის გენერალური პროკურორ-ის დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 28 დეკემბერი. - № 18. - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის არჩევის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**
არჩეულ იქნეს მინდია გურამის ძე უგრეხელიძე საქა-
რთველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს თავმჯ-
დომარედ.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 27 დეკემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს
თავმჯდომარის არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რეს-
პუბლიკა. - 1990. - 28 დეკემბერი. - № 18. - 1 გვ.

პატონიშვილ გიორგი პაგრატიონს

თქვენო უმაღლესობავ!

დიდ მადლობას გიძლვნით მოლოცვისათვის საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარედ ჩემი არჩევის გამო.

დღეს საქართველოში ინყება ჩვენი ქვეყნის დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლის გადამწყვეტი ეტაპი. დარწმუნებული ვარ, რომ ქართველი ერი კვლავაც გმირულად იბრძოლებს თავისუფლებისათვის, ვითარდა ეს ეკადრება ჩვენი დიდი წინაპრების ღირსეულ შთამომავალთ.

ვფიქრობ, შორს აღარ არის ის დღე, როდესაც თქვენი უმაღლესობა სამშობლოში ჩამობრძანდება და პირადად მოგვეცემა თქვენი გაცნობის შესაძლებლობა.

გულწრფელი პატივისცემით
ზვიად გამსახურდია.

ბატონიშვილ გიორგი ბაგრატიონს / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 29 დეკემბერი. - № 19. - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის მთავარი სახელმწიფო პრეზიდენტის დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს:**
დაინიშნოს ევტიხი შალვას ძე ბენდელიანი საქართვე-
ლოს რესპუბლიკის მთავარ სახელმწიფო არბიტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 28 დეკემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის მთავარი სახელმწიფო არ-
ბიტრის დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბ-
ლიკა. - 1990. - 29 დეკემბერი. - № 19. - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება

კანონით გაუთვალისწინებელი შეიარაღებული ფორმირებების პრეზიდენტის პრეზიდენტის

იმის გათვალისწინებით, რომ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესმა საბჭომ მიიღო კანონი შინაგანი ჯარების - ეროვნული გვარდიის შექმნის შესახებ, რაც აძლევს შესაძლებლობას საქართველოს რესპუბლიკის მოქალაქეებს მოიხადონ თავიანთი საპატიო ვალი სამშობლოს წინაშე, და აგრეთვე მხედველობაში იღებს რა იმ გარემოებას, რომ რეპუბლიკაში მოქმედი კანონით გაუთვალისწინებელ ფორმირებებს დესტაბილიზაცია შეაქვთ საზოგადოებრივ-პოლიტიკურ ცხოვრებაში, საფრთხეს უქმნიან სამოქალაქო მშვიდობის, მოქალაქეთა სიცოცხლესა და კანონით დაცულ ინტერესებს,

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**

1. აიკრძალოს რესპუბლიკაში კანონით გაუთვალისწინებულ შეიარაღებულ ფორმირებათა შექმნა და მოქმედება.

2. წინადადება მიეცეთ კანონით გაუთვალისწინებელ შეიარაღებულ ფორმირებებში გაერთიანებულ პირებს ერთი თვის ვადაში ჩააბარონ იარაღი საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა ორგანოებს.

3. დადასტურდეს, რომ თუ ამ დადგენილების მეორე პუნქტში აღნიშნული პირები დათქმულ ვადაში ნაბაყოფლობით ჩააბარებენ იარაღს, მათ მიმართ არ იქნება გამოყენებული კანონით გათვალისწინებული პასუხისმგებლობის ღონისძიებანი.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1990 წლის 28 დეკემბერი.

დადგენილება : კანონით გაუთვალისწინებელი შეიარაღებული ფორმირებების აკრძალვის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. - 29 დეკემბერი. - № 19. - 3 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს

დადგენილება

„პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა
საშუალებათა შესახებ“

საქართველოს რესპუბლიკის

კანონის პროექტის

სახალხო განხილვის თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

„პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალება-
თა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტი
გამოქვეყნდეს სახალხო განხილვისათვის.

საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე

ზ. გამსახურდია

თბილისი. 1990 წლის 27 დეკემბერი.

დადგენილება : „პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალება-
თა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის სახალხო
განხილვის თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. –
1990. – 30 დეკემბერი. – №20. – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მუდმივი კომისიების დროებითი დებულების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს**:

1. დამტკიცდეს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მუდმივი კომისიების დროებითი დებულება (თან ერთვის).

2. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს „საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს მუდმივი კომისიების დებულებაში ცვლილებებისა და და დამატებების შეტანის შესახებ“ საქართველოს სსრ 1980 წლის 28 მარტის კანონი (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1980 წ. № 3, მუხ. 85).

3. ეს კანონი ძალაში შედის გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია
თბილისი. 1990 წლის 27 დეკემბერი.

კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მუდმივი კომისიების დროებითი დებულების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1990. – 30 დეკემბერი. – №20. – 2 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის კანონი
საქართველოს რესპუბლიკის
სახელმწიფო გერბის შესახებ დებულების
დამტკიცების თაობაზე**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცდეს დებულება საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო გერბის შესახებ (თან ერთვის).
2. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1981 წლის 18 ივნისის ბრძანებულება „საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სახელმწიფო გერბის შესახებ დებულების დამტკიცების შესახებ“ (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1981 წ., №6, მუხ. 108).

დებულება

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო გერბის შესახებ

მუხლი 1. საქართველოს რესპუბლიკის სახლემწიფო გერბი არის ეროვნული ოქროსფერი ჩუქურთმით შემო-საზღვრული შვიდებიმიანი ვარსკვლავი, რომელსაც ორ-ნამენტში ქიმების გასწვრივ ჩანსული აქვს შვიდი შავარ-შიანი თეთრი ბოლნური ჯვარი, როგორც ჯვრების, ასევე ვარსკვლავის ქიმების შიდა ველები ქართული წითელი ფერისაა (შინდისფერია).

ვარსკვლავის გულზე მოთავსებულია მრგვალი ქარ-თული წითელი ფერის (შინდისფერი) ველით, რომელზეც გამოსახულია ოქროსფლოქვებიან თეთრ ცხენზე ამხედრე-ბული თეთრი გიორგი. მას მარჯვენა ხელში საბრძოლო შემართული ვერცხლისპირიანი ოქროს შუბი უპყრია, ხოლო მარცხენაში - ოქროსზოლიანი ფარი.

თეთრ გიორგის აცვია ალისფერი შარვალი და ოქროს-ფერი წალები, შემოსილია ვერცხლისფერუჯრედებიანი ცისფერი ჯავშნით და თეთრი მოსასხამით, ჯავშნის ქვეშ მოუჩანს ყავისფერი (მიხავისფერი) ტყავის პერანგი.

თეთრი გიორგის ცხენს უნაგირის ქვეშ დაფენილი აქვს ვეფხვის ტყავი, უნაგირი ოქროსია, ხოლო უზანგი ვერცხ-ლისა.

თეთრი გიორგის თავს ზემოთ რვაქიმიანი ვერცხლის-ფერი ვარსკვლავია, ვარსკვლავის მარჯვნივ არის ვერცხ-ლისფერი მთვარე, ხოლო მარცხნივ - ოქროსფერი მზე. მთვა-რისა და მზის გასწვრივ ორ-ორი რვაქიმიანი ვერცხლისფერი ვარსკვლავია.

თეთრი გიორგის ცხენს ქვემოთ შავი ფერით გამო-სახულია მთის მწვერვალი.

მუხლი 2. საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო გერბის გამოსახულება თავსდება :

ა) საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს, საქა-რთველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის,

საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს რესპუბლიკის სამინისტროებისა და სახელმწიფო კომიტეტების, საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს სხვა საქვეუწყებო ორგანოების შენობებზე, საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ხელისუფლებისა და მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების, საქართველოს რესპუბლიკის სასამართლოების, საქართველოს რესპუბლიკის პროკურატურის ორგანოების შენობებზე (აპრებზე), აგრეთვე საქართველოს რესპუბლიკის დიპლომატიური წარმომდგენლობებისა და საკონსულო დაწესებულებების შენობებზე;

ბ) დარბაზებში, სადაც ტარდება საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ხელისუფლებისა და მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების სხდომები, საქართველოს რესპუბლიკის სასამართლოების სასამართლო სხდომათა დარბაზებში, აგრეთვე დაბადებისა და ქორწინების საზეიმო რეგისტრაციის შენობებში.

გ) საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის, საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს, საქართველოს რესპუბლიკის სამინისტროებისა და სახელმწიფო კომიტეტების, საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს სხვა საქვეუწყებო ორგანოების, საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ხელისუფლებისა და მმართველობის ადგილობრივი ორგანოების, საქართველოს რესპუბლიკის სასამართლოების სასამართლო კანტორორების, აგრეთვე რესპუბლიკური და ადგილობრივი დაქვემდებარების საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციის ბეჭდებსა და დოკუმენტების ბლანკებზე, რომელთაც ბეჭდებსა და დოკუმენტების ბლანკებზე გერბის გამოსახულების მოთავსების უფლება მინიჭებული აქვთ საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობით.

დ) საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს, საქა-

რთველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს ოფიციალურ გამოცემებზე;

ე) საქართველოს რესპუბლიკის ფულსა და ლატარიის ბილეთებზე.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონმდებლობით შეიძლება გათვალისწინებულ იქნეს საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო გერბის გამოსახულების სავალდებულო რეპროდუცირების სხვა შემთხვევებიც.

მუხლი 3. საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო გერბის გამოსახულების რეპროდუცირება, მისი ზომების მიუხედავად, ყოველთვის ზუსტად უნდა შეესაბამებოდეს გერბის ფერად ან შავთეთრ განოსახულებას, რომელიც თან ერთვის ამ დებულებას.

მუხლი 4. ამ დებულების გამოყენების წესებს გამოსცემს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭო.

კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო გერბის შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე (თანდართული დებულებით) / გამ-სახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1990. – 30 დეკემბერი.-

№20. – 2,3 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშის შესახებ დაგულების დამტკიცების თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**

3. დამტკიცდეს დებულება საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშის შესახებ (თან ერთვის).

4. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1981 წლის 18 ივნისის ბრძანებულებით დამტკიცებული საქართველოს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშის შესახებ დებულება (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1981 წ., №6, მუხ. 109).

დეპულება

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშის შესახებ

მუხლი 1. საქართველოს ეროვნული და სახელმწიფო დროშა არის მართულთხედის ფორმის ქართული წითელი ფერის (შინდისფერი) ქსოვილი, რომელსაც ტარის მხარეს, ზედა კუთხეში, აქვს შავი (ზემოთ) და თეთრი (ქვემოთ) ზოლები.

დროშის სიგანის შეფარდება სიგრძესთან არის 3:5, თოთოეული ზოლის (შავისა და თეთრის) სიგანე არის დროშის სიგანის 1/5, ხოლო სიგრძე - დროში სიგრძის 2/5.

მუხლი 2. საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშა აღიმართება:

ა) საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს შენობაზე - მუდმივად, აგრეთვე იმ შენობაზე, სადაც ტარდება საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სესია, - სესიის მთელ პერიოდში.

ბ) საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს შენობაზე - მუდმივად;

გ) საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოს შენობაზე - მუდმივად, აგრეთვე იმ შენობაზე, სადაც ტარდება სახელმწიფო ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების სხდომები, - სხდომების მთელ პერიოდში;

დ) საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო მმართველობის ადგილობრივი ორგანოს შენობაზე - მუდმივად;

ე) აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოების პრეზიდიუმების შენობებზე - მუდმივად, აგრეთვე იმ შენობებზე, სადაც ტარდება აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოების სესიები, - სესიის მთელ პერიოდში;

ვ) აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოების შენობებზე - მუდმივად;

ზ) საქართველოს რესპუბლიკის, აფხაზეთის ასსრ,

აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სამინისტროების, სახელმწიფო კომიტეტებისა და უწყებების, სხვა სახელმწიფო და საზოგადოებრივი ორგანოების, საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების, აგრეთვე საცხოვრებელი სახლების შენობებზე:

1 იანვარს - ახალ წელს;

7 იანვარს - უფლისა ღვთისა და მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტეს შობის დღეს;

19 იანვარს - ნათლისდებას - უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტეს განცხადების დღეს;

უფლისა, ღვთისა და მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტეს ბრნყინვალე აღდგომის დღეს (თარიღი გარდამავალია);

მიცვალებულთა მოხსენიების დღეს (აღდგომის მეორე დღე, ორშაბათი, თარიღი გარდამავალია);

26 მაისს - საქართველოს სახელმწიფოებრიობის აღდგენის დღეს;

28 აგვისტოს - ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის მიძინების დღეს (მარიამობას);

14 ოქტომბერს - მცხეთობის (სვეტიცხოვლის, კვართის დღესასწაულის დღეს);

23 ნოემბერს - გიორგობის დღეს.

ნებადართულია საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშა ამ მუხლში მითითებულ შენობებზე აღიმართოს სხვა დღესასწაულებსა და სამახსოვრო დღეებშიც.

თ) საქართველოს რესპუბლიკის დიპლომატიური წარმომადეგენლობების და საკონსულო დაწესებულებების შენობებსა და მიმოსვლის საშუალებებზე - თანახმად საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა სამინისტროს ინსტრუქციისა, რომელსაც ამტკიცებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭო.

ი) საზღვაო გემებსა და საზღვაო მიმოსვლის სხვა საშუალებებზე, რომელთა მიწერის ადგილია საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორია.

კ) საზღვაო და შინაგანი მიმოსვლის გემებსა და მიმოსვლის სხვა საშუალებებზე, რომლებზეც ოფიციალური პირების სახით იმყოფებინ: საქართველოს რესპუბლიკის

უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე, საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ან სხვა პირები, რომლებიც წარმოადგენენ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს, საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს, აგრეთვე საქართველოს რესპუბლიკის დიპლომატიური წარმომადგენლები და კონსულები - აღნიშნულ პირთა თანხმობით.

ლ) საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთ საბჭოს განკარგულებით.

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშა შეიძლება აღიმართოს აგრეთვე სახელმწიფო ან სხვა საზოგადოებრივი ორგანოების, საწარმოების, დაწესებულებებისა და ორგანიზაციების მიერ განხორციელებული ცერემონიებისა და სხვა საზეიმო ღონისძიებების დროს.

მუხლი 3. საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშასთან ერთად აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშების, აგრეთვე სხვა ქვეყნების დროშების აღმართვის დროს საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშის ზომა არ შეიძლება იყოს ავტონომიური რესპუბლიკის ან სხვა ქვეყნის სახელმწიფო დროშის ზომაზე ნაკლები.

მუხლი 4. საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშა და მის გამოსახულება მიუხედავად ზომისა, ყოველთვის ზუსტად უნდა შეესაბამებოდეს კანონს თანდართულ ფერად და სქემატურ გამოსახულებას.

მუხლი 5. ამ დებულების გამოყენების წესს ამტკიცებს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭო.

საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე

ზ. გამსახურდია

თბილისი. 1990 წლის 28 დეკემბერი.

კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშის შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე (თანდართული დებულებით) / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1990. – 30 დეკემბერი. – №20. – 2 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის კანონი

საქართველოს რესპუბლიკის შრომის კანონთა კოდექსის 64-ე მუხლის ცვლილებების შეტანის შესახებ

„არსებული უქმე დღეების გაუქმებისა და ტრადიციულ-თა აღდგენის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის 22 ნოემბრის კანონის შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

შეტანილ იქნეს ცვლილებები შრომის კანონთა კოდექსის 64-ე მუხლში (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1973 წ., №6, მუხ. 118; 1977 წ., №11, მუხ. 158) და იგი ჩამოყალიბდეს შემდეგი რედაქციით:

მუხლი 64. უქმე დღეები

საწარმოები, დაწესებულებები, ორგანიზაციები არ მუშაობენ შემდეგ უქმე დღეებში:

1 იანვარს - ახალ წელს;

7 იანვარს - უფლისა, ღვთისა და მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტეს შობის დღეს;

19 იანვარს - ნათლისძებას - უფლისა ჩვენისა იესო ქრისტეს განცხადების დღეს;

უფლისა, ღვთისა და მაცხოვრისა ჩვენისა იესო ქრისტეს ბრწყინვლე აღდგომის დღეს (თარიღი გარდამავალია);

მიცვალებულთა მოხსენიების დღეს (აღდგომის მეორე დღე, ორშაბათი, თარიღი გარდამავალია);

26 მაისს - საქართველოს სახელმწიფოებრიობის აღდგენის დღეს;

28 აგვისტოს - ყოვლადწმინდა ღვთისმშობლის მიძინების დღეს (მარიამობას);

14 ოქტომბერს - მცხოვობის (სკეტიცხოვლიბის, კვართის დღესასწაულის) დღეს;

23 ნოემბერს - გიორგობის დღეს.

უქმე დღეებში დასაშვებია მხოლოდ ისეთი სამუშაოები, რომელთა შეჩერება შეუძლებელია საწარმოო ტექნიკური პირობებით (უწყვეტად მოქმედი საწარმო, დაწესებულე-

ბა, ორგანიზაცია), სამუშაოები, რომლებიც გამოწვეულია მოსახლოების მომსახურების აუცილებლობით, აგრეთვე გადაუდებელი საავარიო-სარემონტო და დატვირთვა-განტვირთვის სამუშაოები“.

**საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია
თბილისი. 1990 წლის 28 დეკემბერი.**

კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის შრომის კანონთა კოდექსის 64-ე მუხლში ცვლილებების შეტანის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1990. – 30 დეკემბერი.- №20. – 2 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის

დადგენილება

„ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის
ტერიტორიიზე საგანგებო წესების
გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს
რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილებაში ცვლილების შეტანის შესახებ

1991 წლის 4 იანვარს ქ. ცხინვალში ოსი ექსტრემისტები
თავს დაესხენ საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმე-
თა სამინისტროსა და სახელმწიფო უშიშროების კომიტე-
ტის პასუხისმგებელ მუშაკებს, მიაყენეს მათ ფიზიკური
შეურაცხყოფა და წაართვეს ტაბელური იარაღი.

აღნიშნულიდან გამომდინარე, საქართველოს რესპუბ-
ლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

ნაწილობრივ შეიცვალოს „ქ. ცხინვალისა და ჯავის
რაიონის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოცხადების
შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს
პრეზიდიუმის 1990 წლის 12 დეკემბრის დადგენილების
მე-2 პუნქტი და ქ. ცხინვალისა და ჯავის რაიონის ტერი-
ტორიაზე კომენდანტის საათის მოქმედების ხანგრძლივობა
განისაზღვროს 19-დან 7 საათამდე.

დადგენილება ძალაში შედის 1991 წლის 6 იანვრიდან.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 5 იანვარი.

დადგენილება : „ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიებზე სა-
განგებო წესების გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებაში ცვლილების შეტანის
შესახებ / ზვიად გამსახურდა // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6
იანვარი. - №4 (24). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტების

დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის პირველი მოწვევის
უზენაესი საბჭოს პირველი სესიის საგანგებო
სხდომის მოწვევის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

მოწვეულ იქნეს საქართველოს რესპუბლიკის პირველი
მოწვევის უზენაესი საბჭოს პირველი სესიის საგანგებო სხ-
დომა 1991 წლის 9 იანვრის 10 საათზე უზენაესი საბჭოს სხ-
დომათა დარბაზში.

უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა რეგისტრაცია დაიწყება
9 იანვრის 9 საათზე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 8 იანვარი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის პირველი მოწვევის უზე-
ნაესი საბჭოს პირველი სესიის საგანგებო სხდომის მოწვევის შესახებ /
ზეიად გამსახურდია // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9 იანვარი.
- №5 (25). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

სსრ პავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 7 იანვრის ბრძანებულების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავს საბჭოს, რომელიც გაეცნო სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 7 იანვრის ბრძანებულებას, მიაჩინა:

1. სსრ კავშირის პრეზიდენტის ბრძანებულება, რომელიც არ ცნობს სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის გაუქმების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის 11 დეკემბრის კანონის იურიდიულ ძალას, ანტიკონსტიტუციურია შემდეგ გარემოებათა გამო:

ა) საქართველოს რესპუბლიკის კანონის იურიდიული ძალის უარყოფა არ შეუძლია სსრ კავშირის ხელისუფლების არც ერთ ორგანოს, რადგან საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და სსრ კავშირის კონსტიტუციის თანახმად, საქართველოს რესპუბლიკა სუვერენული სახელმწიფოა და თავისი საზღვრების ფარგლებში ახორციელებს ტერიტორიულ უზენაესობას (საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 70-ე მუხლი და სსრ კავშირის კონსტიტუციის 78-ე მუხლი), რომლის ძალითაც რესპუბლიკის კანონები და სახელმწიფო ხელისუფლების სხვა აქტები განუხრელად უნდა შეასრულოს საქართველოს ტერიტორიაზე განლაგებულმა ყველა სახელმწიფო და საზოგადოებრივმა ორგანომ, საწარმომ, დაწესებულებამ და ორგანიზაციამ;

ბ) საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და სსრ კავშირის კონსტიტუციის თანამხმად რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს უფლება აქვს გადაწყვიტოს ეროვნულ-სახელმწიფო მოწყობის ყველა საკითხი. საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესმა ორგანომ ისარგებლა აღნიშნული უფლებით და გააუქმა თავის დროზე უკანონოდ შექმნილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიუ-

რი ოლქი, სადაც ამჟამად ექსტრემისტები არა მარტო აშკა-
რა დისკრიმინაციას უწევენ და ავიწროებენ იქ მცხოვრებ
მკვიდრ მოსახლეობას, არამედ ცდილობენ საქართველოს
მოწყვიტონ ეს რეგიონი;

გ) სსრ კავშირის კონსტიტუცია ითვალისწინებს, რომ
სსრ კავშირის უზენაესი საბჭო უფლებამოსილია დამტკი-
ცოს ახალ ავტონომიურ ფორმირებათა შექმნა (73-ე მუხლის
მე-2 პუნქტი), ამ საკითხის გადაწყვეტა კი მოკავშირე რე-
სპუბლიკის პრეროგატივაა (საქართველოს რესპუბლიკის
კონსტიტუციის 72-ე მუხლის მე-3 პუნქტი),

ავტონომიური ოლქის გაუქმების ფაქტის დამტკიცების
საკითხი არ დასმულა სსრ კავშირის სახელმწიფო ხელისუ-
ფლების უმაღლესი ორგანოს წინაშე, ვინაიდან ამგვარი
წესი არ არის გათვალისწინებული არც სსრ კავშირის კონ-
სტიტუციით და არც საქართველოს რესპუბლიკის კონსტი-
ტუციით. „სსრ კავშირსა და ფედერაციის სუბიექტებს შო-
რის უფლებამოსილებათა გამიჯვნის შესახებ“ 1990 წლის
26 აპრილის კანონი, მთელი თავისი ანტიკონსტიტუციურო-
ბის მიუხედავად, ასევე არ ითვალისწინებს ავტონომიური
ოლქის გაუქმების ფაქტის დადასტურებას.

სსრ კავშირის უზენაესი საბჭო ვალდებულია სსრ კავ-
შირის კონსტიტუციის 87-ე მუხლიდან ამოიღოს დებულე-
ბა საქართველოს რესპუბლიკის შემადგენლობაში სამხრეთ
ოსეთის ავტონომიური ოლქის ყოფნის შესახებ და ამით სსრ
კავშირის კონსტიტუცია შეუსაბამოს იურიდიულ და ფაქ-
ტობრივ სინამდვილეს.

2. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო არ
აკნინებს ეროვნებებისა და ხალხების თვითგამორკვევის
უფლებას სახელმწიფოებრივი ერთეულის შექმნის ჩათვლით,
ამასთან დაუშვებლად მიიჩნევს ამ უფლების გავრცელებას
საქართველოში მცხოვრებ იმ ეროვნულ უმცირესობებზე,
რომელთაც საკუთარი სახელმწიფოებრიობა აქვთ საქართ-
ველოს ფარგლებს გარეთ. საერთაშორისო სამართალიც კი
მათ ანიჭებთ მხოლოდ ეროვნულ-კულტურული ავტონომი-
ის უფლებას და თანასწორუფლებიანობას ცხოვრების ყვე-
ლა სფეროში (ადამიანის მოქალაქეობრივი და პოლიტიკუ-

რი უფლებების შესახებ საერთაშორისო პაქტის 27-ე მუხლი, ახლახან მიღებული პარიზის ქარტია ახალი ევროპისათვის და სხვა აქტები), რაც საქართველოში ყოველთვის იყო და არის უზრუნველყოფილი ყველა ერის წარმომადგენლებისათვის.

ადსანიშნავია ისიც, რომ ყოფილი ოლქის გარდა, სადაც 65 ათასი ოსი ეროვნების მოქალაქე ცხოვრობს, საქართველოს სხვა რაიონებში 100 ათასზე მეტი ოსი ეროვნების მოქალაქე სახლობს, რომლებიც ყველა სამოქალაქო და ეკონომიკურ-კულტურული უფლებებით სარგებლობენ.

3. მიუღებელია სსრ კავშირის ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოებისა და პირადად სსრ კავშირის პრეზიდენტის პოზიცია, ვინაიდან ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს სეპარატისტულ მოქმედებათა მთელი დროის განმავლობაში, როდესაც მან მიიღო საქართველოს ტერიტორიული დაქუცმაცებისაკენ მიმართული აშკარად ანტიკონსტიტუციური აქტები (1990 წლის 20 სექტემბერსა და 16 ოქტომბერს), საკავშირო ორგანოებმა არავითარი თვიციალური რეაგირება არ მოახდინეს, მხარი არ დაუჭირეს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს და მის პრეზიდიუმს, რომლებმაც საოლქო საბჭოს მოქმედებანი არაკონსტიტუციურად გამოაცხადეს სწორედ სსრ კავშირის კონსტიტუციის ძალით, რასაც ასე ხშირად იშველიებს სსრ კავშირის პრეზიდენტი.

თუ სსრ კავშირის კონსტიტუციას ვერწმუნებით, კავშირისა და, უწინარეს ყოვლისა, სსრ კავშირის პრეზიდენტის ამოცანაა უზრუნველყოს სსრ კავშირის კონსტიტუციით განმტკიცებული მოკავშირე რესპუბლიკების სუვერენიტეტი და ტერიტორიული მთლიანობა.

ხელისუფლების საკავშირო ორგანოები ფაქტობრივად აქტებენ ოს სეპარატისტებს უკანონო ქმედებისათვის: 9 დეკემბერს უკანონოდ შექმნილ „რესპუბლიკაში“ არჩევნები მოეწყო. ამ შემთხვევაშიც სსრ კავშირის პრეზიდენტმა, სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმმა და თვით უზენაში საბჭომაც დუმილი ამჯობინეს.

სსრ კავშირის პრეზიდენტმა მხოლოდ მას შემდეგ მოახ-

დინა რეაგირება, რაც საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო იძულებული გახდა გაეუქმებინა სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი, რომელიც ფაქტობრივად გაუქმდა ავტონომიური ოლქის საქართველოსაგან დამოუკიდებელ რესპუბლიკად გარდაქმნის შესახებ საოლქო საბჭოს გადაწყვეტილებით.

საგულისხმოა, რომ რეგიონში საგანგებო მდგომარეობის შემოღება განაპირობა საკავშირო ორგანოების მიმნებებლობამ, რითაც ისარგებლეს ოსმა სეპარატისტებმა, ქ. ცხინვალში მოკლეს და დაჭრეს საქართველოს რესპუბლიკის სამართალდამცავი ორგანოების რამდენიმე წარმომადგენელი, მიუხედავად იმისა, რომ იქ იმყოფებოდნენ სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს შინაგანი ჯარები.

ექსტრემისტებმა, რომლებიც გრძნობენ ცენტრის მხარდაჭერას, წესად გაიხადეს თავდასხმა საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენლებზე, რომელთაც ეკისრებათ საგანგებო მდგომარეობის პირობებში საზოგადოებრივი წესრიგის უზრუნველყოფის ძირითადი ამოცანა, და მძევლებადაც აჰყავთ ისინი.

ისეთი ვითარება შეიქმნა, რომ საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს ძალები მოკლებული იყვნენ შესაძლებლობას ჩამოერთვათ იარაღი, რომელიც დიდი რაოდენობით დაუგროვდათ აღვირახსნილ ექსტრემისტებს.

ყოველგვარ მორალურ და იურიდიულ საფუძველს არის მოკლებული სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 7 იანვრის ბრძანებულების მოთხოვნა, რომლის თანახმადაც რეგიონიდან გაყვანილ უნდა იქნეს ყველა შეიარაღებული ფორმირება, გარდა სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს შინაგანი ჯარებისა.

რეგიონში არ არის არავითარი „შეიარაღებული ფორმირებანი“, გარდა ოსი ექსტრემისტებისა, რომლებიც სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს ჯარების მიმნებებლობის გამო ნადირობენ საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს წარმომადგენლებზე, რის თაობაზეც ბრძანებულებაში, რატომლაც, არაფერია ნათქვამი.

მილიციის ქვედანაყოფები შინაგან საქმეთა სამინისტროს ორგანოების შემადგენელი ნაწილია და პროფილაქტიკური და ოპერატიულ-საგამოძიებო ღონისძიებებს ახორციელებენ რეგიონში ვითარების სტაბილიზაციისათვის.

საგანგებო მდგომარეობის უზრუნველსაყოფად საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს და სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტის ძალების გამოყენება უშუალოდ არის გათვალისწინებული როგორც საქართველოს რესპუბლიკის, ასევე სსრ კავშირის კანონმდებლობით. ეს რესპუბლიკის ერთ-ერთი ძირითადი სუვერენული უფლებაა და ხელისუფლების არც ერთ საკავშირო ორგანოს, სსრ კავშირის პრეზიდენტსაც კი, არა აქვს უფლება შეზღუდოს რესპუბლიკის კომპეტენცია - წესრიგი დაამყაროს თავისი ტერიტორიის ფარგლებში, მით უმტკეს, რომ საგანგებო მდგომარეობის შემოღება მართლზომიერად ცნეს შესაბამისმა საკავშირო ორგანოებმა.

პრეზიდენტის ბრძანებულების ტრაგიკულმა შედეგებმა თავი იჩინა მისი გამოქვეყნებიდან უკვე რამდენიმე საათის შემდეგ. ამ აქტით გამხნევებული ადგილობრივი ექს-ტრემისტები თავს დაესხნენ საქართველოს რესპუბლიკის მილიციის მუშაკებს, არის მსხვერპლი.

ნიშანდობლივია, რომ ბრძანებულება, ერთი მხრივ, სადაცოს ხდის საქართველოს რესპუბლიკის კანონს და მიუთითებს მთელი რიგი ღონისძიებების გატარებაზე, ხოლო, მეორე მხრივ, დუმილით უვლის გვერდს ე.წ. სამხრეთ ოსეთის საბჭოთა დემოკრატიული რესპუბლიკის სტრუქტურების ლიკვიდაციის აუცილებლობას.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**

1. დადასტურდეს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 11 დეკემბრის „სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის გაუქმების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის იურიდიული ძალა.

2. სსრ კავშირის სახელმწიფო ხელისუფლების უმაღლესი ორგანოს წინაშე დაისვას სსრ კავშირის კონსტიტუციის 87-ე მუხლში შესაბამის ცვლილებათა შეტანის საკითხი.

3. ცნობად იქნეს მიღებული, რომ სსრ კავშირის პრეზიდენტის ბრძანებულებამ უკანონოდ ცნო ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის სახალხო დეპუტატთა საბჭოს მიერ მიღებული აქტები ე.წ. სამხრეთ ოსეთის საბჭოთა დემოკრატიული რესპუბლიკის შექმნის შესახებ.

4. უკანონოდ იქნეს მიჩნეული ბრძანებულების მოთხოვნა რეგიონიდან საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს მიღიცის ქვედანაყოფთა გამოყვანის შესახებ, ვინაიდან ისინი საქართველოს ტერიტორიაზე მოქმედებენ და საზოგადოებრივ წესრიგს იცავენ კანონმდებლობის შესაბამისად.

5. საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტრომ და სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტმა განაგრძონ „ქ. ცხინვალში და ჯავის რაიონის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 12 დეკემბრის დადგენილებით მათვის დაკისრებულ მოვალეობათა შესრულება.

6. მიჩნეულ იქნეს სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 7 იანვრის ბრძანებულება საქართველოს რესპუბლიკის საშინაო საქმეებში უხეშ ჩარევად, მისი ტერიტორიული მთლიანობის ხელყოფად, რესპუბლიკისა და მისი ხალხის სუვერენულ უფლებათა უგულებელყოფად, რაც ნათლად გამოვლინდა საქართველოს რესპუბლიკის ოფიციალური სახელწოდების დამახინჯებაშიც: ბრძანებულებაში გამოყენებულია ძველი დასახელება - საქართველოს სსრ.

7. ხელისუფლების უზენაესობისა და ტერიტორიული მთლიანობის უხეში ხელყოფაა აუკრძალო დემოკრატიული წესით არჩეულ ხელისუფლების უზენაეს ორგანოს საკუთარი სამართალდამცავი ორგანოების მეშვეობით აკონტროლებდეს ქვეყნის ტერიტორიის გარკვეულ ნაწილს.

იმ შემთხვევაში, თუ რეგიონში განლაგებული სსრ კავშირის შინაგანი ჯარები ეცდებიან ძალის გამოყენებით დაატოვებინონ სქართველოს რესპუბლიკის სამართალდამცავ ორგანოებს აღნიშნული რეგიონი, ეს ქმედება შეფასებული ქნება, როგორც ცენტრის მიერ საქართველოს წინააღმდეგ

ომის დაწყება;

ამ აქციის შესაძლო შედეგებისათვის მსოფლიო საზოგა-
დოებრიობის წინაშე მთელი პასუხისმგებლობა დაეკისრე-
ბათ საკავშირო უმაღლეს ხელისუფლებას და პირადად სსრ
კავშირის პრეზიდენტს.

8. ეს დადგენილება ძალაში შედის მიღებისთანავე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 9 იანვარი.

დადგენილება : სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 7 იანვრის
ბრძანებულების შესახებ / ზეიად გამსახურდია // საქართველოს რესპუბ-
ლიკა. - 1991. – 10 იანვარი. - №6 (26). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის**

დადგენილება

**„ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის
ტერიტორიაზე საგანგებო წესების
გამოცხადების შესახებ“**

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილებაში
ცვლილებების შეტანის თაობაზე**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

ნაწილობრივ შეიცვალოს „ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1990 წლის 12 დეკემბრის დადგენილების პირველი პუნქტი და საგანგებო წესების მოქმედების ვადა ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიაზე გაგრძელდეს.

1991 წლის 12 თებერვლამდე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზოიად გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 11 იანვარი.

დადგენილება : „ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 12 იანვარი. - №8-9 (29). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

„საქართველოს რესპუბლიკაში მოსამართლის
სტატუსის შესახებ“

საქართველოს რესპუბლიკის კანონის
სამოქმედოდ შეაღიაზების თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
„საქართველოს რესპუბლიკაში მოსამართლის სტატუ-
სის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი სამოქმე-
დოდ შემოღებულ იქნეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზეიად გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 28 დეკემბერი.

დადგენილება : „საქართველოს რესპუბლიკაში მოსამართლის სტატუსის
შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმედოდ შემოღების
თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 12
იანვარი. – №8-9 (29). – 4 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზრუნველყოფის სამინისტროს

დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის სასამართლო

წყობილების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის კანონის

სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტი ადგენს:

1. „საქართველოს რესპუბლიკაში სასამართლო წყობილების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს გამოქვეყნებისთანავე.

2. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს:

საქართველოს სსრ 1981 წლის 25 ნოემბრის კანონი „საქართველოს სსრ სასამართლო წყობილების შესახებ“ (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებანი, 1981 წ., №13, მუხ. 292);

საქართველოს სსრ 1981 წლის 25 ნოემბრის კანონი „საქართველოს სსრ რაიონული (საქალაქო), სახალხო სასამართლოების არჩევნების შესახებ“ (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1981 წ., №13, მუხ. 293);

საქართველოს სსრ 1981 წლის 25 ნოემბრის კანონი „საქართველოს სსრ რაიონული (საქალაქო), სახალხო სასამართლოების სახალხო მოსამართლეთა და სახალხო მსაჯულთა განვევის წესის შესახებ“ (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1981 წ., №13, მუხ. 294);

საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს 1981 წლის 25 ნოემბრის დადგენილება „საქართველოს სსრ სასამართლო წყობილების შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის „საქართველოს სსრ რაიონული (საქალაქო), სახალხო სასამართლოების არჩევნების შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონისა და „საქართველოს სსრ რაიონული (საქალაქო), სახალხო სასამართლოების სახალხო მოსამართლეთა და სახალხო

მსაჯულთა გაწვევის წესის „შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის სამოქმედოდ შემოღების წესის თაობაზე“ (საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს უწყებები, 1981 წ., №13, მუხ. 295);

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზეიად გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 28 დეკემბერი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკაში სასამართლო წყობილების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 12 იანვარი. - №8-9 (29). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიტების

განცხადება

1991 წლის 12 იანვარი

საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტის 7 იანვრის ბრძანებულებამ საქართველოს რესპუბლიკაში 1990 წლის დეკემბერში მიღებული ზოგიერთი საკანონმდებლო აქტის შესახებ უაღრესად გაამწვავა მდგომარეობა ქალაქ ცხინვალში, სწორედ ამ ბრძანებულების შემდეგ საგრძნობლად გააქტიურდნენ ოს ტერორისტთა ჯგუფები.

პრეზიდენტის ბრძანებულებით გამხნევებულმა ტერორისტებმა მოაწყვეს რამდენიმე თავდასხმა შინაგან საქმეთა სამინისტროს ძალების საგუშაგოებზე, რის შედეგადაც დაიღუპა 7 და დაიჭრა რამდენიმე ათეული მილიციის თანამშრომელი.

სსრ კავშირის პრეზიდენტის აღნიშნული ბრძანებულება ერთ-ერთი გამოვლინებაა კრემლის მიერ აღებული კურსისა ქვეყანაში ტოტალიტარული რეჟიმის აღორძინებისკენ. ცენტრის დიქტატორული პოლიტიკა განსაკუთრებით მწვავედ იგრძნობა იმ რესპუბლიკების მიმართ, რომლებიც დემოკრატიული წესით არჩეული პარლამენტების ხელმძღვანელობით დაადგნენ დამოუკიდებელი სახელმწიფოებრიობის აღდგენის გზას.

სარგებლობს რა სპარსეთის ყურის კრიზისის უკიდურესი გამწვავებით და საქართველოს ტერიტორიის ამ რეგიონთან სიახლოვით, კრემლი, საბჭოთა არმიის დამატებითი ნაწილების შემოყვანით, ფაქტობრივად ამზადებს საქართველოში დიქტატურას - საპრეზიდენტო მმართველობის სახით. ყოველივე ეს გამოიწვევს უკიდურეს დესტაბილიზაციას არა მხოლოდ საქართველოში, არამედ მთელ ამიერკავკასიის რეგიონში.

სრული პასუხისმგებლობით ვაცხადებთ, რომ საქართვე-

ლოში სტაბილურობის შენარჩუნების ერთადერთი გზა ჩვენ
შინაურ საქმეებში ცენტრის ჩაურევლობაა.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სახელით
მოვუწოდებთ ყველა კეთილი ნების ადამიანს, მსოფლიოს
დემოკრატიულ ძალებს, ხმა აღიმაღლონ კრემლის დიქტატ-
ურის ახალი ტალღის წინააღმდეგ.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზეიად გამსახურდია

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის განცხა-
დება 1991 წლის 12 იანვარი / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბ-
ლიკა. - 1991. - 15 იანვარი. - №10 (30). - 1 გვ.

განცხადება

1991 წლის 12-13 იანვრის ღამეს ვილნიუსში საბჭოთა არმიის ნაწილები თავს დაესხნენ ლიტვის ტელეცენტრსა და ქალაქის დაწესებულებებს. მშვიდობიანი მოსახლეობის წინააღმდეგ ჯარმა გამოიყენა ცეცხლსასროლი იარაღი და მძიმე სამხედრო ტექნიკა - საბჭოთა სამხედრო ტექნიკა. საბჭოთა სამხედრო ხელმძღვანელობამ ქალაქში შემოიღო კომენდანტის საათი. ლიტვის რესპუბლიკის შინაგან საქმე-თა სამინისტროს ინფორმაციის თანახმად, განსაკუთრებული სისასტიკით გამოირჩეოდა თავდასხმა ტელეცენტრზე, სადაც ესროდნენ უიარაღო ხალხს და სრესდნენ სამხედრო ტექნიკით.

დაუზუსტებელი მონაცემებით, მოკლულია 15-ზე მეტი და დაჭრილია 150-ზე მეტი კაცი. დაკარგულია პრე-მიერ-მინისტრი შემენასი. ლიტვის უზენაესმა საბჭომ დანიშნა ახალი პრემიერი ვაგნორიუსი.

ვინაიდან ლიტვის უზენაესი საბჭოს შენობას გარს არ-ტყია ლანდსბერგისის ათიათასობით მომხრე, სამხედრო ნაწილები ჯერ-ჯერობით ვერ ბედავენ შენობის იერიშით აღებას და ცდილობენ სამოქალაქო პირთა შორის შეტაკებების პროვოცირებას. „ლიტვის ეროვნული ხსნის კომიტეტი“, რომელიც ლიტვის კომუნისტურმა პარტიამ შექმნა, თავი თვითნებურად გამოაცხადა უზენაეს ხელისუფლებად და მოუწოდა თავის მომხრეებს დაიკავონ უზენაესი საბჭოს შენობა და დაითხოვონ პარლამენტი.

საქართველოს უზენაესი საბჭო პრეზიდიუმი მტკიცე პროტესტს გამოთქვამს დამოუკიდებლობისათვის მებრძოლი ლიტველი ხალხისა და მისი კანონიერად არჩეული პარლამენტის წინააღმდეგ სამხედრო ძალის გამოყენების გამო და სოლიდარობას უცხადებს ლიტვის რესპუბლიკის პარლამენტს.

ლიტვაში მიმდინარე მოვლენები მოწმობს, რომ საბჭოთა კავშირში იმარჯვებენ რეაქციული ძალები, რომელთაც სურთ ტოტალიტარული რეჟიმის განმტკიცება.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტიმი გმობს ლიტვის სუვერენული სახელმწიფოს წინააღმდეგ განხორციელებულ სისხლიან აგრესიას და მოითხოვს სისხლიან აგრესიას დაუყოვნებლივ გამოყვანას ლიტვიდან.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტი
ზვიად გამსახურდია.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს აღნიშნული
განცხადება რეზოლუციის სახით ერთად
მიიღეს 1 იანვარს მთავრობის
სასახლის წინ ლიტვის რესპუბლიკის
მხარდასაჭერად გამართული მრავალათასიანი
მიტინგის მონაწილეებმა.

სა „საქართველო“.

განცხადება / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 15
იანვარი. – №10 (30). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრესცენტრის

განცხადება

როგორც ცნობილია, მიმდინარე წლის 13 იანვარს, მთავრობის სახლთან, გაიმართა ლიტველ ხალხთან სოლი-დარობის მიტინგი. იმავე საღამოს, რადიოსადგურმა „თავი-სუფლებამ“ (რუსულმა რედაქციამ), გადასცა რეპორტაჟები საბჭოთა კავშირის სხვადასხვა ქალაქებში ჩატარებული ანალოგიური მიტინგების შესახებ.

თბილისიდან გადაცემულ რეპორტაჟში რადიოსადგურის კორესპონდენტი საგანგებოდ შეეხო მიტინგზე გამოსული საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ბატონ ზვიად გამსახურდიას სიტყვის იმ ნაწილს, სადაც ორატორმა ილაპარაკა „ინტერფრონ-ტებთან“ თუ ცენტრის სხვა „მეხუთე კოლონებთან“ ქართველი ერის დამოკიდებულებაზე.

საქართველოს უზენაესი საბჭოს პრესცენტრი უფლებამოსილია განაცხადოს, რომ რადიოსადგურის აზრი, თითქოს ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ პირდაპირი გაგებით ვისმეს „ფიზიკური განადგურებისაკენ“ მოუწოდა, მცდარია და აბსოლუტურად არ ასახავს არც უზენესი საბჭოს და მით უმეტეს, არც მისი თავმჯდომარის პოლიტიკურ პრინციპებს.

რაც შეეხება „ინტერფრონტებსა“ და იმპერიის სამსახურში მყოფ სხვა ძალებს, რომელთა პირდაპირი „დამსახურება“ ვილნიუსში დატრიალებული ტრაგედია, მსგავსი ძალების წინააღმდეგ ქართველი ხალხი მუდამ იბრძოლებს მხოლოდ პოლიტიკური მეთოდებით. ამასვე გულისხმობდა ბატონი ზვიად გამსახურდია თავის გამოსვლაში.

**1991 წლის 15 იანვარი.
უზენაესი საბჭოს პრესცენტრი.**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრესცენტრის განცხადება // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 16 იანვარი. - №11 (31). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის
ზოგად გამსახურდიას**

განცხადება

**უცხოეთის მასობრივი ინფორმაციის
საშუალებებისათვის**

სავსებით ვიწონებ ამერიკის შეერთებული შტატების და ანტიერაყული კოალიციის მოქმედებას კაცობრიობის მტრის სადამ ჰუსეინისა და მისი დამქაშების ასალაგმავად. საერთაშორისო სამართლის უხეში დარღვევები, სხვა ქვეყნის ანექსია დღეს არავის არ უნდა შერჩეს.

შეშფოთებას გამოვთქვამ მხოლოდ, ქიმიური ცენტრების დაბომბვამ გამოუსწორებელი ეკოლოგიური ზიანი არ მოუტანოს რეგიონს და მის მეზობელ ქვეყნებს. ჩემიაზრით, საჭიროა კონტრზომების მიღება ეკოლოგიური კატასტროფის თავიდან ასაცილებლად ერაყის მეზობელ ქვეყნებში.

საქინფორმი.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ზვიად გამსახურდიას განცხადება უცხოეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისათვის // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 18 იანვარი. - №12 (32). – 3 გვ.

**გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის
გენერალურ მდივანს
მის აღმატებულებას
პატონ ჭავიერ პერეს დე კუელარს!**

გამოცხატავ რა ქართველი ხალხის ნებას, მაქვს პატივი, შეგატყობინოთ, რომ ჩვენ მთლიანად ვიზიარებთ შეხედ-ულებებს და პოზიციას, რაც გამოხატული იყო ბალტიის რე-სპუბლიკების და რუსეთის ფედერაციის უმაღლესი საბჭოების თავმჯდომარეთა 1991 წლის 13 იანვრის მიმართვაში.

შესაბამისად ამისა მომეცით უფლება, თქვენო აღ-მატებულებავ, ვითვლებოდე ამ უაღრესად მნიშვნელოვანი დოკუმენტის კიდევ ერთ ხელმომწერად.

**ღრმა პატივისცემით
საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზეიად გამსახურდია**

მიმართვა : გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდივანს მის აღმატებულებას ბატონ ჭავიერ პერეს დე კუელარს! // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 18 იანვარი. - №12 (32). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის განცხადება

20 იანვარს ლატვიის დედაქალაქ რიგაში უდანაშაულო ადამიანთა სისხლი დაიღვარა.

პოლიციის საგანგებო დანიშნულების შენაერთები და საბჭოთა არმიის ნაწილები თავს დაესხნენ მშვიდობიან მოსახლეობას, ალყა შემოარტყეს და შტურმით აიღეს ლატვიის შინაგან საქმეთა სამინისტროს შენობა. მთელი ღამის მანძილზე ქალაქის ქუჩებში გრძელდებოდა სროლა, არის მსხვერპლი.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი მტკიცე პროტესტს გამოთქვამს მომხდარი მოვლენის გამო და მიიჩნევს მას, როგორც უხეშ ჩარევას სუვერენული სახელმწიფოს საშინაო საქმეებში.

გადაჭრით შეიძლება ითქვას, რომ ლატვიის დედაქალაქში დატრიალებული ტრაგედია, უშუალო გაგრძელებაა ლიტვის სუვერენული სახელმწიფოს წინააღმდეგ 12-13 იანვარს განხორციელებული სისხლიანი აგრესიისა.

აშკარაა, რომ კრემლითანიმდევრულად ახორციელებს დამსჯელ ღონისძიებებს იმ რესპუბლიკების წინააღმდეგ, რომლებიც თავის დემოკრატიულად არჩეულ ხელისუფლებასთან ერთად დაკარგული სახელმწიფოებრიობის აღდგენისათვის იბრძვიან.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი თანაგრძნობასა და სოლიდარობას უცხადებს ლატვიელ ხალხს და მოუწოდებს მსოფლიოს დემოკრატიულ ქვეყნებს, ყველა კეთილი ნების ადამინს, დაპგმონ იმპერიის მორიგი სისხლიანი აქცია და გამოიყენონ მათ ხელთ არსებული ყველა საშუალება, რათა აღიკვეთოს რეაქციული ძალების შეტევა დემოკრატიის წინააღმდეგ.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის განცხადება // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 22 იანვარი. - №14 (34). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიტების

დადგენილება

ორმოცდათი და ას მანეთიანი ფულის ნიშნების ჩაბარებისა და მათი სხვა ღირებულების ფულის ნიშნებზე გამოცვლის ღონისძიებათა რეპუბლიკაში ორგანიზებულად ჩატარებისა და ამ ღონისძიებების განხორციელებისას წამოჭრილი საკითხების ოპერატიულად გადაწყვეტის მიზნით, საქართველოს რეპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს**:

შეიქმნას სპეციალური რესპუბლიკური სადეპუტატო კომისია შემდეგი შემადგენლობით:

1. **გელანტია ტ. ა.** - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მუდმივი საფინასო-საბიუჯეტო კომისიის თავმჯდომარე, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატი, კომისიის თვმჯდომარე.

2. **თაქთაძიშვილი გ. ჩ.** - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს ეკონომიკური რეფორმის მუდმივი კომისიის თავმჯდომარე, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატი.

3. **აბსანძე გ. ვ.** - საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა მინისტრი.

4. **პატეიშვილი ვ. ა.** - სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის საქართველოს რესპუბლიკური ბანკის გამგეობის თავმჯდომარე.

5. **ხატიაშვილი ო. გ.** საქართველოს რესპუბლიკის უშიშროების სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარის მოვალეობის შემსრულებელი.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 23 იანვარი.

დადგენილება : ორმოცდათი და ას მანეთიანი ფულის ნიშნების ჩაბარებისა და მათი სხვა ღირებულების ფულის ნიშნებზე გამოცვლის ღონისძიებათა შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 იანვარი. - №18 (38). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და
საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს
დადგენილება**

**საქართველოს რესპუბლიკაში სსრ კავშირის
სახელმწიფო პანკის
1961 წლის ნიმუშის 50 და 100-მანეთიანი ფულის
ნიშნების გაცვლის მიმღინარეობის შესახებ**

იმ მიზნით, რომ ეფექტიანად განხორციელდეს სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის 1991 წლის ნიმუშის 50 და 100-მანეთიანი ფულის ნიშნების გამოცვლა, მაქსიმალურად იყოს გათვალისწინებული ამ პროცესში მოსახლეობის ინტერესები, გაძლიერდეს უშრომელი შემოსავლის წინააღმდეგ ბრძოლა და მოხდეს ფულის მომოქცევისა და სამომხმარებლო ბაზრის ნორმალიზაცია, აღნიშნული ფულის ნიშნების გამოცვლისას რესპუბლიკაში გატარდეს ერთიანი პოლიტიკა, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1991 წლის 23 იანვრის დადგენილების თანახმად შექმნილი რესპუბლიკური სპეციალური სადეპუტატო კომისიის წინადადებით საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი და საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭო **ადგენენ:**

1. მიენიჭოს საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტს და ფინანსთა სამინისტროს საგანგებო უფლებამოსილებანი იმისათვის, რომ კოორდინაცია გაუწიონ სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის 1961 წლის ნიმუშის 50 და 100-მანეთიანი ფულის ნიშნების გამოცვლას და გაკონტროლონ, სწორად სრულდება თუ არა მიმოქცევიდან ამოღების ღონისტობანი.

2. საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტისა და ფინანსთა სამინისტროს ხელმძღვანელობას (ო. ხატიაშვილი, გ. აბსანძე) მიენიჭოს უფლება,

რომ თანამდებობიდან გადააყენონ საბანკო და საფოსტო დაწესებულებათა ხელმძღვანელი მუშაკები, რომლებმაც ვერ უზრუნველყვეს დადგენილი წესის შესაბამისად სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის 1961 წლის ნიმუშის 50 და 100-მანეთიანი ფულის ნიშნების გამოცვლისა და მიმოქცევიდან ამოღების ღონისძიებათა გატარება.

3. დადგენილება ძალაშია მიღებისთანავე და მოქმედებს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს სპეციალურ განკარგულებამდე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

საქართველოს რესპუბლიკის
მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე
თ. სიგუა.

თბილისი. 1991 წლის 26 იანვარი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკაში სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის 1961 წლის ნიმუშის 50 და 100-მანეთიანი ფულის ნიშნების გაცვლის მიმდინარეობის შესახებ / გამსახურდია ზ., სიგუა თ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 29 იანვარი. - №19 (39). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

“საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოდან
დეპუტატის განვითის წესის შესახებ“
საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

“საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოდან დეპუტატის განვითის წესის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონი მიღებულ იქნეს პირველი წაკითხვით.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 30 იანვარი.

დადგენილება : “საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოდან დეპუტატების განვითის წესის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 31 იანვარი. – №21 (41). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

„სსრ კავშირში კომპარატივის შესახებ“
კანონის 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის მოქმედების
საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე
შეჩერების თაობაზე

სსრკ უზენაესი საბჭოს 1988 წლის 26 მაისის დადგენილებით 1991 წლის 1 იანვრიდან სამოქმედოდ იქნა შემოღებული „სსრ კავშირში კომპერაციის შესახებ“ სსრ კავშირის კანონი, რომლის 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტით გათვალისწინებულია კოლმეურნეობათა ქონების სახელმწიფო სავალდებულო დაზღვევის წესის შეცვლა ნებაყოფლობითობის პრინციპით.

რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობა ყოველწლიურად განიცდის ბუნებრივი და სტიქიური მოვლენებით გამოწვეულ ზარალს, ხოლო გლობალური სტიქიური მოვლენებითა და უბედური შემთხვევებით გამოწვეული ზარალი გავლენას ახდენს როგორც ცალკეული სასოფლო-სამეურნეო საწარმოების საფინანსო მდგომარეობაზე, ასევე მთლიანად რესპუბლიკის ეკონომიკურ მაჩვენებლებზე. ნებაყოფლობითი დაზღვევის შემოღებით კი მნიშვნელოვნად იზრდება დაზღვევის გადასახდელთა განაკვეთების ოდენობა, რაც ამ წესით ქონების დაზღვევისაგან კოლმეურნეობების თავის არიდების საფუძველი გახდება.

საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 77-ე მუხლის შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. შეჩერდეს „სსრ კავშირში კომპერაციის შესახებ“ კანონის 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის მოქმედება საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე.

2. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს, განიხილოს საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა

სამინისტროს, სახელმწიფო დაზღვევის გამგეობისა და რე-სპუბლიკის აგროსამრეწველო კომიტეტის მიერ შემუშავებული დადგენილების პროექტი „კოლმეურნეობათა ქონების სახელმწიფო სავალდებულო დაზღვევის შესახებ“.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 30 იანვარი.

დადგენილება : „სსრ კავშირში კოოპერაციების შესახებ“ კანონის 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის მოქმედების საქართველოს რესპუბლიკის ტერი-ტორიაზე შეჩერების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რეს-პუბლიკა. - 1991. – 31 იანვარი. – №21 (41). – 1 გვ.

გასწორება

„სსრ კავშირში კოოპერაციის შესახებ“ კანონის 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის მოქმედების საქართველოს რესპუბ-ლიკის ტერიტორიაზე შეჩერების თაობაზე“ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 30 იანვრის დადგენილების პირველი მუხლი უნდა იკითხებოდეს:

1. შეჩერდეს „სსრ კავშირში კოოპერაციის შესახებ“ კანონის 22-ე მუხლის მე-3 პუნქტის მოქმედება საქართ-ველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე კოლმეურნეობათა ქონების ნებაყოფლობით დაზღვევის ნაწილში.

საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 1 თებერვალი. – №22 (42). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

3. გ. ლორთქიფანიძის საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის ორადგილის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**

გათავისუფლდეს ვაჟა გიორგის ძე ლორთქიფანიძე საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის თანამდებობიდან სხვა სამუშაოზე გადასვლასთან დაკავშირებით.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.**

თბილისი. 1991 წლის 29 იანვარი.

დადგენილება : ვ. გ. ლორთქიფანიძის საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის თანამდებობიდან გათავისუფლების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 31 იანვარი. - №21 (41). – 1 გვ.

საიპარო ურთიერთობათა სრულყოფის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესმა საბჭომ საქართველოს სახელმწიფოებრიობის აღდგენის გარდამავალი პერიოდი გამოაცხადა სახალხო მეურნეობის ყველა სფეროში მნვავე კრიზისის პირობებში. უმძიმესი მდგომარეობაა სახალხო მეურნეობის ყველა დარგში, განსაკუთრებით კი აგრარულ სექტორში. აღნიშნული განაპირობა საქართველოში ბოლო პერიოდში მიმდინარე პოლიტიკურმა პროცესებმა. ხელისუფლების კრიზისმა, საყოველთაოდ გამეფებულმა უკონტროლობამ, სხვადასხვა რანგის ზოგიერთ ხელმძღვანელთა მხრიდან განუკითხაობის ატმოსფეროს შექმნამ. ბოლო დროს ამას დაემატა წინასაარჩევნო შეხვედრებში დეპუტატობის ზოგიერთი კანდიდატის მიერ ნაჩქარევად გაკეთებული განცხადებები კერძო საკუთრებაში მინის დაუყოვნებლივ გადაცემის თაობაზე, ზოგან თქმულის არასწორად გაგება და რიგი სხვა ფაქტორები.

ზოგიერთმა სამეურნეო ხელმძღვანელმა დაიწყო სოფლის მეურნეობის ძირითადი საშუალებების ყოვლად გაუმართლებელი და თვითონებური განაწილება. მოსახლეობის გარკვეულმა ჯგუფებმა დაიტაცა მიწა, ტექნიკა, პირუტყვი დ მოსავლის გარკვეული ნაწილი. ზოგმა კი საზოგადოებრივი მეურნეობების დაშლისა და მიწის კერძო საკუთრებაში გადაცემის მოლოდინში მიატოვა სასოფლო-სამეურნეო სამუშაოები. აღნიშნულის გამო რესუბლიკის ზოგიერთ რეგიონში ჩაიშალა საშემოდგომო სამუშაოები და თუ ასე გაგრძელდა, იგივე ბედი ეწევა საგაზაფხულო სამუშაოებსაც, რაც რეალურ საფრთხეს შეუქმდის.

ნის არა მარტო მიმდინარე, არამედ მომდევნო წლების მოსავალსაც. აქედან გამომდინარე, დაუშვებელია პროცესების თვითდინებაზე მიშვება. საჭიროა შეწყდეს სახელმწიფო ქონების დანაწილება-დატაცება, დაუყოვნებლივ დაუბრუნდეს მიტაცებული ქონება კანონიერ მფლობელს. აღიკვეთოს საზოგადოებრივი მეურნეობების თვითნებურად დაშლის პროცესი და უზრუნველვყოთ საგაზაფხულო სამუშაოების დროული დაწყება, მისი ჩატარება, პირუტყვის ნორმალურად გამოზამთრება.

კოლმეურნეობა უნდა შეცვალოს სასოფლო კოოპერაციამ და გლეხთა მეურნეობამ, ხოლო საბჭოთა მეურნეობა - საზოგადოებრივმა მეურნეობამ. დაიშლება მხოლოდ არარენტაბელური მეურნეობები.

მიწის საკითხი საქართველოს მომავლისათვის სასიცოცხლო საკითხია, რომლის გადაწყვეტასთან დაკავშირებულია უამრავი სხვა პრობლემის მოგვარება. ამავე დროს, შეგნებული გვაქვს, თუ რა დიდი ყურადღებით და ინტერესით ელოდება მის გადაწყვეტას ქართველი ხალხი, განსაკუთრებით სოფლის მშრომელები. რომ არ განმეორდეს ის უარყოფითი პროცესები, რაც მოჰყვა ბოლშევიკების მიერ მიწის საკითხის ნაუცბათევ და ზერელე გადაწყვეტას - აჩქარება დაუშვებელია. საჭიროა შეიქმნას სოფლად ისეთი ურთიერთობები, რომლებიც იქნება სტაბილური, სამართლიანი და ქვეყნისათვის სასიკეთო სიახლის მომტანი.

უზენაეს საბჭოს მომზადებული აქვს ამ სფეროში საკანონმდებლო აქტების პროექტები, მათ შორის ალტერნატიული ვარიანტებიც. მიწათმფლობელობის სხვადასხვა ფორმების შემოღებასთან ერთად მუშავდება მიწების ნაწილის საეკლესიო საკუთრებაში გადაცემის (დაბრუნების) საკითხიც. ისინი იმ დონეზეა დამუშავებული, რომ მათი მიღება ახლავე შეიძლება, მაგრამ ვთვლით, რომ უმჯობესია, მათზე მუშაობა კვლავ გაგრძელდეს. ამ მიზნით ჩვენ ვაგრძელებთ კონსულტაციებს ცნობილ მეცნიერებთან, პრაქტიკოსებთან, საქართველოს თუ უცხოეთის წარმომადგენლებთან. ეს მუშაობა სისტემატურად მინდინარეობს და უახლოეს ხანში პროექტებს ეტაპობრივად გამოვიტანთ

გამსახილველად. მანამდე, სამეურნეო ურთიერთობათა მო-
საწერიგებლად ყველაზე ოპტიმალურ ფორმად მიგვაჩნია
მიწის იჯარა, უპირატესად სანარდო იჯარა. უზენაესი
საბჭოს პრეზიდიუმმა მიზანშეწონილად მიიჩნია, რომ საქა-
რთველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს სასწრაფოდ
მიეღო დადგენილება სოფლად საიჯარო ურთიერთობების
სრულყოფის თაობაზე. გათვალისწინებულ ღონისძიებები
ჩაიდება ისეთი მექანიზმი, რომელმაც უნდა დააინტერესოს
მოიჯარე-მწარმოებელი, მკაცრად განისაზღვროს ურთ-
იერთვალდებულებათა შესრულება. მიმდინარე სამეურნეო
წელს რესპუბლიკაში აუცილებელია ჩატარდეს მიწების, სა-
სოფლო-სამეურნეო ტექნიკის, პირუტყვის, მრავალწლიანი
ნარგავების, შენობა-ნაგებობების ინვენტარიზაცია. ზე-
მოაღნიშნული ღონისძიებების განხორციელება ხვალინდე-
ლი დღის ხედვაში აუცილებელი ეტაპია. ის უნდა გახდეს
უახლოეს მომავალში სოფლად თვისობრივად ახალ სამეურ-
ნეო ურთიერთობებზე გადასვლის მყარი საფეხური.

საქართველოს რესპუბლიკის დამოუკიდებლობის აღ-
დგენის ამ ეტაპზე მინისტრთა საბჭოს მიერ მიღებული
დადგენილება იქნება მოსახლეობის სურსათით უზრუნვე-
ლყოფისა და საკავშირო თუ საერთაშორისო ეკონომიკურ
ვალდებულებათა შესრულების საიმედო გარანტი.

საიჯარო ურთიერთობათა სრულყოფის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქა-
რთველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 31 იანვარი. – №21 (41). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

„მართლწესრიგის დაცვის უზრუნველსაყოფად
და დამნაშავეობასთან პრძოლაში
მიღიცისა და სსრ კავშირის შეიარაღებული
ძალების ქვედანაყოფების
ურთიერთმოქმედების შესახებ“
სსრ კავშირის პრეზიდენტის
პრძანებულების მოქმედების შემსრულების
თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 77-ე მუხ-
ლის შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი
საბჭო ადგენს:

3. შეჩერდეს საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორი-
აზე „მართლწესრიგის დაცვის უზრუნველსაყოფად და დამ-
ნაშავეობასთან ბრძოლაში მიღიცისა და სსრ კავშირის
შეიარაღებული ძალების ქვედანაყოფების ურთიერთმოქ-
მედების შესახებ“ სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის
29 იანვრის ბრძანებულების მოქმედება.

4. საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინ-
ისტრომ არ დაუშვას ეროვნული მიღიცის მუშაკთა მონაწ-
ილეობა პატრულირებაში საბჭოთა არმიის სამხედრო მო-
სამსახურეებთან ერთად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 30 იანვარი.

დადგენილება : „მართლწესრიგის დაცვის უზრუნველსაყოფად და დამ-
ნაშავეობასთან ბრძოლაში მიღიცისა და სსრ კავშირის შეიარაღებული
ძალების ქვედანაყოფების ურთიერთმოქმედების შესახებ“ სსრ კავშირის
პრეზიდენტის ბრძანებულების მოქმედების შეჩერების თაობაზე / გამსახურ-
დია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 31 იანვარი. - №21 (41). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობაში საიჯარო ურთიერთობათა დეპულების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**

5. საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს 1991 წლის 22 იანვრის დადგენილებით დამტკიცებული „საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობაში საიჯარო ურთიერთობათა დებულება“ მიღებულ იქნეს ცნობად.

6. დაევალოთ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს შესაბამის მუდმივ კომისიებს დააჩქარონ საქართველოს რესპუბლიკის მიწის კანონის შემუშავება.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 30 იანვარი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობაში საიჯარო ურთიერთობათა დებულების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 31 იანვარი. - №21 (41). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

“საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების
ადგილობრივი ორგანოების - საპრეზიდენტის
არჩევნების შესახებ
საქართველოს რესპუბლიკის კანონის
სამოქადაგ შემოღებისა
და საპრეზიდენტის არჩევნების
დანიშვნის თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს რესპუბლიკის კანონი “საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების - საკრებულოების არჩევნების შესახებ“ სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს გამოქვეყნებისთანავე.
2. საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების - საკრებულოების არჩევნები 1991 წლის 3 მარტის ნაცვლად დაინიშნოს 31 მარტს.
3. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს „საქართველოს სსრ სახალხო დეპუტატთა ადგილობრივი საბჭოების დეპუტატების არჩევნების შესახებ“ საქართველოს სსრ 1989 წლის 18 ნოემბრის კანონი.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 29 იანვარი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების - საკრებულოების არჩევნების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმედოდ შემოღებისა და საკრებულოების არჩევნების დაწილების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 31 იანვარი. - №21 (41). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის რაიონის (ქალაქის) სასამართლოების, თბილისის საქალაქო სასამართლოს მსაჯულთა არჩევნების შესახებ

„საქართველოს რესპუბლიკაში სასამართლო წყობილების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის 72-ე მუხლისა და „საქართველოს რესპუბლიკაში მოსამართლის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მე-10 მუხლის შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. ჩატარდეს საქართველოს რესპუბლიკის რაიონის (ქალაქის) სასამართლოებისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს მსაჯულთა არჩევნები 1991 წლის თებერვალ-მარტში.

2. დაევალოთ აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოებს მიიღონ შესაბამისი დადგენილებები მსაჯულების არჩევნებთან დაკავშირებით.

3. დაევალოთ საქართველოს რესპუბლიკის რაიონის (ქალაქის) ადგილობრივი მმართველობის ორგანოებს შეიმუშაონ შესაბამისი ლონისძიებანი ამ დადგენილების შესასრულებლად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 29 იანვარი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის რაიონის (ქალაქის) სასამართლოების, თბილისის საქალაქო სასამართლოს მსაჯულთა არჩევნების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 1 თებერვალი. - №22 (42). - 1 გვ.

საქართველოს რესაუგლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესაუგლიკიაში რაიონის (ქალაქის) სასამართლოებისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლეთა დანიშვნის შესახებ

„საქართველოს რესპუბლიკაში სასამართლო წყობილების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის 72-ე მუხლისა და „საქართველოს რესპუბლიკაში მოსამართლის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მე-10 მუხლის შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

4. საქართველოს რესპუბლიკის რაიონის (ქალაქის) სასამართლოებისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლეები დაინიშნონ 1991 წლის თებერვალ-მარტში.

5. დაევალოთ აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოებს ამ დადგენილების საფუძველზე დააწესონ ავტონომიური რესპუბლიკის, რაიონის (ქალაქის) სასამართლოების მოსამართლეთა დანიშვნის ვადა.

6. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის იუსტიციის სამინისტროს ჩატაროს შესაბამის მოსამზადებელი სამუშაოები საქართველოს რესპუბლიკის რაიონის (ქალაქის) სასამართლოებისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლეობის კანდიდატების შესარჩევად და წარსადგენად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 29 იანვარი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკაში რაიონის (ქალაქის) სასამართლოებისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლეთა დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 1 თებერვალი. - №22 (42). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს

დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმის დამტკიცების შესახებ

„საქართველოს რესპუბლიკაში სასამართლო წყობილების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის 28 დეკემბრის კანონის 62-ე მუხლის შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

დამტკიცდეს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმი 11 წევრის შემადგენლობით:

პრეზიდიუმის თავმჯდომარე:

მინდია გურამის ძე უგრეხელიძე - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარე.

პრეზიდიუმის წევრები:

ვაჟა ბორისის ძე აბაკელია - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილე.

გრიგოლ გრიგოლის ძე დევდარიანი - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილე.

ჯიმი კონსტანტინეს ძე ყიფიანი - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილე.

ჯამლეთ გიორგის ძე ბაბილაშვილი - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს წევრი.

ორდე სარდიონის ძე ბებია - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს წევრი.

გურამ სიმონის ძე ლილუაშვილი - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს წევრი.

ივანე შალვას ძე უორდანია - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს წევრი.

ადელინა ივანეს ასული ხონიაკინა -საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს წევრი.

ალექსანდრე არსენის ძე ღულუნიშვილი - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს წევრი.

თამარ სოლომონის ასული ყრუაშვილი - საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს წევრი.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.**

თბილისი. 1991 წლის 29 იანვარი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმის დამტკიცების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 1 თებერვალი. – №22 (42). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილებისა და წევრების არჩევის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. არჩეულ იქნენ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილეებად:

გრიგოლ გრიგოლის ძე დევდარიანი

ჯიმი კოსტანტინეს ძე ყიფიანი

2. არჩეულ იქნენ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს წევრებად:

ალექსანდრე ვახტანგია ძე ალადაშვილი, ჯამლეთ გორგის ძე ბაბილაშვილი, თეიმურაზ ბესარიონის ძე ბაქრაძე, გივი ივანეს ძე ბახტაძე, ორდე სარდიონის ძე ბებია, კარლო როსტომის ძე ბზიშვილი, ლენგერ ამბროსის ძე ბოჭორიშვილი, მადონა ტიტეს ასული გოგელია, მურთაზ არჩილის ძე გულედანი, მირზა ამირანის ძე დოლიძე, ვალერიან ალექსანდრეს ძე ედიშერაშვილი, ვახტანგ ვალერიანის ძე თორდია, კურბან ჰასანის ძე ისაევი, ლამარა პარმენის ასული ისაკაძე, ჯემალ ლევანის ძე ლეონიძე, გურამ სამსონის ძე ლილუაშვილი, ივანე შალვას ძე უორდანია, ლეონიდე მიხეილის ძე საყვარელიძე, ვალერიან ივანეს ძე საძაგლიშვილი, იური ჰავლეს ძე ტაბუცაძე, იური ილიას ძე ტყეშელაშვილი, მზექალა ბენინიკას ასული ქარსელაძე, ლეილა სერგოს ასული ქაჯაია, ალექსანდრე არსენის ძე ღუღუნიშვილი, თამარ სოლომონის ასული ყრუაშვილი, რუსუდან აგაბოს ასული შველიძე, გიორგი ბულიას ძე ხაბულიანი, დარიკო ავთანდილის ასული ხელაია, რამაზ ვასილის ძე ხმალაძე, ადელინა ივანეს ასული ხონიაკინა, ვალერიან თენგიზის ძე ხრუსტალი, რამაზ არჩილის ძე ხუნწარია, ჯუდუ ვარდენის ძე წაქა-

ძე, ნოე ალექსის ძე წიქორიძე, ავთანდილ ვლადიმერის ძე წულუკიანი, თამარ ჭიჭიკოს ასული ჩიქოვანი, გივი სტეფანეს ძე ცირამუა, ჯემალ შალვას ძე ცისკარიშვილი, ოთარ ალექსანდრეს ძე ჯიბლაძე.

3. „საქართველოს რესპუბლიკაში სასამართლოს წყობილების შესახებ“ კანონის 58-ე მუხლის შესაბამისად საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს შემადგენლობაში თანამდებობის მიხედვით შედიან აფხაზეთის ასსრ და აჭარის ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოების თავმჯდომარეები.

4. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს მსაჯულების არჩევა მოხდეს საქართველოს რესპუბლიკის პირველი მოწვევის უზენაესი საბჭოს პირველი სესიის 1991 წლის მარტის სხდომაზე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 29 იანვარი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილეებისა და წევრების არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 1 თებერვალი. - №22 (42). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო მიურნეობის მართვის სტრუქტურების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო, რომელ-
მაც მოისმინა საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა
საბჭოს თავმჯდომარის თ. სიგუას მოხსენება საქართველოს
რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის მართვის სტრუქტურ-
ის შესახებ, აღნიშნავს, რომ მოხსენებაში ასახული რესპუბ-
ლიკის სახალხო მეურნეობის რაციონალურად გაძლოლის
რადიკალური რეფორმა მოიცავს მართვის ორგანოების
საქმიანობის ყველა სფეროს.

უზენაეს საბჭოს მიაჩნია, რომ ამგვარი სისტემა უზრუნ-
ველყოფს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის სოციალუ-
რი სფეროს განვითარების რეალურ დაჩქარებას, დინამ-
იზმს, ხელს შეუწყობს ეკონომიკური კანონიერებისა და
მეთოდების გამოყენებით სახალხო მეურნეობის ხელმძღვან-
ელობას.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს:**

7. ძირითადად მოწონებულ იქნეს საქართველოს რეს-
პუბლიკის მინისტრთა საბჭოს მიერ წარმოდგენილი რეს-
პუბლიკის სახალხო მეურნეობის მართვის სტრუქტურა.

8. საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ
სახალხო მეურნეობის მართვის ძირითადი მიმართულე-
ბების საბოლოო დამუშავებისას გაითვალისწინოს უზენაე-
სი საბჭოს სესიაზე დეპუტატების მიერ გამოთქმული წინა-
დადებები და შენიშვნები.

9. საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობამ მოქმედ
კანონმდებლობაში შესატანი ცვლილებები და დამატებე-

ბი წარმოადგინოს მორიგ სხდომაზე განსახილველად და დასამტკიცებლად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 29 იანვარი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის მართვის სტრუქტურების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 1 თებერვალი. – №22 (42). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება

შინაგანი ჯარების - ეროვნული გვარდის რიგები 1991 წლს წვევამდელთა განვევის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 61-ე მუხ-
ლისა და „საქართველოს რესპუბლიკის შინაგანი ჯარების
- ეროვნული გვარდიის შექმნის შესახებ“ საქართველოს
რესპუბლიკის 1990 წლის 20 დეკემბრის კანონის შესაბამ-
ისად, წვევამდელთა სამხედრო სავალდებულო სამსახურში
გაწვევის ორგანიზებულად ჩატარების მიზნით, საქართვე-
ლოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. შეიქმნას რესპუბლიკის შინაგან ჯარებში - ეროვნულ
გვარდიაში წვევამდელთა გამნევევი რესპუბლიკური საბჭო.

2. საქართველოს შინაგან ჯარებში - ეროვნულ გვარ-
დიაში 1991 წლის გაზაფხულზე ნამდვილ სამხედრო სამ-
სახურში გაწვეულ იქნენ მამრობითი სქესის მოქალაქენი,
როლებსაც გაწვევის დღისთვის შეუსრულდათ 18 წელი და
არა აქვთ ნადვილ სამხედრო სამსახურში გაწვევის გადა-
ვადების უფლება, აგრეთვე გაწვევის გადავადების უფლე-
ბადაკარგული უფროსი წვევამდელი ასაკის მოქალაქენი.

3. დაევალოთ აფხაზეთისა და აჭარის ავტონომიური
რესპუბლიკების მინისტრთა საბჭოებს რესპუბლიკის ქა-
ლაქებსა და რაიონებში ორი თვის ვადაში შექმნან სათანა-
დო გამნევევი კომისიები რაიონებისა და ქალაქების შინაგან
საქმეთა, ჯანმრთელობის დაცვის, სხვა სახელმწიფო ორგა-
ნოების, საზოგადოებრივ-პოლიტიკური ორგანიზაციების
წარმოამდგენელთა მონაწილეობით. კომისიის შექმნისა და
ადგილმდებარეობის შესახებ დაუყოვნებლივ ეცნობოს მო-
სახლეობას ინფორმაციის ადგილობრივი საშუალებებით.

4. საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაც-
ვისა და სოციალური უზრუნველყოფის სამინისტრომ გაა-
ძლიეროს ხელმძღვანელობა წვევამდელთა და გასაწვევთა

შორის სამკურნალო-გამაჯანსაღებელი მუშაობისადმი, მიიღოს ზომები საექიმო კომისიების მაღალკვალიფიციური სპეციალისტებით დაკომპლექტებისათვის.

5. დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის სამხედრო კომისარიატს:

საექიმო კომისიების მუშაობის კვალიფიციურად ჩატარების მიზნით უზრუნველყოს არსებული სამუშაო ბაზების გამოყენება;

შეისწავლოს წვევამდელთა გასაწვევი კონტინგენტი და გამწვევ კომისიებს გადასცეს მონაცემები წვევამდელთა სამხედრო სამსახურში გაწვევის შესახებ.

6. საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტრომ უზრუნველყოს წვევამდელთა დროულად გამოცხადება შესაკრებ და გასაწვევ პუნქტებში და დაიცვას იქ წერიგი.

7. ამიერკავკასიის რკინიგზის სამმართველომ და საქართველოს რესპუბლიკის ტრანსპორტის სამინისტრომ უზრუნველყოს წვევამდელთა გადაყვანა კომისიების შეკვეთი-სა და განაცხადის თანახმად.

8. დაევალოთ საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს და რესპუბლიკურ გამწვევ საბჭოს ქ. თბილისა და ქ. ქუთაისში არსებული სამხედრო კომისარიატების ბაზაზე შექმნან ორი შესაკრები და გამანანილებელი პუნქტი. ამავე დროს უზრუნველყონ წვევამდელთა შეუფერხებელი გამგზავრება და წესრიგის დაცვა.

9. დაკმაყოფილდეს საბჭოთა არმიის რიგების თვითნებურად მიმტოვებელი სამხედრო მოსამსახურეების თხოვნა და ჩაირიცხონ ისინი საქართველოს შინაგანი ჯარების - ეროვნული გვარდიის რიგებში.

10. დაევალოთ საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა და ვაჭრობის სამინისტროებს მატერიალურად უზრუნველყონ წვევამდელები.

11. საქართველოს რესპუბლიკის ტელევიზიისა და რადიომაუნიკებლობის სახელმწიფო კომიტეტმა, მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებმა აქტიური პროპაგანდა გაუწიონ შინაგანი ჯარების - ეროვნული გვარდიის შექმ-

ნას.

12. კონტროლი ამ დადგენილების შესრულებისად-
მი დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა
საბჭოს.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 29 იანვარი.

დადგენილება : შინაგანი ჯარების - ეროვნული გვარდიის რიგებში 1991
წელს წვევამდელთა განვევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს
რესპუბლიკა. - 1991. – 2 თებერვალი. – №23 (43). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის
შინაგან ჯარებში -
ეროვნულ გვარდიაში სამხედრო სამსახურის
გავლის წესის დროებითი დებულების
დამტკიცების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. დამტკიცდეს საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან ჯარებში - ეროვნულ გვარდიაში სამხედრო სამსახურის გავლის წესის დროებითი დებულება.
2. დროებითი დებულება სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს მიღებისთანავე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 29 იანვარი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან ჯარებში - ეროვნულ გვარდიაში სამხედრო სამსახურის გავლის წესის დროებითი დებულების დამტკიცების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 2 თებერვალი. - №23 (43). - 1 გვ.

ლია წერილი

ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის სარდალს, გენერალ-ჰოლკოვიზ ვ. ო. პატრიკიევს

ქ. ცხინვალის ტერიტორიაზე განლაგებულია სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტროს საინჟინრო ჯარების საჯარისო ნაწილი №47913. ჩვენი ცნობებით, ამ ნაწილის ოსი ეროვნების სამხედრო მოსამსახურენი: პოდპოლკოვნიკი მ. ვ. კოჩიევი - მეთაურის მოადგილე პოლიტნაწილში, აგრეთვე სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტრო №61902 საჰაერო-სადესანტო პოლკის სამხედრო მოსამსახურენი პ. ხაჩიროვი, მ. ფუხაევი, ს. ბიჩეკოევი, გ. ჯილევი, ა. ალბოროვი, ო. გიგოლაევი, რ. ვალიევი, ე. დათიკაევი, რ. ჯილევი, ა. ბოსტაევი და ბ. ჯილევი შეთქმულნი არიან ექსტრემისტთა ბანდებთან, რომლებიც ყოფილ სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში მოქმედებენ, და ამარაგებენ მათ რაკეტული იარაღით და ტყვია-წამლით, რასაც რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროს თანამშრომელთა შორის მსხვერპლი მოჰყვა სამსახურებრივი მოვალეობის შესრულების დროს.

სეპარატისტთა ლიდერები მ. კულუმბეგოვი და ა. ჩოჩიევი ხშირად აფარებენ თავს ამ სამხედრო ბაზას.

ყოველივე ზემოთქმულის გამო, დაბეჯითებით გთხოვთ, კანონის შესაბამისად პასუხისმგებაში მისცეთ ზამოხსენებული სამხედრო მოსამსახურენი და სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტროს წინაშე აღძრათ ამ ბაზის სხვაგან გადატანის საკითხი, ამასთან წინასწარ შეუთანხმოთ ეს რესპუბლიკის ხელმძღვანელობას. თუ ამ საკითხს სასწრაფოდ არ გადაწყვეტთ, იძულებული გავხდებით უმაღლეს საკავშირო ინსტანციებს მივმართოთ.

P.S. დღემდე ეს წერილი არ გამომიქვეყნებია, რადგან თქვენგან წერილობით პასუხს ველოდი, რაც სიტყვიერად აღმითქვით. აღმითქვით აგრეთვე, რომ ზომებს მიიღებდით, მაგრამ ყველაფერი ძველებურად გრძელდება. მეტიც, 30 იანვარს სოფელ ავნევში იმავე სამხედრო ნაწილის ჯავშან-

ტრანსპორტიორები თავს დაესხნენ სკოლის შენობას, ავტომატები დაუშინეს მას და დაჭრეს ქართველი მილიციელი. ჯავშანტრანსპორტიორები მიუხტნენ ქართულ სოფელ ერედვს და თოფები წაართვეს ქართულ მოსახლეობას. ასე რომ, როგორც ვხედავთ, ჯარი ჩვენი მოსახლეობის და მილიციის წინააღმდეგ ომობს, ამიტომ გადავწყვიტე ჩვენს მიმოწერას ღია ხასიათი მივანიჭო და ეს აღმაშფოთებელი ფაქტები მსოფლიო საზოგადოებრიობას ვაუწყო.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

ღია წერილი ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის სარდალს, გენერალ-პოლკოვნიკ გ. ო. პატრიკიეგს / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 5 თებერვალი. - №24 (44). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს
დადგენილება**

**გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივი
მმართველობის შესახებ
საქართველოს რესპუბლიკის კანონის
სამოქმედოდ შეაღობაზე**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**
საქართველოს რესპუბლიკის კანონი „გარდამავალ პე-
რიოდში ადგილობრივი მმართველობის შესახებ“ სამოქმე-
დოდ შემოღებულ იქნეს გამოქვეყნებისთანავე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი.

დადგენილება : გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივი მმართველობის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 6 თე-
ბერვალი. - №25 (45). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება

პ. პ. ჭირაძების საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალური საარჩევო კომისიის თავმჯდომარედ დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის (ძირითადი კანონის) 104-ემუხლის 27-ე პუნქტისა და საქართველოს რესპუბლიკის უზენასი საბჭოს არჩევნების შესახებ კანონის 22-ე მუხლის შესაბამისად საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს**:

დანიშვნის არჩილ არჩილის ქ ჭირაძე საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარედ დომარედ.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 30 იანვარი.

დადგენილება : პ. პ. ჭირაძების საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარედ დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 თებერვალი. - №25 (45). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიტების

დადგენილება

გარდამავალ პრეზიდენტი ადგილობრივ მმართველობაზე გადასვლის პირველი ეფაკტის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის ადმინისტრაციულ-ტერიტორიულ ერთეულებში გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივ მმართველობაზე გადასვლის პირველი ეტაპის ამოცანების გადასაჭრელად საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტები „გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივი მმართველობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის შესაბამისად **ადგენს:**

შემოღებულ იქნეს გარდამავალი პერიოდის ადგილობრივი მმართველობის პირველ ეტაპზე გადასვლა განხორციელდეს არსებული ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული მოწყობის გათვალისწინებით. მხედველობაში იქნეს მიღებული ადგილობრივი მმართველობის ორი დონე: მმართველობის პირველადი დონე, რომელსაც ქმნიან სოფლის (დაბის, თემის), რაიონული დაქვემდებარების ქალაქისა და ქალაქის რაიონის ადგილობრივი მმართველობის შესაბამისი სტრუქტურები, და მმართველობის მეორადი დონე, რომელსაც ქმნიან რაიონები და რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქების სტრუქტურული ერთეულები. აღნიშნულის გათვალისწინებით რაიონებსა და რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქებში ინიშნებიან პრეფექტები და იქმნება პრეფექტურები.

2. რაიონების, რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქების პრეფექტების (პრეფექტურების) ძირითად ამოცანად დაისახოს გარდამავალი პერიოდის ადგილობრივი

მმართველობის პირველ ეტაპზე თანამიმდევრულად გა-დასვლის უზრუნველყოფა „გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივი მმართველობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონისა და საქართველოს რესპუბლიკის სხვა საკანონმდებლო აქტების მოთხოვნათა გათვალისწინებით.

3. საქართველოს რესპუბლიკის რაიონებისა და რესპუბლიკური დაკვემდებარების ქალაქების პრეფექტურების ჩამოყალიბებამდე მმართველობის ფუნქციები შეასრულონ შესაბამისი ადმინისტრაციული ერთეულების საბჭოების აღმასრულებელმა კომიტეტებმა, რომელთა საქმიანობას წარმართავს პრეფექტი თავისი კომპეტენციის ფარგლებში. რაიონების, რესპუბლიკური დაქვემდებარების ქალაქების საბჭოების აღმასრულებელი კომიტეტების თავმჯდომარები დაკავებული თანამდებობიდან გათავისუფლდნენ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის მიერ შესაბამისი რაიონის, რესპუბლიკური დაკვემდებარების ქალაქის პერეფექტის დანიშვნის დღიდან. სოფლის (დაბის), რაიონული დაქვემდებარების ქალაქისა და ქალაქის რაიონის საბჭოების აღმასრულებელმა კომიტეტებმა და თავმჯდომარებმა მუშაობა განაგრძონ საკრებულოთა არჩევნების ჩატარებასა და შესაბამისი ადგილობრივი მმართველობის ორგანოების ჩამოყალიბებამდე.

4. ორგანოები და თანამდებობის პირები, რომლებიც ახორციელებენ სახელმწიფო მართვის ან კონტროლის ფუნქციებს სოფლის (დაბის), რაიონული ქალაქისა და ქალაქის რაიონის ტერიტორიაზე, დარჩენენ რაიონის, რესპუბლიკური დაკვემდებარების ქალაქის შესაბამისი სახელმწიფო ორგანოს დაქვემდებარებაში და კონტროლის ქვეშ.

5. საქართველოს რეპუბლიკის მინისტრთა საბჭომ 1991 წლის მარტის ბოლომდე წარმოადგინოს წინადადებები ადგილობრივი ეკონომიკისა და მეურნეობის მოწყობის საკითხებზე. საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს ეკონომიკური რეფორმისა და ადგილობრივი თვითმმართველობის სახელმწიფო კომისიამ უზრუნველყოს გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივ მეურნეობაზე თანამიმდევრული გადასვლის მოსამზადებელი სამუშაოების

შესრულება. გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივ მმართველობაზე გადასვლის მეთოდური უზრუნველყოფა განახორციელოს სრულიად საქართველოს ადგილობრივი თვითმმართველობის კავშირმა.

რესპუბლიკის ფინანსთა სამინისტრომ 1991 წლის მარტის ბოლომდე წარმოადგინოს წინადადებები ადგილობრივი მმართველობის ფინანსური ბაზისა და დაფინანსების წყაროების შესახებ.

რესპუბლიკის იუსტიციის სამინისტრომ მოამზადოს და ერთი თვის ვადაში წარმოადგინოს წინადადებები საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციაში და შესაბამის საკანონმდებლო აქტებში ცვლილებების შეტანის თაობაზე.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს კანონმდებლობისა და კანონიერების დაცვის კომისიამ წარმოდგენილი წინადადებების საფუძველზე მოამზადოს დადგენილების პროექტი გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივ მმართველობაზე გადასვლისა და შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების შესახებ.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 4 თებერვალი.

დადგენილება : გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივ მმართველობაზე გადასვლის პირველი ეტაპის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 თებერვალი. - №25 (45). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველის საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**თ. ნ. ბარამიძის ქ. ფოთის პრეზენტაციად
დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს თენგიზ ნესტორის ძე ბარამიძე ქ. ფოთის
პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 4 თებერვალი.

დადგენილება : თ. ნ. ბარამიძის ქ. ფოთის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ
/ გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 8 თებერვალი.
- №26 (46). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
დადგენილება**

**თ. ჩუბინიძის ქ. გორისა და გორის რაიონის
პრეზენტაციად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ომარ შალვას ქ. ჩუბინიძე ქ. გორისა და გო-
რის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 თებერვალი.

დადგენილება : თ. ჩუბინიძის ქ. გორისა და გორის რაიონის პრეფექტად
დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. – 8 თებერვალი. – №26 (46). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
დადგენილება**

**ზ. 3. ძირიგულის სამტრედის რაიონის
პრეფექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ზორად ვალიკოს ქ. ძირიგური სამტრედიის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 თებერვალი.

დადგენილება : ზ. ვ. ძირიგურის სამტრედიის რაიონის პრეფექტად დან-
იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991.
– 8 თებერვალი. – №26 (46). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
დადგენილება**

**ზ. შ. გურუას ცალენჯიხის რაიონის
პრეზენტაციად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ზურაბ შალვას ძე გურუა წალენჯიხის რაიო-
ნის პრეზენტაცია.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 4 თებერვალი.

დადგენილება : ზ. შ. გურუას წალენჯიხის რაიონის პრეზენტაციად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 8
თებერვალი. - №26 (46). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის

დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

1. სახელმწიფო ჯილდოების შესახებ რესპუბლიკის ახალი კანონმდებლობის შემუშავებამდე შეწყდეს:

ა) სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის სახელით სსრ კავშირის შემდეგი ჯილდოებით: „დედობის დიდების“ ორდენითა და „დედობის მედლით“, მედლებით - „საზოგადოებრივი წესრიგის დასაცავად წარჩინებული სამსახურებისათვის“, „ხანძარზე მამაცობისათვის“, „წყალწალებულთა გადარჩენისათვის“ და „შრომის ვეტერანის“ დაჯილდოება;

ბ) საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის საპატიო სიგელით დაჯილდოება და საქართველოს სსრ საპატიო წოდებების მინიჭება.

2. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს კულტურის, განათლებისა და მეცნიერების მუდმივმა კომისიამ 1991 წლის 10 თებერვლამდე წარმოადგინოს წინადადებები საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების შემოღების შესახებ.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 1 თებერვალი.

დადგენილება : სსრ კავშირის ჯილდოების გაუქმების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 8 თებერვალი. – №26 (46). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველის საბჭოს პრეზიდიუმის

დადგენილება

თ. ო. ქორქოლიანის ქ. ზუგდიდისა
და ზუგდიდის რაიონის პრეზენტად
დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს თამაზ ომარის ქ. უორუოლიანი ქ. ზუგდიდი-
სა და ზუგდიდის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 თებერვალი.

დადგენილება : თ. ო. უორუოლიანის ქ. ზუგდიდისა და ზუგდიდის რაიო-
ნის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს
რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თებერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
დადგენილება**

**ა. ო. მაჭავარიანის მარნეულის რაიონის
პრეზენტაცია დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს არჩილ ოთარის ქ მაჭავარიანი მარნეულის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 თებერვალი.

დადგენილება : ა. ო. მაჭავარიანის მარნეულის რაიონის პრეფექტად დან-
იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991.
– 8 თებერვალი. – №26 (46). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტის

დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოვანის დაცვისათვის შესახებ კანონაროექტის თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტი ადგენს:

1. გამოქვეყნდეს პრესაში სახალხო განხილვისათვის საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს კულტურის, განათლებისა და მეცნიერების მუდმივი კომისიის მიერ მომზადებული კანონპროექტი საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების დაწესების შესახებ.
2. გამოცხადდეს კონკურსი სახელმწიფო ჯილდოების (ორდენები, მედლები, საპატიო წოდების ნიშანი, საპატიო სიგელი) ნიმუშების შესაქმნელად.
3. ზემოაღნიშნულმა კომისიამ გააანალიზოს განხილვის დროს შემოსული წინადადებები და შესწორებული კანონპროექტი განსახილველად წარმოადგინოს უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტში 1991 წლის 1 მარტამდე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 1 თებერვალი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოების დაწესების შესახებ კანონპროექტის თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 8 თებერვალი. - №26 (46). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**პ. ა. თოიძის ოზურგეთის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს პაატა ავთანდილის ძე თოიძე ოზურგეთის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 თებერვალი.

დადგენილება : პ. ა. თოიძის ოზურგეთის რაიონის პრეზექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 8
თებერვალი. - №26 (46). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**მ. ს. წიკლაურის ყაზბეგის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს მირიან სერგოს წიკლაური ყაზბეგის რაიო-
ნის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 თებერვალი.

დადგენილება : მ. ს. წიკლაურის ყაზბეგის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 8
თებერვალი. - №26 (46). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველის საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**შ. ა. წინამდებილის გურჯაანის რაიონის
პრეზენტაციად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს შალვა ავთანდილის ქ. წინამდებილი გურ-
ჯაანის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 1 თებერვალი.

დადგენილება : შ. ა. წინამდებილის გურჯაანის რაიონის პრეფექტად
დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. – 8 თებერვალი. – №26 (46). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ხომის რაიონის პრეზენტად
თ. მ. ქაჯაიას დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ხომის რაიონის პრეფექტად თენგიზ მურ-
მანის ძე ქაჯაია.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 1 თებერვალი.

დადგენილება : ხომის რაიონის პრეფექტად თ. მ. ქაჯაიას დანიშვნის შეს-
ახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 8 თებერ-
ვალი. - №26 (46). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველის საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**პ. პ. მაკარიძის თერჯოლის რაიონის პრეზენტად
დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს არჩილ ალექსანდრეს ძე მაკარიძე თერჯო-
ლის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 8 თებერვალი.

დადგენილება : პ. პ. მაკარიძის თერჯოლის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 12
თებერვალი. - №28 (48). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის**

დადგენილება

**პ. გ. აბესაძის ქ. ტყიბულის პრეზენტად
დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ბეჟან გოგიტას ქ. აბესაძე ქ. ტყიბულის
პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 8 თებერვალი.

დადგენილება : პ. გ. აბესაძის ქ. ტყიბულის პრეზენტად დანიშვნის შესახ-
ებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 12 თებერვა-
ლი. - №28 (48). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველის საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**გ. გ. ცანავას აბაშის რაიონის პრეზიდტად
დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს გიური გრიგოლის ძე ცანავა აბაშის რაიო-
ნის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 8 თებერვალი.

დადგენილება : გ. გ. ცანავას აბაშის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის
შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 12 თე-
ბერვალი. - №28 (48). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტების

დადგენილება

ქალაქ ცხინვალის ტერიტორიაზე
საგანგებო წესის მოქმედების ვალის
გაგრძელების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტების ადგენერატორის:

ქალაქ ცხინვალის ტერიტორიაზე საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტების 1990 წლის 12 დეკემბრის დადგენილებით გამოცხადებული საგანგებო წესების მოქმედების ვადა გაგრძელდეს 1991 წლის 12 მარტამდე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : ქალაქ ცხინვალის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების მოქმედების ვადის გაგრძელების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 12 თებერვალი. - №28 (48). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
დადგენილება**

**6. ბ. ლიპარტელიანის ლენტების რაიონის
პრეფექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ნოდარ ბიქტორის ქ. ლიპარტელიანი ლენ-
ტების რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 8 თებერვალი.

დადგენილება : 6. ბ. ლიპარტელიანის ლენტების რაიონის პრეფექტად
დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. – 12 თებერვალი. - №28 (48). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის

დადგენილება

„რეფერენდუმის შესახებ“
საქართველოს რესპუბლიკის კანონის
სამოქმედოდ შეამოღების თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

„რეფერენდუმის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის
კანონი სამოქმედოდ შემოღებულ იქნეს გამოქვეყნებისთა-
ნავე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 29 იანვარი.

დადგენილება : „რეფერენდუმის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის
კანონის სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართვე-
ლოს რესპუბლიკა. - 1991. – 12 თებერვალი. - №28 (48). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველის საბჭოს პრეზიდიუმის**

დადგენილება

**თ. ი. ამბროლაძის - მამა თევდორეს
ახალციხის რაიონის
პრეზენტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს თამაზ ივანეს ძე ამბროლაძე - მამა თევდორე
ახალციხის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : თ. ი. ამბროლაძის - მამა თევდორეს ახალციხის რაიონის
პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რეს-
პუბლიკა. - 1991. - 13 თებერვალი. - №29 (49). - 1გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ი. ზ. ბარათაშვილის პოლიციის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს იოსებ ზურაბის ძე ბარათაშვილი ბოლნისის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : ი. ზ. ბარათაშვილის ბოლნისის რაიონის პრეფექტად
დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტების
დადგენილება**

**6. ლ. ებანოიძის ხარაგაულის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ნოდარ ლეონიდეს ქ. ებანოიძე ხარაგაულის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : 6. ლ. ებანოიძის ხარაგაულის რაიონის პრეფექტად დან-
იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991.
– 13 თებერვალი. – №29 (49). – 4 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
დადგენილება**

**ვ. ლ. გოგსაძის წალენის რაიონის
პრეზენტაცია დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ვახტანგ ლევანის ძე გოგსაძე წალკის რაიო-
ნის პრეზენტაცია.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : ვ. ლ. გოგსაძის წალკის რაიონის პრეზენტაცია დანიშვნის
შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 13 თე-
ბერვალი. - №29 (49). - 4 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველის საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ო. კ. გორგასლიძის თეთრი ცხაროს რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ოლეგ კორნელის ძე გორგასლიძე თეთრი წყ-
აროს რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : ო. კ. გორგასლიძის თეთრი წყაროს რაიონის პრეფექტად
დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ლ. შ. იაშვილის ყვარლის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ლევან შალვას ქ. იაშვილი ყვარლის რაიო-
ნის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : ლ. შ. იაშვილის ყვარლის რაიონის პრეზექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 13
თებერვალი. – №29 (49). – 1გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**გ. გ. იმერლიშვილის ხაშურის რაიონის
პრეზენტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს გივი გრამიტონის ქ. იმერლიშვილი ხაშურ-
ის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : გ. გ. იმერლიშვილის ხაშურის რაიონის პრეფექტად დან-
იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991.
– 13 თებერვალი. – №29 (49). – 4 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველის საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**თ. ა. ჯანელიძის ქ. რუსთავის პრეფექტად
დაიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს თეიმურაზ არჩილის ძე ჯანელიძე ქ. რუს-
თავის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : თ. ა. ჯანელიძის ქ. რუსთავის პრეფექტად დანიშვნის შეს-
ახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 13 თებერ-
ვალი. - №29 (49). - 1გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველისი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ვ. პ. ჯანჯულიას გალის რაიონის
პრეზენტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ედიშერ კალისტრატეს ქ. ჯანჯულია გალის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : ე. პ. ჯანჯულიას გალის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის
შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 13 თე-
ბერვალი. - №29 (49). - 1გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**რ. პ. ონიანის გარდაბნის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს რევაზ კიმოთეს ქ. ონიანი გარდაბნის რაიო-
ნის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : რ. პ. ონიანის გარდაბნის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 13
თებერვალი. - №29 (49). - 4 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტების
დადგენილება**

**ნ. ა. ხაჩაპურიძის პორფორმის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ნიკოლოზ არჩილის ძე ხაჭაპურიძე ბორ-
ჯომის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : ნ. ა. ხაჭაპურიძის ბორჯომის რაიონის პრეფექტად დან-
იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991.
– 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**მ. ს. მარის ჩოხატაურის რაიონის
პრეზენტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს მიხეილ სულიკოს ძე მარი ჩოხატაურის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 თებერვალი.

დადგენილება : მ. ს. მარის ჩოხატაურის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის
შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 13თე-
ბერვალი. - №29 (49). - 1გვ.

დიახ, თამაზულია! (ერთადერთი არაგველი)

1983 წლის 6 მაისის გაზეთ „კომუნისტში“ გამოქვეყნდა და წერილი „იყო კი წამებული?“ რომელიც შეეხებოდა ან განსვენებულ დუშელ უურნალისტს ნაზი შამანაურს და აპიაბურებდა იმ ტრაგედიას, რომელიც ესოდენ მძიმედ განიცადა მთელმა ჩვენმა შეგნებულმა საზოგადოებამ.

ქართველი ერის ისტორიაში მრავლად ყოფილა ძნელბე-დობის და განუკითხაობის პერიოდები, მაგრამ მტერი და დუშმანი, რომელიც სპობდა რჩეულ ქართველ ადამიანებს ცეცხლითა და მახვილით სიმართლისა და პრინციპულობი-სათვის, სარწმუნებისა და ქვეყნის ერთგულებისათვის, ქეშ-მარიტად არასოდეს მისულა ცინიზმის ისეთ დონემდე, რომ ეს მსხვერპლი ძალმომრეობისა და თვითნებობისა, შეშლ-ილებად, ფსიქიურად დაავადებულებად გამოეცხადებინა, თავად კი მათი „მკურნალისა“ და „კეთილისმყოფელის“ როლში მოგვვლენოდა.

გაზეთი ათასგვარი ცილისწამებით ცდილობს დისკრედიტაციას იმ ადამიანისას, რომელიც თავისი მარ-თალი ბუნებისა და პრინციპულობის მსხვერპლი გახდა და უწოდებს ყოველივე ამას „ქეშმარიტების აღდგენას“. იგი მას აცხადებს ფსიქიურად დაავადებულად, ამას იმ ფსიქი-ატრთა სიტყვებით ასაბუთებს, რომელთა უშუალო მი-თითებითაც ამოხადეს სული ნაზი შამანაურს, უნიჭირეს უურნალისტს, უმშვენიერეს ქართველ ქალს, ვინაიდან მან არ ისურვა დუმილი ყოველივე იმ სიბილწესა და უმსგავსობაზე, რასაც იგი ხედავდა თავის გარშემო.

სინამდვილეში კი აი, როგორია ქეშმარიტება. დუშეთში ცხოვრობდა დედა-შვილი, შინმოუსვლელის ოჯახი. დედა მსახურობდა დუშეთის საბავშვო ბაღში, რომლის დირექ-ციაც აღსაზრდელებს ძალზე უხარისხო საკვებით კვებავდა, რაც პატარების სიცოცხლეს საფრთხეს უქმნიდა. დედამ, სარა ინაშვილმა უარი სთქვა საბავშვო ბაღის პედაგოგობა-ზე, ვინაიდან არ სურდა დანაშაულში წილის დადება და იჩივლა ზემდგომ ინსტანციებში, რის შედეგადაც იგი თა-

ვად გაათავისუფლეს სამსახურიდან, დირექტორი კი თავის ადგილზე დარჩა.

თუმც ეს მართალი და პატიოსანი ოჯახი მხოლოდ საბავშვო ბალის დირექციის მიერ ჩადენილი დანაშაულებით როდი იყო აღშფოთებული. მათ ალალად იწამეს ოფიციალობის მიერ წამოწყებული დაფდაფის ცემა „წეგატიური მოვლენების“

წინააღმდეგ და იწყეს მხილება მრავალი უკანონობისა და უმსგავსობისა, რასაც ისინი ყოველ ნაბიჯზე აწყდებოდნენ დუშეთის რაიონში. მაგალითად, გაზეთ „სოფლის ცხოვრების“ დავალებით 6. შამანაურმა შეამონმა დუშეთის რაიონის რამდენიმე საბჭოთა მეურნეობა, სადაც მის მიერ მხილებულ იქნა დიდი დანაშაული, რაც შემდგომში კომპლექსურმა კომისიამაც დაადასტურა, 6. შამანაურმა შეადგინა დუშეთის რაიონზე პრობლემური ნარკვევი (76 გვერდიანი), თუმც დამნაშავენი, დასჯის ნაცვლად, კიდევ უფრო განმკვიდრდნენ პოსტებზე, ხოლო შამანაურების ოჯახს დევნა დაუწყო უშიშროების ორგანოებმა და მილიციად.

ყოველივე ამან აიძულა დედა-შვილი სამართლისათვის ბრძოლის ასპარეზი თბილისში გადმოეტანა, მათ მრავალი დაწესებულება მოიარეს სიმართლის ძებნაში, მათ შორის გაზეთ „კომუნისტის“ რედაქციაც, მაგრამ სავსებით ამაოდ.

მაშინ ნაზი შამანაურმა გადაწყვიტა გადაედგა სასოწარკვეთილი ნაბიჯი ჩარგალში, „ვაჟაობის“ სახალხო დღე-სასწაულზე გამოსულიყო და ემხილებინა თანამდებობის პირთა უსამართლობა, უგულობა, მომზვეჭელობა, დამტაცებლობა, მექრთამეობა, ე.ი. ყოველივე ის, რასაც ჩვენში ოფიციალურად, ღიად, დაურიდებლად, მთელის მონდომებით ვითომდაც ამხელენ და ებრძვიან! მაგრამ ჰოი საოცრებავ! ნაცვლად იმისა, რომ ყურად ეღოთ მისი მოთხოვნები, ხოლო მისთვის მადლი მოეხსენებინათ, იგი იქვე შეიძყრეს, როგორც ვინმე ბოროტმოქმედი, ცემა-ტყებით, ლანძღვა-გინებითა და ქოქოლის დაყრით წაიყვანეს საპყრობილები თავის უდანაშაულო დედასთან ერთად, ჯალათ ფსიქიატრებს გადასცეს და რამდენიმე თვეში სიცოცხლესაც გამოასამღეს! (ხოლო მისი პრობლემური ნარკვევი სამუდამოდ გააქრეს.)

რა მოხდა? რად გაისმა ნაზი შამანაურის ხმა ჭექა-ქუხ-ილივით? რად შეაკრთო ესოდენ ამ ხმამ „ვაჟაობაზე“ თავ-შეყრილი ოფიციალური ელიტა?

მიზეზი ის გახლავთ, რომ ეს იყო პირუთვნელი, ნამდვი-ლი და არა მოჩვენებითი მხილება ყოველივე იმ სიმახინჯისა, რამაც ესოდენ ღრმად გაიდგა ფესვი ჩვენს საზოგადოებაში და რასაც ჩვენ ეგზომ შევეჩვიეთ. ნაზი შამანაური მოსპო ყოვლისშემძლე ოფიციოზურმა მაფიამ, ხოლო მის მიერ მხ-ილებული პირნი დღესაც დაუსჯელნი დაპარპაშებენ.

რად უწოდებს გაზეთი სიმართლისათვის გალაშქრებას „ვაჟაობის“ დღესასწაულის ჩაშლას? განა ვაჟა უდიდესი ტრიბუნი არ იყო სიმართლისა, პატიოსნების, ვაჟკაცობი-სა, პუმანიზმისა? განა დღესაც ზარივით არ რეკენ მისი სი-ტყვები:

„თქმულია, იცის კარგადა
სიმართლე შვილით-შვილამდე,
უსამართლობის მანძილი
შუაღამიდან დილამდე“.

ვაჟაობის დღესასწაული კი, ჭეშმარიტად, იმათ ჩაშა-ლეს და შეურაცხყვეს, ვინც სიმართლეს პირზე ხელი დაა-ფარა, ვინც ფეხქვეშ გათელა ქართული წესი ქალის წინაშე მოწინებისა და ხელი აღმართა ქალზე, რომელსაც, როგორც იტყვიან, საქართველოში ძალლიც არ შეუყეფს. განა დიდი ვაჟა მოიწონებდა ქალის ეგზომ ხელყოფას, მისი ღირსების ფეხქვეშ გათელვას, რაინდი ვაჟა, თამარის კულტის, ქალის კულტის დიდი მედაფე საქართველოში?

გაზეთი დიდის გულმოდგინებით ცდილობს დაუმტკი-ცოს საზოგადოებას, თითქოს ნ. შამანაური ფსიქიურად იყო დაავადებული. ერთი გვიბრძანონ, რათ არ დასძრეს სიტყვა მეორე „დამნაშავეზე“, სარა ინაშვილზე, რომელიც შვილთ-ან ერთად იქნა დაპატიმრებული და ჰოსპიტალიზებული და მიესაჯა იძულებითი მკურნალობა? რად მალავენ იმ ფაქტს, რომ იგი დიდხანს ჯალათების კლანჭებში იყო გამომწყ-ვდეული და მოელოდა შვილის ხვედრს? რად მალავენ იმ

გარემოებას, რომ მას, კომუნისტური პარტიის წევრს 1947 წლიდან, ავადმყოფობის ისტორიაში „უპარტიო“ ჩაუწერეს, ისევე როგორც ნაზი შამანაურის უურნალისტობა დამალეს და იგი „პედაგოგად“ მონათლეს!? ან რად დასწამეს ცილი პატიოსან დედას, თითქოს მან შინმოუსვლელის შვილს, ნაზი შამანაურს, მამინაცვალი მოუყვანა სახლში? ან რად გაჭორეს ნაზის ბიძა, ვანო ინაშვილი და მიაწერეს მას ისეთი სიტყვები, რომელნიც მას აზრადაც არ მოსვლია? ან რად არ განგვიმარტეს, ნ. შამანაურის მკვლელობის შემდეგ რად გადაიხვეწა საქართველოდან თბილისის რესპ. ფსიქიატრიული საავადმყოფოს ქალთა პირველი განყოფილების ერთ-ერთი „დიასახლისი“, ჯალათი ქალი, რომელიც კედელზე თავის მიხეთქებით იძულებით ასმევდა წამლებს ნაზი შამანაურს და რომელმაც ბოლოს ხელფეხშეკრულს სასიკვდილოდ სცემა, პერიტონიტი დამართა და თავის ქალა ჩაუმტკრია?

აქვე უნდა დავსძინოთ, რომ იმ ექიმთა უმრავლესობა, რომელთაც გაზეთი იმოწმებს თავის ფურცლებზე, კერძო საუბრებში ადასტურებს, რომ ნ. შამანაური ცემით არის მოკლული, თუმც ექსპერტიზა დღემდე მალავს იმ ამაზრზენ ფაქტს, ალბათ ძლიერთა ამა ქვეყნისათა წინაშე შიშით. გაზეთი კი აყალბებს მათ სიტყვებს, რითაც ამ მძიმე დანაშაულის თანამონაწილეებად აქცევს მათ, რამეთუ დანაშაულის დაფარვა მის ჩადენას უდრის.

ნაზი შამანაურის ფსიქიურ ჯანმრთელობას ადასტურებს ყველა სინდისიერი ფსიქიატრი, ვისაც ჯერაც არ გაუყიდია თავისი პროფესიული სინდისი და არ ქცეულა დამსჯელი ორგანოების მონად და დამქაშად. ჯალათების მონაჭორია, თითქოს იგი 1974 წლიდან ფსიქიურად იყი დაავადებული. ეს რომ ასე ყოფილიყო, იგი აღრიცხვაზე იქნებოდა აყვანილი დუშეთის ჯანდაცვის რაიონულ განყოფილებაში, ან თბილისის ფსიქონევროლოგიურ დისპანსერში და დანიშნული ექნებოდა პენსია. მისი ფსიქიური ჯანმრთელობა დასტურდება მისი ამხანაგ-მეგობრების კოლექტიური წერილით, სადაც ისინი აღშფოთებას გამოსთქვამენ გაზეთში გამოქვეყნებული სიცრუით და აღნიშნავენ,

რომ 6. შამანაურს არასოდეს გამოუვლენია სიმპტომები ფსიქიური დაავადებისა, რომ იგი პატიოსანი, სპეტაკი, ნიჭიერი, შრომისმოყვარე ადამიანი იყო, ამხნავებისადმი სათო, კაცომოყვარე და გულისხმიერი, ყოველივე ამის დასტურია აგრეთვე მისი რეპორტაჟები გაზეთ „სამშობლოსა“ და „სოფლის ცხოვრებაში“, რომელთა არსებობასაც აგრეთვე უმაღლავს საზოგადოებას გაზეთი „კომუნისტი“.

თუმც ერთი წუთით დავუშვათ, რომ 6. შამანაური მართლაც ფსიქიურად იყო დაავადებული, სად არის გაზეთის ეთიკა, განა შეიძლება ავადმყოფის, მიცვალებულის ეგზომი გაკილვა, ლაფში ამოსვრა და აბუჩად აგდება? გარდა ამისა, ერთი ვიკითხოთ, ავადმყოფი მკურნალობას საჭიროებს თუ ფიზიკურად მოსპობას? ან იქნებ ზოგიერთი უკვე აშკარად აღიარებენ ჰიტლერულ თეოლოგიას და პრაქტიკას?

ამას წინათ ნაზი შამანაურის დღიურს ვათვალიერებდი - იგი აღშფოთებულია ჩვენი საზოგადოების ზოგი წარმომადგენლის დაცემით, მორალური გახრწნითა და გადაგვარებით. იგი ჩამოთვლის ამაზრზენ შემთხვევებს მკვლელობათა და ძალადობათა, რაც ეგზომ გახშირდა ჩვენში. კრიმინალთა ერთ-ერთი მსხვერპლის შესახებ იგი წერს: „აი, ახლა თითქოს თვალწინ მიდგას ეს პატარა გოგონა და ცრემლმორეული თვალებით მეკითხება: რისთვის გამწირეთ ადამიანებო, რა დაგიშავეთ მე? მე ხომ ასე საოცრად მიყვარდა საცოცხლე, ბუნება, ადამიანები?“

ეს სიტყვები თითქოს წინასწარმეტყველურად სთქვა მან საკუთარ თავზე. დღეს თავად ნაზი შემოგვცექრის სურათიდან თავისი სათო, უმანკო თვალებით და გვეკითხება ჩვენ, გულგრილ და გულქვა საზოგადოებას: „რისთვის გამწირეთ ადამიანებო, რა დაგიშავეთ მე? !“

დიახ, წამებულია, წამებულია სიმართლისათვის, სინდისისათვის, სიწმინდისათვის, პატიოსნებისათვის, ყოველივე იმისათვის, რაც ესოდენ უღვთოდაა გათელილი და მივიწყებული ჩვენში. წამებულია, რადგან შეგნებულად გასწირა თავი და არ ისურვა არც თავის თავისა და არც მოყვასთა მოტყუება. წამებულია, რადგან თავს ადგას ეკლის გვირგ-

ვინი, წამებულია, რამეთუ დაიმკვიდრა ადგილი სიმართლი-სათვის დევნილთა პანთეონში, რომელთაც იხსნეს წარსულ-ში ჩვენი საქართველო და მომავალში კვლავაც იხსნიან მას. იგი ჭეშმარიტი არაგველია, ერთადერთი არაგველი.

ზეიად გამსახურდია

1983 წ. მაისი.

მინანერი: ეს წერილი უშუალო გამოხმაურებაა გაზეთ „კომუნისტის“ ურცხვობაზე, მაგრამ ცხადია, იგი არსად არ დამიბეჭდავს და დღემდე ჩემს არქივში ინახებოდა. ახლა აღმოვაჩინე იგი და გამოვიტანე დღის სინათლეზე, რათა კიდევ ერთხელ დავადასტურო ჩემი მოწინება ნაზი შა-მანაურის ხსოვნის წინაშე.

დიახ, წამებულია! (ერთადერთი არაგველი). ნაზი შამანაურის მკვლელობის 7 წლისთავი / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**პ. გ. მათიაშვილის ახალგორის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს აკაკი გიორგის ძე მათიაშვილი ახალგორის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 15 თებერვალი.

დადგენილება : ა. გ. მათიაშვილის ახალგორის რაიონის პრეფექტად დან-
იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991.
– 19 თებერვალი. – №33 (53). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტების
დადგენილება**

**ზ. გ. პრეზენტის ბოგდანოვის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დანიშნოს ზაზა გოდერძის ძე არჯევანიძე ბოგდან-
ოვის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 15 თებერვალი.

დადგენილება : ზ. გ. არჯევანიძის ბოგდანოვის რაიონის პრეფექტად
დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. – 20 თებერვალი. - №34 (54). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**გ. პ. ჩაკვეტაძის ქალაქ ცხალტუბოს
პრეზენტაციად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს გიორგი პეტრეს ძე ჩაკვეტაძე ქალაქ წყალ-
ტუბოს პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 15 თებერვალი.

დადგენილება : გ. პ. ჩაკვეტაძის ქალაქ წყალტუბოს პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 20
თებერვალი. - №34 (54). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ვ. ზ. ფერაძის ვანის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ვარლამ ზურაბის ძე ფერაძე ვანის რაიონის
პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 15 თებერვალი.

დადგენილება : ვ. ზ. ფერაძის ვანის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შეს-
ახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 20 თებერ-
ვალი. - №34 (54). - 1 გვ.

**სსრკ პრეზიდენტს
მ. ს. გორბაჩოვს
სსრკ თავდაცვის მინისტრს
დ. ტ. იაზოვს**

1991 წლის 18 თებერვალს, გამთენისას, ქ. თბილისის გარეუბან შავნაბადაში მოხდა შეტაკება არაოფიციალურ გასამხედროებულ ფორმირება „მხედრიონის“ წევრებსა და საბჭოთა არმიის ქვეგანაყოფს შორის, რის შემდეგაც სამხედროებმა დაიკავეს დაბა შავნაბადის მიდამო. ორივე მხრიდან არიან დაჭრილები.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი გამოთქვამს პროტესტს საბჭოთა არმიის ქვეგანაყოფის მოქმედებასთან დაკავშირებით, რითაც შეიღავა სუვერენული რესპუბლიკის უფლებები.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი**

მიმართვა : სსრკ პრეზიდენტს მ. ს. გორბაჩოვს., სსრკ თავდაცვის მინისტრს დ. ტ. იაზოვს // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 20 თებერვალი. - №34 (54). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**გ. ლ. ბიჭაშვილის ამბროლაურის რაიონის
პრეფექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს გოჩა ლუიჯის ძე ბიჭაშვილი ამბროლაურის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 18 თებერვალი.

დადგენილება : გ. ლ. ბიჭაშვილის ამბროლაურის რაიონის პრეფექტად
დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. - 21 თებერვალი. - №35 (55). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**მ. 3. გაბუნიას მარტვილის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს მერაბ ვლადიმერის ძე გაბუნია მარტვილის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 18 თებერვალი.

დადგენილება : მ. ვ. გაბუნიას მარტვილის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 21
თებერვალი. - №35 (55). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ი. მ. გაგოშიძის მცხეთის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს იულონ მიხეილის ძე გაგოშიძე მცხეთის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 18 თებერვალი.

დადგენილება : ი. მ. გაგოშიძის მცხეთის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის
შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 21 თე-
ბერვალი. - №35 (55). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტების
დადგენილება**

**ი. ი. ღუდუშაშრის დუშეთის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს იოსებ ილიას ძე ღუდუშაური დუშეთის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 18 თებერვალი.

დადგენილება : ი. ი. ღუდუშაურის დუშეთის რაიონის პრეფექტად დან-
იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991.
- 21 თებერვალი. - №35 (55). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
დადგენილება**

**გ. ე. ისაკაძის საგარევოს რაიონის
პრეზენტაცია დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს გრიგოლ ეფრემის ქ. ისაკაძე საგარევოს
რაიონის პრეზენტაცია.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 18 თებერვალი.

დადგენილება : გ. ე. ისაკაძის საგარევოს რაიონის პრეზენტაცია დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 21
თებერვალი. - №35 (55). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველის საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**პ. თ. ქუთათელაძის საჩხერის რაიონის
პრეზენტაციად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ბესიკ თენგიზის ქ. ქუთათელაძე საჩხერის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 18 თებერვალი.

დადგენილება : პ. თ. ქუთათელაძის საჩხერის რაიონის პრეფექტად დან-
იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991.
- 21 თებერვალი. - №35 (55). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის ქალაქის,
ქალაქთა რაიონების, დაბენას, თემებისა და
სოფლების საკრებულოებში დეკუტატთა
რაოდენობისა და დეკუტატობის კანცილის
წარდგენისა და რეგისტრაციის ვადების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

1. ზოგიერთი საკრებულოს ქვემდებარე ტერიტორიაზე მოსახლეობის სიმცირის გამო საქართველოს რესპუბლიკის საკრებულოებში დეპუტატთა რაოდენობის ქვედა ზღვარი 5 დეპუტატით განისაზღვროს და ეთხოვოს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს სათანადო ცვლილება შეიტანოს „საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების - საკრებულოთა არჩევნების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონში.

2. საქართველოს რესპუბლიკის ქალაქების, ქალაქთა რაიონების, თემებისა და სოფლების საკრებულოებში დეპუტატთა რაოდენობა განისაზღვროს ამ დადგენილების დანართის შესაბამისად.

3. გათვალისწინებულ იქნეს საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წინადადება დეპუტატობის კანდიდატების წარდგენისა და ვადების გაგრძელების შესახებ და ეს ვადები გაგრძელდეს 7 დღით. ეთხოვოს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს დაამტკიცოს უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილება.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 15 თებერვალი.**

დადგენილება: საქართველოს რესპუბლიკის ქალაქების, ქალაქთა რაიონების, დაბენას, თემებისა და სოფლების საკრებულოებში დეპუტატთა რაოდენობისა და დეპუტატობის კანდიდატების წარდგენისა და რეგისტრაციის ვადების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 22 თებერვალი. - №36 (56). - 1 გვ.

მზე ჩრდილოეთიდან აღარ ამოვა ლია ცერიტი გაზათ „ცხოვრების“ რედაქციისადმი

წავიკითხე თქვენს გაზეთში გამოქვეყნებული წერილი ლადო ბახტრიონელისა, სადაც ციტირებულია კონსტანტინე გამსახურდიას წერილი - შევარდნაძისადმი, 1974 წლის 7 იანვრისა. ასეთი შეფასება შევარდნაძისა იმ დროისათვის არ არის გასაკვირი, ვინაიდან მაშინ არა მხოლოდ მამაჩემი, მეც დიდ იმედებს ვამყარებდი შევარდნაძეზე, რომელიც თითქოს მხსნელად მოევლინა საქართველოს მუნიციპალიტეტის კორუფციისა და განუკითხაობის პირობებში. მან გამოუცხადა ომი მაფიას და კორუფციას, იბრძოდა თითქოსდა პატიოსნებისათვის და პრინციპულობისათვის. ვინაიდან იმსანად მართლაც სავალალო მდგომარეობა იყო ყველა სფეროში. ქართულ კულტურას არ ჰყავდა პატრონი, მიმდინარეობდა საყოველთაო რუსიფიკაცია, იღუპებოდა ქართული კულტურის ძეგლები, ქართული ხელნაწერები, საფრთხეში იყო თავად ქართველი ერის არსებობა.

შევარდნაძეზე ვამყარებდით იმედს, ვინაიდან მან დანიშნისთანავე კეთილშობილური ლოზუნგები წამოაყენა, სახლში გვეწვია და მამაჩემს განუცხადა, ისე წარვმართავ საქმეს საქართველოში, როგორც თქვენ მიგაჩნიათ მიზანშეწონილადო. მამაჩემმაც და მეც გულწრფელად დავიჯერეთ ეს და მახსოვს, სადღეგრძელოშიც კი ვუთხარი: თქვენი იმედი გვაქვს ბატონო ედუარდ, გვჯერა, რომ თქვენი დანიშვნით რაღაც ეშველება მეთქი ჩვენს გაპარტახებულ საქართველოს.

თუმც წარმოიდგინეთ ჩემი განცვიფრება, რომ მეორე დღესვე სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტში დამიბარეს და მომიწყვეს დაკითხვა მოსკოვის დისიდენტურ მოძრაობასთან ჩემი კავშირების შესახებ და თან არაორაზროვნად დამემუქრნენ დაპატიმრებით (სუკის თანამშრომლები შ. წალდალიშვილი და ო. წყაროველი). მე ამის შესახებ არაფერი ვუთხარი მამაჩემს და არც დავუკავშირე ეს ედუარდ შევარდნაძეს, ვინაიდან იმუამად მე სუკი შედარებით

დამოუკიდებელი ორგანიზაცია მეგონა და არ ვიცოდი, რომ იქ ბუზიც არ ფრინავდა ცკ-ს პირველი მდივნის გარეშე.

გავიდა ხანი. შევარდნაძემ გააძლიერა კამპანია ჩვენი მოძრაობის წინააღმდეგ, დაუსახელებლად თავის გამოსვლაში გვიწოდებდა ანტისაბჭოთა დემაგოგებს, მტრებს და სამშობლოს მოღალატეებს და გვემუქრებოდა განადგურებით.

მე არც ამას ვაქცევდი ყურადღებას და ვფიქრობდი: ალბათ კრემლისთვის თვალის ასახვევად მოქმედებს-მეთქი ამგვარად და სულ მალე მიხედავს-მეთქი საქართველოს საქმეებს. საქართველოს საქმეების მიხედვისა კი რა მოგახსენოთ და რუსიფიკაცია უფრო და უფრო გაძლიერდა, გაძლიერდა „ინტერნაციონალისტური“ კურსი: არაქართველთა არნახული ექსპანსია საქართველოში, დრაკონული რეპრესიები ქართველთა წინააღმდეგ, დავით გარეჯის პოლიგონზე სროლამ უფრო ინტენსიური ხასიათი მიიღო, ქართულ ხელნაწერებს კი უფრო დიდი საფრთხე დაემუქრა, ხელნაწერთა ინსტიტუტში სრული განუკითხაობის დამყარებით, ეკლესია იძარცვებოდა, იგი სუკ-ის სათარეშო არენად იქცა, გაძლიერდა ახალგაზრდობის დევნა რელიგიური რწმენისათვის - უნივერსიტეტს სრული რუსიფიკაციის საფრთხე დაემუქრა, ქართული ენა განდევნილ იქნა ყველა დაწესებულებიდან.

მართალია, შევარდნაძემ მუავანაძის მაფია დაამარცხა და მოსპო, მაგრამ თანდათანობით გამოიკვეთა, რომ ეს იყო ბრძოლა არა მაფიასთან როგორც ასეთთან, არამედ ბრძოლა მაფიოზურ კლანებს შორის. სულ უფრო და უფრო იზრდებოდა და ძლიერდებოდა მეორე მაფია, ს. ხაბეიშვილის და გ. მეგლაძის მეთაურობით, რომელსაც აშკარად მფარველობდა შევარდნაძე და აშკარად ხუჭავდა თვალს მის დანაშაულებზე. მუავანაძე-ტირისკევიჩის მაფიის წევრებთან ანგარიშსწორება სწორედ ამ მაფიის ხელით მოხდა. მაგრამ ამასთან აშკარა იყო, რომ კორუფციასთან მებრძოლი შევარდნაძე მოვიდა ყველაზე მეტად კორუმპირებული შინაგან საქმეთა სამინისტროდან, რომლის დანაშაულებიც მე ვამხილე 1975 წელს ცირევიძე-უსუპიანის პროცესის მა-

სალების გამოქვეყნებით, რითაც სამკვდრო-სასიცოცხლოდ გადავიკიდე საქართველოს წითელი დიქტატორი.

ცხადია ჩემი დევნის შესახებ და სხენებულ სფეროებში შექმნილი მძიმე მდგომარეობის შესახებ მე, მანანა და მერაბი არაფერს ვეუბნებოდით მამაჩემს, რომელიც ლოგინზე იყო მიჯაჭვული 1974 წლიდან და იშვიათად დგებოდა ფეხზე, მაგრამ მას მაინც უგრძნობდა გული და შეწუხებული იყო იმ გარემოებით, რომ იმედები გაუცრუვა საქართველოს ახალმა ხელმძღვანელმა. იმხანად კიდევ ერთი წერილი მისწერა მან შევარდნაძეს, სადაც აღშფოთებას გამოთქამდა გრიბოედოვის და სხვა რუსი მწერლების კულტით საქართველოში და იხსენებდა ალექსანდრე ჭავჭავაძის ბედს, რომელიც დაიღუპა იმის გამო, რომ მთავარმართებელთან შესახვედრად მიეჩარებოდა. ეს რუსეთის ყველა ლაქის ბედიაო, ორაზროვნად მიანიშნებდა წერილში კონსტანტინე გამსახურდია. გაუგზავნა აგრეთვე წერილი ქართული ხელნაწერების გადასარჩენად, ხელნაწერთა ინსტიტუტისათვის ახალი შენობის გამოყოფის თხოვნით, მაგრამ მან არავითარი ზომები არ მიიღო და არც უპასუხა წერილზე (ამ წერილს თქვენც იხსენიებთ). ამასობაში უშიშროების აგენტების მხრივ ჩემი დევნა ისე გაძლიერდა, რომ ჩვენს სახლზე თავდასხმებიც კი დაიწყეს და ერთი თავდასხმის დროს მამაჩემი ორლულიანი თოფით დაემუქრა აგენტებს, სახლში რომ ლამობდნენ შემოჭრას. მეორე დღესვე მივეღი ცენტრალურ კომიტეტში და მოვითხოვე მიღება შევარდნაძესთან, რომელმაც, რასაკვირველია, ჩვეულებრივად უარი მითხრა მიღებაზე, ხოლო თქვენ, ლადო ბახტრიონელო-ალფენიძევ, რომელიც მაშინ მისი თანაშემწე პრძანდებოდით, ასეთი სიტყვებით გამომისტუმრეთ: როგორ, ნუთუ არ უფრთხილდები მამაშენის სიცოცხლეს, ასეთ დროს იცოდე არც მაგას დაინდობენ და მოგიკლავენო. თანაც სიმპტომატურია, რომ ამ პერიოდში შევარდნაძე მამაჩემსაც ყოველთვის უარს ეუბნებოდა მიღებაზე, თუმც კი რამდენჯერმე სთხოვა მას მიღება, გამომცემლობის უსამართლობით შეწუხებულმა.

ასე, რომ თუ უწინდელი ცეკას მდივნები: კახიანი, მამულია, მგელაძე და სხვები ღიად ებრძოდნენ კონსტანტინე

გამსახურდიას, შევარდნაძე ფარულად ებრძოდა მას და მის ოჯახს, რის დამადასტურებელი მრავალი დოკუმენტი და მოწმე არსებობს, ხოლო მისი გარდაცვალების შემდეგ რაც დატრიალდა კონსტანტინე გამსახურდიას ოჯახში, ყველასათვის კარგად ცნობილია. საკმარისია ითქვას, რომ ის 14-დღიანი ჩერეკა, რომელიც სუკ-ის ოთხმოცამდე თანამშრომელმა ჩაატარა შევარდნაძის მითითებით კონსტანტინე გამსახურდიას სახლში, დარბევა-დაწიოკება იყო უფრო და არა ჩერეკა, რომლის დროსაც განადგურდა და დაიკარგა მწერლის მრავალი უნიკალური ხელნაწერი და წიგნი, ხოლო მისი კალამი, რომელსაც მწერალი ხუმრობით „გენერალს“ უწოდებდა, ვინაიდან ამ კალმით დაწერა ყველა თავისი დიდი ნაწარმოები, სუკ-ის თანამშრომლებმა მოიპარეს და იგი დღესაც ჯიბით დააქვს შევარდნაძის დაცვის ერთ-ერთ წევრს.

აი, სინამდვილეში როგორი იყო შევარდნაძის ურთიერთობა ჩვენს ოჯახთან, რასაც იგი ფარისევლურად ნიღბავდა ჩვენს ოჯახში ერთადერთი ვიზიტით და კონსტანტინე გამსახურდიას ვითომდაც ქებით. ასე, რომ შევარდნაძის მოსვლა ჩვენს ოჯახში და ერთგულების ფიცი იყო იუდას ამბორი, რომელიც მიზნად ისახავდა ჩვენთვის და საზოგადოებისთვის თვალის ახვევას მისი ნამდვილი განწყობილების შესანიღბად.

მამაჩემი გაცივებულიც არ იყო, ჯერ კიდევ სახლში გვესვენა, მოვიდა ერთი ნაცნობი პროკურორი და გამაფრთხილა, ყველაფერი გაიტანე სახლიდან, ალბათ მამის დაკრძალვამდე დაგაპატიმრებენო. ასე რომ ცალი თვალით მამას ვტიროდი და ცალიც ლიტერატურის გადამალვისაკენ მქონდა მიპყრობილი, დაპატიმრება ველარ გაბედეს, რადგან შეეშინდათ იმ გრანდიოზული მანიფესტაციისა, მამაჩემის დაკრძალვისას რომ მოაწყო ქართველმა ერმა.

სწორედ ამიტომ იყო, რომ მე არ მივიღე მწერალთა კავშირში მოსული შევარდნაძის სამძიმარი.

შემდეგ რაც მოხდა, მთელმა საქართველომ და მსოფლიო იცის და მე ამაზე აქ სიტყვას აღარ გავაგრძელებ. ვიტყვი მხოლოდ, რომ უახლოეს ხანში გამოვაქვეყნებ ყველა მას-

ალას, იმჟამად ჩემს მიერ გავრცელებულს თვითგამოცემის სახით, სადაც მხილებულია შევარდნაძის დანაშაულებრივი და მოღალატური პოლიტიკა საქართველოში.

მე სიტყვას აღარ გავაგრძელებ იმის შესახებ, თუ რამდენად შესტკიოდა ან შესტკივა გული საქართველოზე თქვენს შეფს თუნდაც დღევანდელ სიტუაციაში, როდესაც იმპერიის ცენტრალურმა საინფორმაციო საშუალებებმა არნახული ანტიქართული ვაკხანალია გააჩაღეს მოსკოვში და საზღვარგარეთ, ხოლო შევარდნაძე ყურსაც არ იპერტყავს, მას კრინტიც არ დაუძრავს საქართველოს დასაცავად და კვლავ იმპერიის „ახალი საგარეოპოლიტიკური აზროვნების“ დამკვიდრებით არის გართული. ამით იგი შეგნებულად ემიჯნება საქართველოს, თავისთავს აყენებს მის გარეშე, რისთვისაც საკადრის შეფასებას მიიღებს ქართველი ერისაგან.

ასე, რომთქვენის მხრით უკეთური ილეთია კონსტანტინე გამსხურდიას სახელის გამოყენება მზის ჩრდილოეთიდან ამომყვანი შევარდნაძის ავტორიტეტის ასამაღლებლად (ფაქტების გაყალბებით). ეს წერილი კი იმის გამო მოგწერეთ, რომ არ მოხდეს თქვენს მიერ საზოგადოების დეზორინტირება მის პიროვნებასთან დაკავშირებით.

მოვითხოვ ამ წერილის სრულად გამოქვეყნებას თქვენს გაზეთში.

დია წერილი : მზე ჩრდილოეთიდან აღარ ამოვა / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 22 თებერვალი. - №36 (56). - 3 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**გ. ა. მაცუკატოვის ახალქალაქის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს გიორგი ანტონის ძე მაცუკატოვი ახალქა-
ლაქის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 15 თებერვალი.

დადგენილება : გ. ა. მაცუკატოვის ახალქალაქის რაიონის პრეფექტად
დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. - 21 თებერვალი. - №37 (57). - 4 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**შ. ი. დარჩიაშვილის ცილნალის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს შანშე იაფეტის ძე დარჩიაშვილი სილნალის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 თებერვალი.

დადგენილება : შ. ი. დარჩიაშვილის სილნალის რაიონის პრეფექტად დან-
იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991.
– 26 თებერვალი. – №38 (58). – 2 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ნ. ა. პატაშურის წითელყაროს რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ნოდარ ალექსანდრეს ძე პატაშური წითელ-
წყაროს რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 თებერვალი.

დადგენილება : ნ. ა. პატაშურის წითელწყაროს რაიონის პრეფექტად
დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველის საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ნ. ი. ცერცვაძის ბალდათის რაიონის
პრეზენტაცია დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ნუგზარ ივანეს ძე ცერცვაძე ბალდათის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 თებერვალი.

დადგენილება : ნ. ი. ცერცვაძის ბალდათის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26
თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**3. ს. დათაშვილის ასპინძის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ვახტანგ სიმონის ძე დათაშვილი ასპინძის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 თებერვალი.

დადგენილება : ვ. ს. დათაშვილის ასპინძის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26
თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველის საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**3. მ. გაბელიას ჩხოროწყუს რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ვალერი მიხეილის ძე გაბელია ჩხოროწყუს
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 თებერვალი.

დადგენილება : ვ. მ. გაბელიას ჩხოროწყუს რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26
თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ც. ს. გულედანის მესტიის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ციალა სამსონის ასული გულედანი მესტიის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 თებერვალი.

დადგენილება : ც. ს. გულედანის მესტიის რაიონის პრეზექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26
თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**მ. შ. კუხალაშვილის ხონის რაიონის
პრეზენტაციად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს მერაბ შოთას ქე კუხალაშვილი ხონის რაიო-
ნის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 თებერვალი.

დადგენილება : მ. შ. კუხალაშვილის ხონის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26
თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
დადგენილება**

**პ. ფ. კვაჭაძის აღიგენის რაიონის
პრეზენტაცია დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზრუნველყოფის სამსახურის პრეზიდ-
იური ადგენს:

დაინიშნოს არჩილ ფელიქსის ძე კვაჭაძე ადგენის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 თებერვალი.

დადგენილება : ა. ფ. კვაჭაძის ადგენის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის
შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თე-
ბერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
დადგენილება**

**ქ. დ. საყვარელიძის ზესტაცონის რაიონის
პრეზენტაციად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს უანი დიმიტრის ძე საყვარელიძე ზესტაცო-
ნის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 თებერვალი.

დადგენილება : ქ. დ. საყვარელიძის ზესტაცონის რაიონის პრეფექტად
დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**მ. გ. ხუციშვილის ლაგოდების რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს მალხაზ გიორგის ძე ხუციშვილი ლაგოდეხ-
ის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 თებერვალი.

დადგენილება : მ. გ. ხუციშვილის ლაგოდების რაიონის პრეფექტად დან-
იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991.
– 26 თებერვალი. – №38 (58). – 2 გვ.

სსრ კავშირის უზენავსი საპტოს თავმჯდომარეს ა. ი. ლუკიანოვს

პატივცემულო ანატოლი ივანეს ძე!

საქართველოს რესუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის, რომელიც გაეცნო სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს დადგენილებას „სამხრეთ ოსეთის ავტონომიურ ოლქში მდგომარეობისა და რეგიონში ვითარების სტაბილიზაციის ღონისძიებათა შესახებ“, საჭიროდ მიაჩნია განაცხადოს შემდეგი.

უწინარეს ყოვლისა, პროტესტი უნდა განვაცხადოთ იმის გამო, რომ თქვენ კვლავინდებურად გვიწოდებთ „საქართველოს სსრ რესპუბლიკას“, და არა საქართველოს რესპუბლიკას. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის, რომელიც დადებითად აფასებს იმ ფაქტს, რომ სსრ კავშირის უზენაესი საბჭო ადასტურებს საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის სუვერენულ უფლებებს და იმას, რომ საჭიროა ყველა უკანონო შეიარაღებული ფორმირების გამოყვანა და დაშლა, იარაღის უკანონო წარმოების, შენახვისა და გავრცელების აღკვეთა, კონფლიქტის გადაწყვეტის გზად მიაჩნია არა საგანგებო წესების შემოღება „სამხრეთ ოსეთის მთელ ტერიტორიაზე“ სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს შინაგანი ჯარების მონაწილეობით“, რაც გამოიწვევს დაძაბულობის ესკალაციას იმ რაიონებში, რომლებსაც სრულიად არ შეხებია კონფლიქტი და სადაც ოს მოლაშქრეებს არავითარი მხარდაჭერა არა აქვთ, არამედ ქალაქ ცხინვალსა და ჯავის რაიონში მოვალათებული უახლესი სამხედრო ტექნიკით შეიარაღებული ოსი ექსტრემისტების დაუყოვნებლივ განიარაღება. სსრ კავშირის და საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტროების ძალების დაქსაქსვა მთელ რეგიონში მხოლოდ შეასუსტებს კონფლიქტის ყველაზე საშიშ წერტილში მშვიდობის დამყარების აქციის განხორციელების შესაძლებლობას. არ შეიძლება არ გავით-

ვალისწინოთ იმ რაიონებში სსრ კავშირის შინაგან საქმე-თა სამინისტროს ჯარების გამოყენების პოლიტიკური შეფასებაც, რომლებსაც არ შეხებია კონფლიქტი და სადაც მშვიდობიანად ცხოვრობენ ოსთა და ქართველთა ოჯახები. ასეთი რაიონი მრავალია ყოფილი ოლქის ფარგლებს გარეთაც, სადაც **100.000** ოსი ცხოვრობს. მთავარია საქართველოს შინაგან საქმეთა სამინისტროს და სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა სამინისტროს შინაგანი ჯარების არსებული ძალებით წავართვათ ოს მოლაშქრეებს ქალაქ ცხინვალსა და ჯავის რაიონში როგორც ქართველი, ისე თვით ოსი მოსახლეობის ტერორიზების შესაძლებლობა. ყოფილი ავტონომიური ოლქის სხვა რაიონების მოსახლეობის უსაფრთხოების თავდებია საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინისტრო.

დადგენილება არ ითვლისწინებს, რომ ელექტრობლოკადა შემოიღო ენერგეტიკოსთა დამოუკიდებელმა კავშირმა ოსი მოლაშქრეების კონტროლს დაქვემდებარებულ ქარხნებში იარაღის წარმოების პასუხად, სადაც ხელი ვერ მიუწვდებათ საქართველოს სამართალდაცვითს ორგანოებს. ამიტომ მხოლოდ ქარხნებისათვის მისაწოდებელი ელექტროენერგიის გამორთვა შეუძლებელია.

რაც შეეხება ბავშვების, ავადმყოფებისა და ხანდაზმულების ტანჯვას, საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტროს და შინაგან საქმეთა სამინისტროს არაერთგზის შეუთავაზებია მათი გამოყვანა უსაფრთხო ზონებში, მაგრამ უარი უთხრეს. ისინი მოლაშქრეთა მძევლებად დარჩნენ.

სურსათი, რომელსაც აწოდებდნენ, დანიშნულებისამებრ ვერ მიდიოდა და მოლაშქრეებს რჩებოდათ.

ამჟამად რეგიონში არ არსებობენ პოლიტიკური ძალები, რომლებსაც შეუძლიათ აწარმოონ მოლაპარაკება კონფლიქტის მოწესრიგებაზე. სხვადასხვა დაჯგუფებანი ომობენ ერთმანეთს შორისაც, და არც ერთ მათგანს არ შესწევს უნარი შეწყვიტოს მოლაშქრეთა მოქმედება.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი მზად არის აწარმოოს მოლაპარაკება შიდა ქართლის

ოსი მოსახლეობის წარმომადგელებთან, რომლებსაც აქვთ ასეთი უფლებამოსილება, მაგრამ იმ პირობით, რომ ამავე დროს განხორციელდება ეფექტიანი ღონისძიებანი ოსი მოლაშქრების მოქმედების შეწყვეტისა და საგანგებო წესების მოქმედების ზონაში. სრული უსაფრთხოების უზრუნველყოფისათვის, რადგან უამისოდ თავიდან ვერ ავიცილებთ ოსთა მხარის წარმომადგენლების ტერორიზებას, რომლებიც მონანილეობას მიიღებენ მოლაპარაკებაში კონფლიქტის მოწესრიგების თაობაზე.

დასასრულ, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმს არ შეუძლია სინაულით არ აღნიშნოს, რომ „მოქალაქეთა, მთელი რიგი სახელმწიფო დაწესებულებების, საზოგადოებრივი ორგანიზაციების, საოლქო თეატრის დაწვისა და გაძარცვის“, „ისტორიისა და კულტურის ძეგლების წაბილწვის“ შემთხვევები, რომლებიც აღნიშნულია სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს დადგენილების პრეამბულაში, აშკარად წარმოდგენილია, როგორც ქართველთა მხარის ვანდალიზმი, მაშინ, როცა აქციების უდიდეს უმრავლესობას სჩადიან ოსი მოლაშქრები (სხვათა შორის, გაძარცვულია ქართული საოლქო თეატრიც, დამწვარია ქართული სკოლები და ა.შ.), რამაც საპასუხო რეაქცია გამოიწვია. რატომდაც სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს დადგენილება დუმილით უვლის გვერდს კონფლიქტის სათავეებს, რაც ამნევებს ოს ექსტრემისტებს და კიდევ უფრო ამწვავებს კონფლიქტს.

თუ გავითვალისწინებთ, რომ ქალაქ ცხინვალიდან გაძევებულია ქართველი მოსახლეობა, ცხადი გახდება, ვინ არის იმ ძარცვისა და ძალმომრეობის აქციათა ინიციატორი და გამტარებელი, რომლებსაც ქართველებს მიაწერენ.

ამასთან დაკავშირებით არ შეიძლება არ აღინიშნოს, რომ ამ ბოლო ხანს საქართველო მასობრივი ინფორმაციის საშუალებების მიერ ვანდალური დეზინფორმაციის ობიექტად იქცა, რაც მხოლოდ ამწვავებს ისედაც დაძაბულ ვითარებას. ამის გამო პროტესტს აცხადებს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი.

რეგიონში და უნინარესად, ცხინვალსა და ჯავაში მხ-

ოლოდ ყველა შეიარაღებული ფორმირების დაუყოვნებლივ განიარაღება მოგვცემს შესაძლებლობას ვაწარმოოთ ნაყოფიერი მოლაპარაკება ოსი ექსტრემისტების მიერ დაწყებული შეიარაღებული კონფლიქტის პოლიტიკური მოწესრიგების თაობაზე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის სახელით
საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია

მიმართვა : სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარეს ა. ი. ლუკიანოვს / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
დადგენილება**

**ნ. შ. ჩაჩავას თიანეთის რაიონის
პრეზენტაციაზე დაწილვის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზრუნველყოფის სამსახურის პრეზიდენტის ადგენერატორის:

დაინიშნოს ნუგზარ შალვას ქ. ჩაჩავა თიანეთის რაიონის პრეზენტაციაზე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 25 თებერვალი.

დადგენილება : ნ. შ. ჩაჩავას თიანეთის რაიონის პრეზენტაციაზე დაწილვის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 27 თებერვალი. - №39 (59). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**6. ო. შუბითიძის ქარელის რაიონის
პრეფექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ნიკოლოზ ოთარის ქ. შუბითიძე ქარელის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 25 თებერვალი.

დადგენილება : 6. ო. შუბითიძის ქარელის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 27
თებერვალი. - №39 (59). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს

დადგენილება

„გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივი
მმართველობის შესახებ“
საქართველოს რესპუბლიკის კანონის
მხეფთა მუხლის
პირველი პუნქტის მხეფთა ნაწილის
განვითარების თაობაზე

„გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივი მმართველობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის 1991 წლის 29 იანვრის კანონის მეხუთე მუხლის პირველი პუნქტის მეხუთე ნაწილის შესაბამისად ავტონომიური რესპუბლიკების რაიონების და რეპუბლიკური (ავტონომიური რესპუბლიკის) დაქვემდებარების ქალაქების პრეფექტებს ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან და საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან შეთანხმებით, ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის წარდგინების საფუძველზე, ნიშნავს და ათავისუფლებს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი.

იმასთან დაკავშირებით, რომ ავტონომიური რესპუბლიკის ზოგიერთ რაიონში და რესპუბლიკური (ავტონომიური რესპუბლიკის) დაქვემდებარების ქალაქში შესაბამისი კანდიდატურების წარმოუდგენლობის გამო გაჭიანურდა პრეფექტის თანამდებობაზე პირების დანიშვნა, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს**:

განმარტებულ იქნეს, რომ თუ ავტონომიური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე არ წარმოადგენს პრეფექტის თანამდებობზე კანდიდატურას, შეთანხმებულს ავტონომიური რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან და საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოსთან შე-

თანხმებით წარუდგენს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმს კანდიდატურას ავტონომიური რესპუბლიკის რაიონის და რესპუბლიკური (ავტონომიური რესპუბლიკის) დაქვემდებარების ქალაქის პრეფექტის თანამდებობაზე დასანიშნავად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 27 თებერვალი.

დადგენილება : „გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივი მმართველობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მეხუთე მუხლის პირველი პუნქტის მეხუთე ნაწილის განმარტების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 28 თებერვალი. - №40 (60). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

აფხაზეთის ასსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ

აფხაზეთის ასსრ უზენაეს საბჭოს უფლებამოსილების ვადა ფაქტობრივად დაუმთავრდა 1990 წლის 25 თებერვალს.

„საქართველოს სსრ კონსტიტუციის (ძირითადი კანონის) ცვლილებებისა და დამატებების შესახებ საქართველოს სსრ კანონის სამოქმედოდ შემოღების წესის თაობაზე“ საქართველოს სსრ უზენაესი საბჭოს 1989 წლის 18 ნოემბრის დადგენილებით აფხაზეთის ასსრ უზენაეს საბჭოს თავისი უფებამოსილება შეუნარჩუნდა აფხაზეთს ასსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნებადე.

1990 წლის 4 დეკემბრის კანონის რედაქციით ჩამოყალიბებული აფხაზეთის ასსრ კონსტიტუციის 75-ე მუხლის შესაბამისად აფხაზეთის ასსრ უზენაესი საბჭოს უფლებამოსილების ვადის გაგრძელება დაშვებულია მხოლოდ გამონაკლის შემთხვევაში არა უმეტეს 6 თვისა.

მიუხედავად ამისა, აფხაზეთის ასსრ უზენაეს საბჭოს არ გაუგრძელებია თავისი უფლებამოსილების ვადა, არ მიუღია აფხაზეთის უზენაესი საბჭოს არჩევნების კანონი და შესაბამისად არც აფხაზეთის უზენაესი საბჭოს არჩევნები დაუნიშნავს.

ყოველივე ზემოაღნიშნულიდან გამომდინარე საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს**:

1. წინადადება მიეცეს აფხაზეთის ასსრ უზენაეს საბჭოს:
აფხაზეთის ასსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნები ჩაატაროს არა უგვიანეს 1991 წლის 1 ოქტომბრისა;

აფხაზეთის ასსრ კონსტიტუციის 75-ე მუხლის შესაბამისად გააგრძელოს თავისი უფლებამოსილების ვადა ა/წ 15 მარტის დეკემბრის დასასრულიდების დღის მიუღია არა უგვიანეს 1991 წლის 1 ოქტომბრისა;

2. იქიდან გამომდინარე, რომ საქართველოს რესპუბ-

ლიკის კონსტიტუციის მიხედვით ავტონომიურ რესპუბ-
ლიკათა სახელმწიფო ხელისუფელების ორგანოების უფლე-
ბამოსილების ვადა განისაზღვრება ხუთი წლით, ხოლო
აფხაზეთის ასს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო 6 წელზე მე-
ტია მოქმედებს, ამ დადგენილების პირველი მუხლის შეუს-
რულებლობა გამოიწვევს აფხაზეთის ასს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს ახლანდელი შემადგენლობის უფლებამო-
სილების შეწყვეტას.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 27 თებერვალი.

დადგენილება : აფხაზეთის ასსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ /
გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 28 თებერვალი.
- №40 (60). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს დეპუტატების
პ. ა. ფირცხალვას, პ. გ. მათიაშვილის და
პ. გ. გუგავას
უფლებამოსილების ცნობის შესახებ

მოისმინა რა სამანდატო და დეპუტატის ეთიკის კომისიის მოხსენება, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის (ძირითადი კანონის) 107-ე მუხლის შესაბამისად ადგენს:

ცნობილ იქნეს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატების კონსტანტინე ალექსანდრეს ძე ფირცხალავას, აკაკი გიორგის ძე მათიაშვილის და ბერდია დიმიტრის ძე გუგავას უფლებამოსილება, რომლებიც არჩეული არიან აბაშის, ახალგორისა და ლენტების საარჩევნო ოლქებისაგან.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 27 თებერვალი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატების კ. ა. ფირცხალავას, ა. გ. მათიაშვილის და პ. გ. გუგავას უფლებამოსილების ცნობის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამინისტროს
დადგენილება**

**6. გ. მირიანაშვილის პასპართულის
პრეზენტაციად დაწილვის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ნინო გიორგის ასული მირიანაშვილი კასპის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 15 თებერვალი.

დადგენილება : 6. გ. მირიანაშვილის კასპის რაიონის პრეფექტად დაწილის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის ზოგიერთი რაიონის, ქალაქისა და დაბისათვის სახელის გადარქმევის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. გადაერქვას სახელი საქართველოს რესპუბლიკის ბოგდანოვკის რაიონსა და ქალაქ ბოგდანოვკას, ზნაურის რაიონსა და დაბა ზნაურს, წითელწყაროს რაიონსა და ქალაქ წითელწყაროს და შესაბამისად ეწოდოს ნინოწმინდის რაიონი და ქალაქი ნინოწმინდა, ყორნისის რაიონი და დაბა ყორნისი, დედოფლის წყაროს რაიონი და ქალაქი დედოფლის წყარო.

2. საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის (ძირითადი კანონის) 71-ე მუხლიდან ამოღებული იქნეს სიტყვები „ბოგდანოვკის“, „ზნაურის“, „წითელი წყაროს“ და დაემატოს სიტყვა „გურჯაანის“, შემდეგ სიტყვა „დედოფლის წყაროს“, სიტყვა „მცხეთის“, შემდეგ სიტყვა „ნინოწმინდის“, სიტყვა „ყვარლის“, შემდეგ სიტყვა „ყორნისის“.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 27 თებერვალი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის ზოგიერთი რაიონის, ქალაქისა და დაბისათვის სახელის გადარქმევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება

**საქართველოს რესპუბლიკის
საპრეზიდოების არჩევნებში მონაცილე
დეკუტატობის კანდიდატებისა
და მათი ნდობით აღზურვილი პირებისათვის
საშუალო ხელფასის ანაზღაურების შესახებ**

ითვალისწინებს რა საქართველოს რესპუბლიკის მძიმე ფინანსურ მდგომარეობასთან დაკავშირებით საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წინადადებას, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების - საკრებულოების 1991 წლის 31 მარტის არჩევნებში მონაწილე დეპუტატობის კანდიდატებს და მათ ნდობით აღჭურვილ პირებს საწარმოო და სამსახურებრივ მოვალეობათა შესრულებისაგან გათავისუფლების პერიოდისათვის საშუალო ხელფასი არჩევნების ჩასატარებლად გამოყოფილი სახსრების ხარჯზე არ აუნაზღაურდეთ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.**

თბილისი. 1991 წლის 27 თებერვალი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის საკრებულოების არჩევნებში მონაწილე დეპუტატობის კანდიდატებისა და მათი ნდობით აღჭურვილი პირებისათვის საშუალო ხელფასის ანაზღაურების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანავის საბჭოს დადგენილება

სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 4 თებერვლის ბრძანებულების მოქმედების შეჩერების შესახებ

განსაკუთრებით საშიშ დანაშაულობათა წინააღმდეგ და მათ ორგანიზებულ ფორმებთან ბრძოლის საქმეში საქართველოს რესპუბლიკის სუვერენული უფლებების უზრუნველყოფის მიზნით, საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 77-ე მუხლის შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის**:

1. საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე შეჩერდე „„განსაკუთრებით საშიშ დანაშაულობათა წინააღმდეგ და მათ ორგანიზებულ ფორმებთან ბრძოლის გაძლიერების ღონისძიებათა შესახებ““ სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის თებერვლის ბრძანებულების მოქმედება.

2. განსაკუთრებით საშიშ დანაშაულობათა წინააღმდეგ და მათ ორგანიზებულ ფორმებთან ბრძოლა საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მოწესრიგდეს საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 27 თებერვალი.

დადგენილება : სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 4 თებერვლის ბრძანებულების მოქმედების შეჩერების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 26 იანვრის პრძნებულების მოქმედების შეჩერების შესახებ

ეკონომიკის სფეროსა და მოსახლეობის სურსათით და ფართო მოხმარების საქონლით მომარაგების საქმეში დანაშაულებრივი ქმედების წინააღმდეგ ბრძოლაში საქართველოს რესპუბლიკის სუვერენული უფლებების უზრუნველყოფის მიზნით, საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 77-ე მუხლის შესაბამისად, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე შეჩერდეს „ეკონომიკურ საბოტაჟთან და ეკონომიკის სფეროში სხვა დანაშაულობათა წინააღმდეგ ბრძოლის უზრუნველყოფის ღონისძიებების შესახებ“ სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 26 იანვრის პრძნებულების მოქმედება.

2. აღნიშნულ სფეროში დანაშაულობათა წინააღმდეგ ბრძოლის უზრუნველყოფა განხორციელდეს საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 27 თებერვალი.

დადგენილება : სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 26 იანვრის პრძნებულების მოქმედების შეჩერების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.

საქართველოს რესაუნდიკის უზანავი საბჭოს დადგენილება

სსრ პავშირის შენარჩუნების საკითხები
სსრკ რეფერენდუმის
ორგანიზაციისა და მისი უზრუნველყოფის
ღონისძიებათა შესახებ სსრკ უმაღლესი საბჭოს
დადგენილების თაობაზე

ქართველმა ერმა თვითგამორკვევა საკუთარი სახელმწიფობრიობის შექმნით განახორციელა სულ ცოტა 2500 წლის წინათ და დღემდე განუწყვეტელ ომებში იცავდა და იცავს მას.

XIX საუკუნის დამდეგს რუსეთის იმპერიამ მოახდინა საქართველოს სამეფო-სამთავროების ოკუპაცია-ანექსია, ხოლო 1921 წელს რსფსრ-მ საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის ოკუპაცია და ფაქტობრივად ხელმეორე ანექსია. 1919 წლისა და 1990 წლის არჩევნებით ქართველმა ხალხმა XX საუკუნეში უკვე ორჯერ დაადასტურა თავისი ნება - ჰელინდეს დამოუკიდებელი სახელმწიფობრიობა, ამიტომ საბჭოთა კავშირის შენარჩუნების საკითხზე რეფერენდუმის ჩატარების არავითარი სამართლებრივი საფუძველი არ არსებობს.

ამასთან, ბუნდოვანია რეფერენდუმის კითხვა, გაურკვეველია, რას წარმოადგენს საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკების კავშირის განახლებული ფედერაცია, მით უმეტეს, რომ მისი სტატუსი არც ერთი იურიდიული დოკუმენტით არ არის განსაზღვრული. გარდა ამისა, არ შეიძლება არსებობდეს სუვერენულ სახელმწიფოთა ფედერაცია. სსრკ კანონით რეფერენდუმის შესახებ ილახება საქართველოს რესპუბლიკის სუვერენიტეტი, რადგანაც რესპუბლიკის მომავალი ბედი განისაზღვრება არა მისი მოქალაქეების, არამედ სსრ კავშირში შემავალი სხვა „მოკავშირე რესპუბლიკების“ მოსახლეობის გადაწყვეტილებით.

არსებული რთული პოლიტიკური ვითარების გათვალ-

ისწინებით, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო
ადგენს:

1. არ გაიმართოს საქართველოს რესპუბლიკის ტერ-
იტორიაზე სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს მიერ 1991
წლის 17 მარტს დანიშნული რეფერენდუმი.

2. რეფერენდუმის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკ-
ის კანონის შესაბამისად, 1991 წლის 31 მარტს დაინიშნოს
საქართველოს რესპუბლიკაში რეფერენდუმი საქართველოს
სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის თაობა-
ზე ერთადერთი კითხვით: „თანახმა ხართ თუ არა აღდგეს
საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობა 1918
წლის 26 მაისის დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე“.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 თებერვალი.

დადგენილება : სსრ კავშირის შენარჩუნების საკითხზე სსრკ რეფერენ-
დუმის ორგანიზაციისა და მისი უზრუნველყოფის ღონისძიებათა შესახ-
ებ სსრკ უმაღლესი საბჭოს დადგენილების თაობაზე / გამსახურდია ზ. //
საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ნ. გ. აბულევაძის ქ. შიათშვილის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ნოდარ გრიგოლის ქ. აბულევაძე ჭიათურის
პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 თებერვალი.

დადგენილება : ნ. გ. აბულევაძის ქ. ჭიათურის პრეფექტად დანიშვნის შეს-
ახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 5 მარტი.
- №43 (63). - 2 გვ.

სამახსოვრო ჩანაწერი ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებას

მოყვარეს პირში უძრავი, მთელს პირს უკანაო

„ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების მოამბეში“ გამოქვეყნებულია ცნობები, რომელთაც შეიძლება ეწოდოს შეგნებული დეზინფორმაცია. ამის გამო ჩემს მოვალეობად ვრაცხ მოგაწოდოთ ჩემი მოსაზრებები.

1. „მოამბეში“ გამუქებულია ფაქტი ცენტრალური არქივის დირექტორის ვახტანგ გურგენიძის სამსახურიდან მოხსნისა, ილიას მკვლელობის შესახებ მოხსენების წაკითხვის მცდელობის გამო. თქვენი ვერსიის მიხედვით, ვახტანგ გურგენიძე, საზოგადოების აღშფოთების შედეგად, კვლავ აღდგა თავის თანამდებობაზე და როგორდაც ულოცავთ მას ამ გამარჯვებას. მიჩქმალულია მთავარი მიზეზი ხელისუფლების უკან დახევისა. კერძოდ ის, რომ პარიზის გაზეთ „რუსკაია მისლში“ გამოქვეყნდა წერილი ზ. გამსახურდიასი და მ. კოსტავასი მ. გორბაჩივისადმი, ვახტანგ გურგენიძის დასაცავად, რომელზეც არ მოაწერა ხელი თქვენი „აღშფოთებული საზოგადოების“ არც ერთმა წევრმა, (თვით დიდმა „იდეოლოგებმა და „დისიდენტებმაც“ კი). იგივე წერილი გამოქვეყნდა უურნალ „გლასნოსტში“, რასაც მოჰყვა უცხოეთის რადიოგადაცემათა სერია. ყოველივე ამან განაპირობა ვახტანგ გურგენიძის აღდგენა თანამდებობაზე და მისი იძულებით დაპრუნება კომპარტიაში.

2. „მოამბე“ აცხადებს, რომ მოსკოვში, 1987 წლის დეკემბერში გამართულ ადამიანის უფლებათა პრობლემურ სემინარზე თქვენმა საზოგადოებამ მიავლინა მერაბ კოსტავა და მასთან ერთად ვინმე მარინა ტერზიანი. მიჩქმალულია ის ფაქტი, რომ სემინარმა თავად მიიწვია მერაბ კოსტავა და ზვიად გამსახურდია, როგორც ჰელსინკის ჯგუფის წევრები, მოხსენების წასაკითხად. სემინარზე მათ წაიკითხეს მოხსენებები, რომელთა შესახებ წერდა მსოფლიო პრესა და აშუქებდნენ რადიოსადგურები. ისინი იყვნენ კოორდინა-

ტორები ნაციონალური სექციისა. მ. ტერზიანს კი, რომელიც არ არის ჰელსინკის ჯგუფის წევრი, არათუ არ წაუკითხავს რაიმე მოხსენება, იგი არც კი დაუშვიათ ნაციონალური სექციის სხდომზე გარკვეული მიზეზების გამო.

3. „ილია ჭავჭავაძის საზოგადოების მოამბე“ ჰელსინკი-სეული ჯგუფის უურნალ „მატიანეს“ უწოდებს „ზვიად გამ-სახურდიას მატიანეს“. იქმნება შთაბეჭდილება, თითქოს ეს რაღაც ნაწარმოები იყოს ზვიად გამსახურდიასი. სინამდ-ვილეში იქ გამოქვეყნებულია მხოლოდ მისი ერთი წერილი, დანარჩენი მასალები სხვადასხვა ავტორებს ეკუთვნით.

4. ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებას ხალხის ინფორმირე-ბა უნდა დაეწყო ილიას მკვლელთა მხილებით და მისი მკვლ-ელობის ნამდვილი მიზეზების გამოვლენით. მას, უწინარეს ყოვლისა, უნდა გამოექვეყნებინა შრომა „ილია ჭავჭავაძის მკვლელობა საარქივო დოკუმენტების მიხედვით“ და სხვა მასალები. ეს არც ახლაა გვიან. მაგრამ, სამწუხაროდ, ჯერ-აც ვერ ვხედავთ ამგვარ განზრახვას. თუ ის გაბრკოლებთ, რომ ეს მასალები გამოქვეყნდა „მატიანეში“, უნდა გახსოვ-დეთ, რომ „მატიანე“ არ აცხადებს მონოპოლიას არავითარ ინფორმაციაზე, საყოველთაოდ ცნობილია, რომ ერთი და იგივე ინფორმაცია ქვეყნდება ზოგჯერ მსოფლიოს ყველა გაზეთში, თავის მნიშვნელობისა და ღირებულების მიხედ-ვით) იგივე შეიძლება ითქვას ტრანსკავკასიის რკინიგზაზე და სხვა).

5. ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებამ და „მოამბემ“ გამო-აცხადეს, რომ ისინი იბრძოლებენ ქართული ენის სახელმ-წიფო სტატუსის აღსადგენად, გააშუქებენ საქართველოს ისტორიის სწავლების საკითხს, ძეგლთა დაცვის, ეკლესიის მდგომარეობის საკითხებს და სხვა. მათ ერთი სიტყვითც კი არ აღუნიშნავთ ის, თუ რა წვლილი შეიტანეს ამ საკითხ-ების გაშუქებაში უურნალებმა „საქართველოს მოამბემ“ და „ოქროს საწმისმა“ 1975-1977 წლებში.

ყოველივე ზემოთქმულიდან გამომდინარე, სამწუხ-აროდ, უნდა აღვნიშნოთ, რომ ინფორმაციის მიწოდების ამგვარი სტილი არაფრით განსხვავდება საბჭოთა პრესის მეთოდებისაგან, ასე რომ, ამგვარ „ინფორმაციებს“ დაახ-

ლოებით ისეთივე ფასი აქვს, როგორც იმის მტკიცებას, რომ „მშრომელები ფიცულობენ ხუთწლედის მზეს“, ან იმას, რომ „მზე ჩრდილოეთიდან ამოდის“. ცალკეულ პიროვნებებზე და მოვლენებზე ტაბუს დადება და ინფორმაციის მიჩქმალვა კი ღირსეული ტრადიციაა ორუელისეული „84“ წლის „სახელმწიფო პრესისა, რასაც ვერც თქვენ ვერ გაექეცით.

თუ ილიას საზოგადოება ნამდვილად ისახავს მიზნად ილიას იდეალებისათვის ბრძოლას, მან უნდა მიაწოდოს ხალხს მართალი, ობიექტური და სრული ინფორმაცია. სიყალბე და დეზინფორმაცია კი სჯობს ფილიპეს მრავალრიცხვან „საზოგადოებებს“ დავუთმოთ.

გთხოვთ წაიკითხოთ საზოგადოების სხდომაზე.
თქვენი კეთილისმსურველი
ზვიად გამსახურდია.

1988. 21. 1.

სამახსოვრო ჩანაწერი ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებას / გამსახურდიაზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 5 მარტი. - №43 (63). - 4 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის
დადგენილება**

**პ. ი. ბიბინებიშვილის ხელვაჩაურის რაიონის
პრეზენტაციად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

**დაინიშნოს ბესარიონ ილიას ძე ბიბინეიშვილი ხელვა-
ჩაურის რაიონის პრეფექტად.**

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 მარტი.

დადგენილება : პ. ი. ბიბინეიშვილის ხელვაჩაურის რაიონის პრეფექტად
დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. – 6 მარტი. – №44 (64). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაეს საბჭოსთან არსებული
სოციალურ-ეკონომიკური ინფორმაციის
კომიტეტის თავმჯდომარედ
ა. ვ. ჯანჯავას დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს:**
საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოსთან არსე-
ბული სოციალურ-ეკონომიკური ინფორმაციის კომიტეტის
თავმჯდომარედ დაინიშნოს ანზორ ვარლამის ძე ჯანჯავა.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 27 თებერვალი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოსთან არ-
სებული სოციალურ-ეკონომიკური ინფორმაციის კომიტეტის თავმჯ-
დომარედ ა. ვ. ჯანჯავას დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქა-
რთველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ს. ნ. ბერიძის ქადის რაიონის
პრეფექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს სანდრო ნიაზის ქ. ბერიძე ქედის რაიონის
პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 მარტი.

დადგენილება : ს. ნ. ბერიძის ქედის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შეს-
ახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარტი.
- №44 (64). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ტ. ა. ფუტკარაძის ქ. ბათუმის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ტარიელ ალექსანდრეს ძე ფუტკარაძე ქა-
ლაქ ბათუმის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 მარტი.

დადგენილება : ტ. ა. ფუტკარაძის ქ. ბათუმის პრეფექტად დანიშვნის შეს-
ახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარტი.
- №44 (64). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს წევრის
განვითის წესის შესახებ
საქართველოს რესპუბლიკის
პარონის სამოქადოდ შემოღების თაობაზე**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენის:**
საქართველოს რესპუბლიკის კანონი საქართველოს რე-
სპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის განვევის წესის შეს-
ახებ შემოღებულ იქნეს სამოქმედოდ გამოქვეყნებისთანავე.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.**

თბილისი. 1991 წლის 27 თებერვალი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის
განვევის წესის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმე-
დოდ შემოღების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბ-
ლიკა. – 1991. – 6 მარტი. – №44 (64). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**პ. ი. გობაძის ხულოს რაიონის
პრეზენტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ბეჟან ისუფის ძე გობაძე ხულოს რაიონის
პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 მარტი.

დადგენილება : პ. ი. გობაძის ხულოს რაიონის პრეფექტად დანიშვნის
შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარ-
ტი. - №44 (64). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**პ. ა. კანკავას სენაკის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ბათუ ალექსანდრეს ძე კანკავა სენაკის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 მარტი.

დადგენილება : პ. ა. კანკავას სენაკის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის
შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარ-
ტი. - №44 (64). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ო. ა. ნავროზაშვილის ონის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ოქროპირ ავთანდილის ქ ნავროზაშვილი
ონის რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 მარტი.

დადგენილება : ო. ა. ნავროზაშვილის ონის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6
მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ი. თ. ტურაშვილის ახმეტის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ივანე თედოს ძე ტურაშვილი ახმეტის რაიო-
ნის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 მარტი.

დადგენილება : ი. თ. ტურაშვილის ახმეტის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6
მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის

დადგენილება

„საქართველოს რესპუბლიკის
ეკონომიკური სისტემის საფუძვლების შესახებ“
საქართველოს რესპუბლიკის კანონის
პირველი წაკითხვით მიღების თაობაზე

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

1. ძალადაკარგულად ჩაითვალოს სსრ უზენაესი საბჭოს 1990 წლის 20 ივნისის დადგენილება „საქართველოს სსრ ეკონომიკური დამოუკიდებლობის საფუძვლების შესახებ“ საქართველოს სსრ კანონის პროექტის თაობაზე.

2. პირველი წაკითხვით იქნეს მიღებული კანონი „საქა-
რთველოს რესპუბლიკის ეკონომიკური სისტემის საფუძვ-
ლების შესახებ“.

3. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს შეს-
აბამისმა მუდმივმა კომისიებმა მოამზადონ კანონპროექტი
საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციაში (ძირითად
კანონში) სათანადო ცვლილებების შეტანის შესახებ.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 27 თებერვალი.

დადგენილება : „საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკური სისტემის საფუძვლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პირველი წაკითხვით მიღების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბ-
ლიკა. - 1991. - 7 მარტი. - №45 (65). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

გ. ზ. აბდუშელიშვილის
საქართველოს რესპუბლიკის
მრეწველობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს გივი ზურაბის ძე აბდუშელიშვილი საქართ-
ველოს რესპუბლიკის მრეწველობის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 თებერვალი.

დადგენილება : გ. ზ. აბდუშელიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის
მრეწველობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქა-
რთველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 3 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

მ. გ. ძოძუაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის
პანერთოლოგის დაცვისა და
სოციალური უზრუნველყოფის
მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს მანანა გრიგოლის ასული ძოძუაშვილი საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 თებერვალი.

დადგენილება : მ. გ. ძოძუაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 3 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზანაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**შ. ს. ფუტკარაძის შუახევის რაიონის
პრეზექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს შოთა სულეიმანის ძე ფუტკარაძე შუახევის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 მარტი.

დადგენილება : შ. ს. ფუტკარაძის შუახევის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9
მარტი. - №47 (67). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

მ. შ. გედენიძის საქართველოს რესპუბლიკის
მკონისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენის:
დაინიშნოს მურმან შალვას ძე გედენიძე საქართველოს
რესპუბლიკის ეკონომიკის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 თებერვალი.

დადგენილება : მ. შ. გედენიძის საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკის
მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რეს-
პუბლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 3 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს
დადგენილება**

**პ. კ. გიგინეიშვილის
საქართველოს რესპუბლიკის
მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილედ
დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს ბაქარ კონას ქე გიგინეიშვილი საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილედ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.**

თბილისი. 1991 წლის 28 თებერვალი.

დადგენილება : პ. კ. გიგინეიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილედ დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 3 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

თ. 3. გუგუშვილის საქართველოს რესპუბლიკის მრომის, სოციალური დაცვისა და დემოგრაფიის მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს თამაზ ვალერიანის ძე გუგუშვილი საქართველოს რესპუბლიკის შრომის, სოციალური დაცვისა და დემოგრაფიის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 თებერვალი.

დადგენილება : თ. ვ. გუგუშვილის საქართველოს რესპუბლიკის შრომის, სოციალური დაცვისა და დემოგრაფიის მინისტრად დანიშვნის შესახებ /
გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 3 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

6. 6. იაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის სოფლისა და სატყეო მეურნეობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე იაშვილი საქართველოს რესპუბლიკის სოფლისა და სატყეო მეურნეობის მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 თებერვალი.

დადგენილება : 6. 6. იაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის სოფლისა და სატყეო მეურნეობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია //
საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 3 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის**

დადგენილება

**საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების
ადგილობრივი ორგანოების - საკრებულოთა**

არჩევნებში პარტიებისა და

საარჩევნო კლოკების დეპუტატობის

კანდიდატთა სიების წარდგენის

ვალის გაგრძელების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების ადგილო-
ბრივი ორგანოების - საკრებულოთა არჩევნებში პარტიები-
სა და საარჩევნო ბლოკების დეპუტატობის კანდიდატთა
სიების ადგილობრივ საარჩევნო კომისიებში წარდგენის
ვადა გაგრძელდეს 1991 წლის 12 მარტის 18 საათამდე.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.**

თბილისი. 1991 წლის 8 მარტი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების ადგი-
ლობრივი ორგანოების - საკრებულოთა არჩევნებში პარტიებისა და
საარჩევნო ბლოკების დეპუტატობის კანდიდატთა სიების წარდგენის
ვადის გაგრძელების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბ-
ლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

გ. ზ. მირიანაშვილის
საქართველოს რესპუბლიკის
არქიტექტურისა და მშენებლობის საქმეთა
მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს გურამ ზაალის ძე მირიანაშვილი საქართველოს რესპუბლიკის არქიტექტურისა და მშენებლობის საქმეთა მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 თებერვალი.

დადგენილება : გ. ზ. მირიანაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის არქიტექტურისა და მშენებლობის საქმეთა მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. – №47 (67). – 3 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

დ. ვ. ნაკანის საქართველოს რესპუბლიკის ეკოლოგიისა და კუნებათსარგებლობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს დავით ვარდენის ქე ნაკანი საქართველოს
რესპუბლიკის ეკოლოგიისა და ბუნებათსარგებლობის მინ-
ისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 თებერვალი.

დადგენილება : დ. ვ. ნაკანის საქართველოს რესპუბლიკის ეკოლოგიისა
და ბუნებათსარგებლობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია
ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 3 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენავის საბჭოს დადგენილება

ო. 3. ქვიშითაიას საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის პირველ მოადგილედ დანიშვნის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს ოთარ ვლადიმერის ძე ქვილითაია საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის პირველ მოადგილედ.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 თებერვალი.

დადგენილება : ო. ვ. ქვილითაიას საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის პირველ მოადგილედ დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 3 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდენტის

დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკაში რეფერენდუმის მომზადებისა და ჩატარების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდენტის:

1. საქართველოს რესპუბლიკაში 1991 წლის 31 მარტს დანიშნული რეფერენდუმის მომზადებასა და ჩატარებასთან დაკავშირებით საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში დეპუტატთა არჩევნების ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას დაევალოს საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალური სარეფერენდუმო კომისიის მოვალეობის შესრულება.

2. ცენტრალური სარეფერენდუმო კომისიის მიერ შერჩეულმა საოლქო სარეფერენდუმო კომისიებმა მუშაობა დაიწყონ ა/წლის 7 მარტიდან, ხოლო საუბნო სარეფერენდუმო კომისიებმა - არაუგვიანეს 12 მარტისა.

3. ამომრჩეველთა სიები საუბნო სარეფერენდუმო კომისიებმა საჯარო გაცნობისათვის გამოიტანონ არაუგვიანეს 21 მარტისა.

4. დაევალოს ცენტრალურ სარეფერენდუმო კომისიას რეფერენდუმის ხარჯთაღრიცხვის შედგენა, თანხების განაწილებისა და გამოყენების წესის დადგენა.

5. ცენტრალურმა სარეფერენდუმო კომისიამ საქართველოს საგარეო საქმეთა სამინისტროთან ერთად უზრუნველყოს საერთაშორისო მეთვალყურეთა მოწვევა და რეფერენდუმზე დასწრება.

6. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოს ეთხოვოს „რეფერენდუმის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მე-15 მუხლის მე-2 ნაწილი ჩამოაყალიბოს შემდეგი რედაქციით:

„ცენტრალური სარეფერენდუმო კომისიისა და საოლქო

სარეფერენდუმო კომისიების მოვალეობების შესრულება ეკისრებათ შესაბამისად საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში დეპუტატთა არჩევნების ცენტრალურ საარჩევნო კომისიასა და უზენაეს საბჭოში დეპუტატთა არჩევნების საოლქო ან საქართველოს რესპუბლიკის საკრებულოთა არჩევნების ტერიტორიულ საარჩევნო კომისიებს. საუბნო სარეფერენდუმო კომისიებს ქმნიან საოლქო სარეფერენდუმო კომისიები ცენტრალური სარეფერენდუმო კომისიის მიერ დადგენილი წესით“.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 5 მარტი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკაში რეფერენდუმის მომზადებისა და ჩატარების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის**

დადგენილება

**ა. გ. თხილაიშვილის ქობულეთის რაიონის
პრეფექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ანზორ გივის ძე თხილაიშვილი ქობულეთის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 მარტი.

დადგენილება : ა. გ. თხილაიშვილის ქობულეთის რაიონის პრეფექტად
დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. – 9 მარტი. – №47 (67). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

**ა. მ. ჭლიკაძის საქართველოს რესპუბლიკის
პოზისა და გადამმუშავებელი მრავალობის
მინისტრად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო **ადგენს:**
დაინიშნოს ანზორ მიზეილის ძე ჭლიკაძე საქართველოს
რესპუბლიკის კვებისა და გადამმუშავებელი მრეწველობის
მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 28 თებერვალი.

დადგენილება : ა. მ. ჭლიკაძის საქართველოს რესპუბლიკის კვებისა და
გადამმუშავებელი მრეწველობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამ-
სახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. - №47 (67).

- 3 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტების
დადგენილება**

**ქ. ცხინვალის ტერიტორიაზე საგანგებო წესის
მოქმედების ვადის გაგრძელების შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

ქ. ცხინვალის ტერიტორიაზე საქართველოს რესპუბ-
ლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1990 წლის 12 დეკემ-
ბრის დადგენილებით გამოცხადებული საგანგებო წესების
მოქმედების ვადა გაგრძელდეს 1991 წლის 12 აპრილამდე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 11 მარტი.

დადგენილება : ქ. ცხინვალის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების მოქ-
მედების ვადის გაგრძელების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს
რესპუბლიკა. - 1991. – 12 მარტი. – №48 (68). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტების
დადგენილება**

**მ. გ. გოგუაძის ლანჩეულის რაიონის
პრეფექტად დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს მერაბ გიორგის ძე გოგუაძე ლანჩეულის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 4 მარტი.

დადგენილება : მ. გ. გოგუაძის ლანჩეულის რაიონის პრეფექტად დანიშ-
ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 12
მარტი. – №48 (68). – 1 გვ.

ლიტვის რესპუბლიკის უზენაესი საპროც თავმჯდომარეს პატონ ლანდსკერგის

თქვენო აღმატებულებავ!

ქართველი ერის სახელით გილოცავთ თქვენ და თქვენი სახით მთელ ლიტველ ხალხს ლიტვის სახელმწიფოს აღდგენის შესახებ ლიტვის რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს აქტის მიღების წლისთავს.

ვიმედოვნებთ, რომ ჩვენი რესპუბლიკების მეგობრული ურთიერთობა კვლავაც განვითარდება ჩვენი ხალხების ინტერესებისა და მისწრაფებების შესაბამისად.

მიმართვა : ლიტვის რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარეს ბატონ ლანდსკერგის / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 12 მარტი. - №48 (68). - 1 გვ.

უზენაესი საბჭოს პრეცენტრში

9 მარტს უზენაესი საბჭოს პრეცენტრში უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ბატონი ზვიად გამსახურდია, თავმჯდომარის მოადგილე ბატონი ნემო ბურჭულაძე, ჰუმანიტარულ და სოციალურ საკითხთა კომისიის თავმჯდომარე ბატონი რობერტ პეტრიაშვილი, პრეცენტრის თავმჯდომარე ბატონი თენგიზ დიხამინჯია, ინფორმაციისა და პროგნოზირების ცენტრის ხელმძღვანელი ბატონი შუქრი აბზიანიძე, უზენაესი საბჭოს დეპუტატები შექვდნენ სსრ კავშირის სხვადასხვა ქალაქების ქართველთა სათვისტომოების წარმომადგენლებს. შექვედრას ესწრებოდნენ მოსკოვის, ლენინგრადის, რიგის, სოჭის, ვლადიკავკაზის ქართველთა სათვისტომოების ხელმძღვანელები და წარმომადგენლები, აგრეთვე საზოგადოება „თვისტომის“ წარმომადგენელი ბატონი ხვთისო არჩემაშვილი.

ლენინგრადის სათვისტომოს წარმომადგენელმა ბატონმა ვაჟა ჩაჩიბაიამ დასვა უზენაეს საბჭოსთან ისეთი სპეციალური სტრუქტურის შექმნის საკითხი, რომელიც ხელს შეუწყობს და განახორციელებს ქართველთა სხვადასხვა სათვისტომოების ურთიერთკავშირს, კოორდინირებას გაუწევს მათ მუშაობას.

ბატონმა ნემო ბურჭულაძემ ამცნო შეხვედრის მონაწილეებს, რომ ლენინგრადში სულ მალე გაიხსნება საქართველოს წარმომადგენლობა.

ლენინგრადის სათვისტომოს წარმომადგენელმა ქალბატონმა ვალენტინა სიხარულიძემ ისაუბრა ლენინგრადის სათვისტომოს კულტურულ-საგანმანათლებლო მუშაობაზე (აქ ერთ-ერთ საბავშვო ბალთან გაიხსნა ქართული ჯგუფი, მოქმედებს ქართული ენის შემსწავლელთა ჯგუფი, მიმდინარეობს მუშაობა ლენინგრადის ქართული არქივების შესწავლისათვის და სხვ.) მან აღნიშნა, რომ ლენინგრადის სათვისტომო კულტურულ-საგანმანათლებლო საზოგადოებაა, მაგრამ იგი გვერდს ვერ აუვლის და არც აუვლის საქართველოში მიმდინარე პოლიტიკურ პროცესებს. ლენინგრადის სათვისტომო მოაწყო რამდენიმე პოლიტიკური

აქცია. ქალბატონმა ვალენტინამ დასვა 31 მარტის რეფერენცუმში საქართველოს გარეთ მცხოვრები ქართველების მონაწილეობის საკითხი და განაცხადა, რომ ლენინგრადის სათვისტომო რეფერენცუმის ჩატარებასთან დაკავშირებულ სამუშაოებს თვითონ შეასრულებს. ამასთანავე მან გამოთქვა სინანული იმის გამო, რომ საზოგადოება „თვისტომის“ ერთი წლის არსებობის მანძილზე მას არ უცდია დაკავშირებოდა „სათვისტომოებს“. საზოგადოება „თვისტომის“ წარმომადგენელმა ბატონმა ლვთისო არჩემაშვილმა ამცნო დამსწრეთ, რომ საზოგადოება „თვისტომის“ სათვისტომოებთან შეხვედრა განზრაბული აქვს მოაწყოს მაისში.

ვლადიკავკაზის ქართველთა სათვისტომოს წარმომადგენელმა ბატონმა ილია ელოშვილმა ისაუბრა ვლადიკავკაზის ქართველთა სათვისტომოს მუშაობაზე, იმაზე, რომ 1988-89-90 წლებში უმტკივნეულოდ მიმდინარეობდა ვლადიკავკაზში მცხოვრები ქართველებისა და საქართველოში მცხოვრები ოსების ბინების გაცვლა, რაც ამჟამად ვლადიკავკაზის ხელისუფალთა მეცადინეობის შედეგად შეწყვეტილია. მან დასვა ამ პროცესის განახლების საკითხი.

უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარემ ბატონმა ზვიად გამ-სახურდიამ სათვისტომოთა წარმომადგენლებს აღუთქვა ყოველმხრივი დახმარება, გამოთქვა იმედი, რომ 31 მარტის რეფერენცუმში საქართველოს გარეთ მცხოვრები ქართველების მონაწილეობის საკითხი მისი სათანადო დონეზე განხილვის შემდეგ დადებითად გადაწყდება.

შეხვედრაზე გადაწყდა ქართველ სათვისტომოებთან მუშაობის ფუნქცია იყისროს პუმანიტარულ და სოციალურ საკითხთა კომისიის საერთაშორისო ქვეკომისიამ. გადაწყდა შემდეგი შეხვედრა მოეწყოს მაისში.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრესცენტრში

უზენაესი საბჭოს პრესცენტრში // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 13 მარტი. - №49 (69). - 1 გვ.

პატონი ჯეიგს პეიპერი:

„საქართველოთი მოხიბლული ვარ, თუმც არასოდეს ვყოფილვარ თქვენს ქვეყანაში“

ა. წ. 15 მარტს მოსკოვში, ამერიკის შეერთებული შტატების ელჩის ბატონ მეტლოკის რეზიდენციაში, ამერიკის სახელმწიფო მდივანი ბატონი ჯეიმს ბეიკერი შეხვდა რესპუბლიკების ხელმძღვანელებს და საზოგადოების წარმომადგენლებს. შეხვედრაზე მიწვეული იყვნენ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ბატონი ზვიად გამსახურდია და საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ბატონი თენგიზ სიგუა და სომხეთის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარე ვ. მანუკიანი, საკავშირო დეპუტატები: ბურლაცკი, შატალინი, სობჩავი, პოპოვი და სხვები. დისკუსია ძირითადად საბჭოთა კავშირში მიმდინარე რეფორმებს შეეხებოდა. შეხვედრაზე ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ წარმოთქვა 10 წუთიანი სიტყვა, სადაც შეეხო საბჭოთა კავშირში შექმნილ ვითარებას, ამერიკა-საბჭოთა კავშირის ურთიერთობათა პრობლემებს. კერძოდ, მან აღნიშნა, რომ საბჭოთა კავშირში არავითარი რეფორმები არ მიმდინარებს, პირიქით, ხდება მობრუნება ტოტალიტარული სახელმწიფოს ძველი პრაქტიკისა და მეთოდებისკენ, რაც გამოიხატება ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობათა ჩახშობაში. მან აღნიშნა, რომ დღევანდელი საბჭოთა ხელმძღვანელობა ცდილობს დასავლეთის მოტყუებას ვითომცდა განახლებული, ე.წ. „სუვერენულ სახელმწიფოთა ფედერაციის შექმნით, რაც სხვა არაფერია, თუ არა ნეოკოლონიალიზმისა და იმპერიული სტრუქტურების შენარჩუნების მორიგი ცდა და ლეგალიზაცია. აბსურდია თავად ტერმინი „სუვერენულ სახელმწიფოთა ფედერაცია“, იგი შეიცავს თავის თავში წინააღმდეგობას და მის შემქმნელთა პოლიტიკურ უწიგნურობაზე მიუთითებს, ვინაიდან ისტორიას არ ახსოვს ფედერაციის კომპონენტებად სუვერენული სახელმწიფოები. სინამდვილეში კი ამ სახელმწიფოებს წართმეული აქვთ სუვერენობის ყველა ატრიბუტები: დამოუკიდებელი სახელმწიფოებრიო-

ბა და ეკონომიკა, საკუთარი არმია, სავალუტო სისტემა, დიპლომატიური ურთიერთობის უფლება სხვა ქვეყნებთან, გაეროში წარმომადგენლობა, ერთი სიტყვით, ისინი არ წარმოადგენენ საერთაშორისო სამართლის სუბიექტებს. თუ დასავლეთის ქვეყნებმა არ ირწმუნეს სადამ ჰუსეინის მტკიცება იმის შესახებ, რომ ერაყმა ქუვეითი კი არ დაიპყრო, არამედ აღადგინა ისტორიული სამართლიანობა და შექმნა სახელმწიფოთა ბედნიერი ერთობა ამ აქციით, ასევე არ უნდა ირწმუნონ გორბაჩოვის მტკიცება იმის შესახებ, თითქოს ე.წ. საბჭოთა ერები ნებაყოფლობით ერთიანდებიან რაღაც ფედერაციაში. დასავლეთმა არ უნდა დაივინყოს უახლესი ისტორია, კერძოდ ის, რომ ე.წ. საბჭოთა კავშირი შედგება საბჭოთა ჯარების მიერ ოკუპირებული, ანექსირებული ქვეყნებისაგან, რომლებსაც მან წაართვა დამოუკიდებლობა და ახლა სურს მათთვის ეროვნული თვითმყოფადობის წართმევაც და ე.წ. „საბჭოთა ხალხად“ გამოცხადება, რომელიც ისტორიულად არასოდეს არსებობდა და არც ახლა არსებობს. ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ აღნიშნა, რომ ამერიკის შეერთებული შტატები ის ქვეყანაა, რომელმაც დედამიწის ზურგზე მოსპონ მონობა, დაიცვა პიროვნების უფლებანი და თავისუფლებანი, დღეს კი მას უდიდესი მისია აკისრია - მან უნდა მოსპონ ხალხთა მონობა, უნდა იხსნას დამონებული ერები და ხელი უნდა შეუწყოს მათ განთავისუფლებას ისევე, როგორც ხელი შეუწყო ქუვეითის განთავისუფლებას. თუმც ეს ყოველივე არ ნიშნავს, რომ ეს უნდა განხორციელდეს კვლავ ომის მეშვეობით.

ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ განაცხადა აგრეთვე, რომ ბედნიერია იმით, რომ აქ, ამ დარბაზში 1988 წლის 29 მაისს, უთხრა ყოველივე ეს პრეზიდენტ რეიგანს, რომელმაც ანალოგიური მიღება გამართა და მისგან მოისმინა გარანტია იმისა, რომ აღრე თუ გვიან საბჭოთა კავშირისაგან დაპყრობილი ერებიც განთავისუფლდებიან და რომ ამერიკის წვლილი დიდი იქნება ამ საქმეში.

ბატონმა ბეიკერმა მდუმარებით მოისმინა ეს არგუმენტები და არავითარი საწინააღმდეგო შენიშვნა არ გამოუთქვამს, მხოლოდ დასძინა, რომ მისი აზრით მაინც

გარკვეული რეფორმები გატარდა საბჭოთა კავშირში, თორემ ეს შეხვედრაც არ გაიმართებოდა. შემდეგ მან დაუსვა კითხვა ბატონ ზვიად გამსახურდიას: იქნება თუ არა ნამდვილი რეფორმა, მაგალითად, საბჭოთა კავშირიდან გასვლის კანონის სრულყოფა და მისთვის უფრო სამართლიანი ფორმის მიცემა, რაზედაც ზვიად გამსახურდიამ მიუგო, რომ მხოლოდ ასეთ შემთხვევაში დაიჯერებს საბჭოთა კავშირში მიმდინარე რეფორმების რეალობას, მით უმეტეს, თუ ასეთი კანონი ოდესმე განხორციელდება პრაქტიკაში რომელიმე ერის მიმართ. სხვა თანადამსწრეებმაც აღნიშნეს, რომ საბჭოთა კავშირში მდგომარეობა კრიზისულია, რომ სკვპ და პარტაპარატი გადასული არიან შეტევაზე დემოკრატიული ძალების წინააღმდეგ და ცდილობენ დაკარგული ძალუფლების დაბრუნებას.

ბატონ ჯეიმს ბეიკერსა და ბატონ ზვიად გამსახურდიას შორის გაიმართა ხანმოკლე პირადი საუბარიც. ამერიკის სახელმწიფო მდივანმა გამოთქვა დიდი დაინტერესება საქართველოს პრობლემებით, გამოამჟღავნა დიდი კეთილგანწყობა ჩვენი ქვეყნისადმი. ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ და თენგიზ სიგუამ იგი მოიწვიეს საქართველოში, რაზედაც იგი ხალისით დათანხმდა და აღუთქვა მათ, რომ, როგორც კი მიეცემა შესაძლებლობა, ეწვევა საქართველოს. მათ მოიწვიეს საქართველოში აგრეთვე ამერიკის ელჩი ბ-ნი მეტოვი და მისი მეუღლე.

აღსანიშნავია, რომ აღნიშნული შეხვედრა ამერიკის ელჩის რეზიდენციაში არც კი ახსენა ცენტრალურმა ტელევიზიამ, რომელიც დეტალურ ინფორმაციას იძლეოდა ბეიკერის ყოველ ნაბიჯზე იმ დღეებში.

„საქართველოთი მოხიბლული ვარ, თუმც არასოდეს ვყოფილვარ თქვენს ქვეყანაში“ / შეხვედრა ჯეიმს ბეიკერთან // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 19 მარტი. - №53 (73). – 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზანაესი საბჭოს პრეზიდიტების

დადგენილება

სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატთა პრეზენტის
№ 669 სოცუმის თერიტორიული
საპრეზენტო მდებარეობის
საოლქო საარჩევნო კომისიის შესახებ

სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატთა პრეზენტის №669 სოცუმის ტერიტორიულ საარჩევნო ოლქში გამოკლებული დეპუტატის ნაცვლად 1991 წლის 17 მარტს დაინიშნა სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატის არჩევნები.

საქართველოს რესპუბლიკის პროკურატურის მიერ ჩატარებული შემოწმებით დადგინდა, რომ არჩევნებისთვის მზადების პერიოდში უხეშად დაირღვა „სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატთა არჩევნების შესახებ“ სსრ კავშირის კანონის მოთხოვნები.

მაგალითად, ქალაქ გაგრის ტერიტორიაზე შემოწმებული 44 საარჩევნო უბნიდან 37-ში საუბნო საარჩევნო კომისიების პერსონალურ შემადგენლობაზე არ არსებობს შესაბამისი დოკუმენტაცია; გუდაუთის რაიონისათვის გათვალისწინებული საარჩევნო ბიულეტენების რაოდენობაზე 14 ათასით მეტია გაცემული; მთელ რიგ რაიონებში სრულყოფილად არ არის შედგენილი საარჩევნო სიები და ა. შ. ეს ფაქტები მიუთითებს, რომ საოლქო საარჩევნო კომისიამ ვერ შეასრულა საარჩევნო კანონით დაკისრებული მოვალეობები, რაც საეჭვოს ხდის არჩევნების შედეგების მართლზომიერებას.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტუმი ადგენს:

1. გაუქმდეს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიტუმის 1991 წლის 25 იანვრის დადგენილება „სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატთა არჩევნების №669 სოცუმის ტერიტორიული საარჩევნო ოლქის საოლქო საარჩევ-

ნო კომისიის შემადგენლობის შესახებ“.

2. სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატთა არჩევნების ცენტრალური საარჩევნო კომისიის წინაშე დაისვას №669 სოხუმის ტერიტორიულ საარჩევნო ოლქში 1991 წლის 17 მარტს დანიშნული არჩევნების სხვა დროისათვის გადატანის საკითხი.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 16 მარტი.

დადგენილება : სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატთა არჩევნების №669 სოხუმის ტერიტორიული საარჩევნო ოლქის საოლქო საარჩევნო კომისიის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 20 მარტი. - №54 (74). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

ი. გ. ჩხეიძის საქართველოს რესპუბლიკის
მათერიალურ-ტექნიკური მომარაგებისა და
სახელმწიფო რეზერვების მინისტრად
დაცვის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
დაინიშნოს იგორ გიორგის ძე ჩხეიძე საქართველოს
რესპუბლიკის მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგებისა და
სახელმწიფო რეზერვების მინისტრად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 20 მარტი.

დადგენილება : ი. გ. ჩხეიძის საქართველოს რესპუბლიკის მატერიალ-
ურ-ტექნიკური მომარაგებისა და სახელმწიფო რეზერვების მინისტრად
დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. -
1991. - 21 მარტი. - №55 (75). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში გამოკლებულთა ნაცვლად ახალი წევრების არჩევის შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:
ნება დაერთოს ცენტრალურ საარჩევნო კომისიას № 97
და № 96 მარტვილის საარჩევნო ოლქებში საქართველოს
რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში გამოკლებულთა ნაცვლად
ახალი წევრების არჩევნები დანიშნოს 1991 წლის 12 მაისს,
კვირას.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 20 მარტი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში გამოკლებულთა ნაცვლად ახალი წევრების არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. //
საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 21 მარტი. - №55 (75). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**პ. ა. ქოსტავას ქ. ქუთაისის პრეზენტად
დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს არჩილ ანდროს ძე კოსტავა ქ. ქუთაისის
პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 მარტი.

დადგენილება : ა. ა. კოსტავას ქ. ქუთაისის პრეფექტად დანიშვნის შეს-
ახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 23 მარტი.
- №57 (77). - 1 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრთა მრთი ნაწილის უფლებამოსილების შესახებ

„საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში დეპუტატთა დასაქმების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 30 იანვრის დადგენილებით უზენაესი საბჭოს წევრთა ნაწილს, რომლებმაც გამოოქვეს სურვილი არ შეწყვიტონ საწარმოო თუ სამსახურებრივი საქმიანობა საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის 116-ე მუხლის შესაბამისად, ამავე მუხლის საფუძველზე უარი ეთქვათ მათ მიმართ გამონაკლისის დაშვებაზე, რის გამოც ისინი ვალდებული იყვნენ ან შეეწყვიტათ სამსახურებრივი თუ საწარმოო საქმიანობა, ან მოეხსნათ სადეპუტატო უფლებამოსილება. მიუხედავად ამისა, დეპუტატთა ნაწილმა უგულებელყო კანონის მოთხოვნები და არ გააკეთა არჩევანი. გარდა ამისა, დეპუტატთა ნაწილი სისტემატურად არ ესწრება უზენაესი საბჭოს სხდომებს და პრაქტიკულად არ მონაწილეობს მის მუშაობაში.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მე-5 მუხლისა და საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს 1991 წლის 30 იანვრის დადგენილების საფუძველზე შეწყვეტილად ჩაითვალოს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის გურამ ბენედიქტეს დე ქაშაკაშვილის სადეპუტატო უფლებამოსილება.

2. „საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მე-6 მუხლის მე-3 პუნქტის შესაბამისად დროებით შეჩერდეს საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს

წევრის გივი გრიგოლის ძე გუმბარიძის სადეპუტატო უფლებამოსილება - მის მიერ ამავე კანონის მე-7 მუხლის პირველი ნაწილით, მე-8-11 მუხლებით, 25-მუხლის მეხუთე ნაწილითა და 27-ე მუხლით გათვალისწინებული უფლებებით სარგებლობა; აგრეთვე არ ანაზღაურდეს მისი სადეპუტატო უფლებამოსილების განხორციელებასთან დაკავშირებული ხარჯები (200 მანეთი).

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.
თბილისი. 1991 წლის 20 მარტი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრთა ერთი ნაწილის უფლებამოსილების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 23 მარტი. - №57 (77). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ტ. ზ. ალავიძის ცაგერის რაიონის პრეზიდენტის
დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ტარიელ ზურაბის ძე ალავიძე ცაგერის
რაიონის პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 22 მარტი.

დადგენილება : ტ. ზ. ალავიძის ცაგერის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის
შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 მარ-
ტი. - №58 (78). - 1 გვ.

23 გართს ყაზბეგში ერთგანეთს შეხვდენ
რსულ უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
პატონი პორის ელცინი და
საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
პატონი ზვიად გამსახურდია

რუსეთის საბჭოთა ფედერაციული
სრციალისტური რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
და საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის შეხვდისა
და მოლაპარაკების

ოქმი

1). 1991 წლის აპრილის მანძილზე ხელმოსაწერად
მომზადდეს რუსეთის სფსრ და საქართველოს რესპუბლიკის
სახელმწიფოთაშორისი ურთიერთობის ხელშეკრულების
პროექტი, რისთვისაც შეიქმნას სამუშაო ჯგუფები.

* * *

ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის რე-
გიონში ვითარების სტაბილიზაციისათვის ერთობლივი მო-
ქმედების შეთანხმების შედეგად მხარეები შეთანხმდნენ:

2). რუსეთის სფსრ შინაგან საქმეთა სამინისტრომ და
საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინის-
ტრომ 10 დღეში შექმნან ერთობლივი კომისია აღნიშნულ
რეგიონში ვითარების შესასწავლად და მიმდინარე წლის 20
აპრილამდე სიტუაციის ობიექტურად შეფასების მიზნით.

3). რუსეთის სფსრ შინაგან საქმეთა სამინისტრომ და
საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა სამინის-
ტრომ შექმნან მილიციის გაერთიანებული რაზმი ყოფილი

სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიაზე ყველა უკანონო ფორმირების განსაიარაღებლად. ამ რაზმს დაევალება საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვა მოცემულ ტერიტორიაზე ვითარების სტაბილიზაციამდე.

4). სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტროს წინადადება მიეცეს გაიყვანოს ყოფილი სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქის ტერიტორიიდან აქ დისლოცირებული საბჭოთა არმიის ნაწილები.

5). რუსეთის სფსრ, საქართველოს რესპუბლიკის და ჩრდილოეთ ოსეთის სსრ მინისტრთა საბჭოებმა დაუყოვნებლივ დაინტენდონ საიმისო მუშაობა, რომ ლტოლვილებს მუდმივ საცხოვრებელ ადგილებში დაბრუნების პირობები შეექმნათ. უზრუნველყონ ადგილობრივი ხელისუფლების კანონიერი ორგანოების აღდგენა.

6). საქართველოს რესპუბლიკის, რუსეთის სფსრ და ჩრდილოეთ ოსეთის სსრ მთავრობებმა შექმნან ლტოლვილებისათვის მიყენებული ზარალის შემფასებელი კომისია და დამატებითი მატერიალურ-ტექნიკური და ფინანსური სახსრები გამოჰყონ ამ ზარალის ასანაზღაურებლად.

7). შექმნილი კომისიებისა და რაზმების საბოლოო ამოცანად ჩაითვალოს რეგიონში მშვიდობისა და სიმშვიდის აღდგენა.

8). შეიქმნას მუდმივი ჯგუფი, რომელიც კონტროლს გაუწევს ამ ოქმის შესრულებას და განიხილავს წამოჭრილ მიმდინარე საკითხებს.

რუსეთის სსფსრ
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ბ. ელცინი.
საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ზ. გამსახურდია.

დაბა ყაზბეგი. 1991 წ. 23 მარტი

ოქმი : რუსეთის საბჭოთა ფედერაციული სოციალისტური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის და საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის შეხვედრისა და მოლაპარაკებისა / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 მარტი. - №58 (78). - 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის
გატონ ზვიად გამსახურდიას შეხვეძრა
შვეციის საგანგეპო და
სრულუფლებიან ელჩობან
გატონ პარლ ოფო ერიან ბერნერთან**

ა.წ. 25 მარტს დღის 12 საათზე საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე ბატონი ზვიად გამსახურდია შეხვდა შვეციის საგანგეპო და სრულუფლებიან ელჩის ბატონ კარლ ოტო ერიან ბერნერს.

ბატონი ზვიად გამსახურდია მიესალმა ელჩის და მისი სახით მთელ შვედ ხალხს. ელჩმა აღნიშნა, რომ მის ქვეყანაში ცნობენ საქართველოს ანექსიას და მხარს უჭერენ საქართველოს ბრძოლას სახელმწიფო ორივი დამოუკიდებლობისათვის. ბატონმა ელჩმა გააკეთა ინფორმაცია იმის თაობაზე, რომ მას ჰქონდა შეხვედრა ოპოზიციის წარმომადგენლებთან. იგი დაინტერესდა უკანონო შეიარაღებული ფორმირებების საქმიანობითაც. ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ განმარტა ჭეშმარიტი იმპოზიციის არსი, რაც მდგომარეობს ხელისუფლებასთან კონსტრუქციულ თანამშრომლობაში და არა გამიზნულ დაპირისპირებაში, და აღნიშნა, რომ ხსენებული ძალები არ ითვლებიან პოლიტიკურ იმპოზიციად, ვინაიდან ისინი დაუკავშირდნენ კრიმინალურ ელემენტებს. საქართველოში არის იმპოზიცია, რომელშიც შედიან სოლიდური პიროვნებები - მწერლები, მეცნიერები, რომლებთანაც ჩვენ ვთანამშრომლობთ დემოკრატიულ საწყისებზე. რაც შეეხება შეიარაღებული უკანონო ფორმირება „მხედრიონის“ ლიდერების დაპატიმრებას, ეს გარდაუვალი აქციაა, ვინაიდან საქართველოს ხელისუფლება, ისევე როგორც ნებისმიერი დემოკრატიული ქვეყნისა, ვერ შეურიგდება კანონგარეშე შეიარაღებული ფორმირების არსებობას, მით უმეტეს, რომ ამ ფორმირების საქმიანობით თვით ხალხია უპირველეს ყოვლისა შეწუხებული. ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ აღნიშნა, რომ ასეთი

შეიარაღებული ფორმირება და კრიმინალურ სამყაროსთან
დაკავშირებული ოპოზიცია წარმოადგენენ ცენტრის დას-
აყრდენს დესტაბილიზაციის შესაქმნელად.

ელჩის შეკითხვის პასუხად ბატონმა ზვიად გამსახ-
ურდიგამ განმარტა, რომ ე.წ. სამხრეთ ოსეთის პრობლემა
ცენტრის მიერ არის ინსპირირებული, იგი პოლიტიკური
ხასიათისაა და არა ეთნიკურის და გამოიყენება საქართვე-
ლოს სახელმწიფოებრიობის აღდგენის წინააღმდეგ. მანვე
აღნიშნა, რომ ამ პრობლემის მოგვარების გზას იგი ხედავს
რსფს რესპუბლიკისა და საქართველოს ერთობლივ მოქ-
მედებაში, რისი პერსპექტივებიც ნათლად დაისახა რუსე-
თის უმაღლესი საბჭოს თავმჯდომარესთან ბატონ ბორის
ელცინთან ამასწინანდელი შეხვედრის დროს. იყო საუბარი
საქართველოში 31 მარტის რეფერენდუმის ჩატარების შეს-
ახებაც.

26 მარტს საღამოს შვეციის ელჩი საქართველოდან
მიემგზავრება.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ბატონ
ზვიად გამსახურდიას შეხვედრა შვეციის საგანგებო და სრულუფლებიან
ელჩთან ბატონ კარლ ოტო ერიან ბერნერთან // საქართველოს რესპუბ-
ლიკა. – 1991. – 27 მარტი. – №59 (79). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის**

დადგენილება

**საქართველოს კომიტეტის ცენტრალური
კომიტეტის
ყოფილი შენობის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმი ადგენს:

საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის ყოფილი შენობა (მაჩაბლის 11) მთელი თავისი სათავსოებით ა. წ. 26 მარტიდან გადაეცეს საქართველოს მწერალთა კავშირს.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზ. გამსახურდია.

თბილისი. 1991 წლის 25 მარტი.

დადგენილება : საქართველოს კომკავშირის ცენტრალური კომიტეტის ყოფილი შენობის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 27 მარტი. - №59 (79). - 4 გვ.

კავკასიის მთის ხალხთა ასამშენებლის მონაცილე ჩარჩოთა დელეგაციას

თქვენი წერილის პასუხად ფაცხადებ შემდეგს:

23 თებერვალს გამართულ პრესკონფერენციაზე ხაზგას-მით აღვნიშნე, რომ ინგუში და ჩეჩენი ხალხები არ დაუშვე-ბენ „მთის რესპუბლიკის“ შექმნას. მე ვგულისხმობდი ხალხ-ების პოზიციას, და არა რომელიმე ცალკეული დელეგაციის განცხადებას. ინგუში ხალხის პოზიცია ამ საკითხში ერთმ-ნიშვნელოვანია.

თუმცა ეგრეთ წოდებული „საორგანიზაციო კომიტე-ტის“ წევრები მონაწილეობენ ასამბლეის მუშაობაში, მათი გავლენა ინგუშ ხალხზე უმნიშვნელოა, რაც ნათელი გახდა 24 მარტს ქალაქ ნაზრანში გამართულ მიტინგზე.

ჩვენთვის ცნობილია, რომ ჩეჩენი ხალხი იბრძვის სა-კუთარი სახელმწიფოებრიობის აღდგენისათვის. ჩვენ მივესალმებით და მხარს ვუჭრთ ამ ბრძოლას, რადგან მიგვაჩნია, რომ ახლანდელ ეტაპზე მნიშვნელოვანია და-მოუკიდებელი სახელმწიფოს შექმნა.

აქედან გამომდინარე, ჩეჩენი ხალხის ენერგია უნდა მოხ-მარჯეს ამ სანუკვარი მიზნის მიღწევას.

ჩემი აზრით, კავკასიის მომავალს უნდა წყვეტდნენ კავკასიის დამოუკიდებელი სახელმწიფოები. რაც შეეხ-ება ეგრეთ წოდებულ „მთის ხალხების ასამბლეას“, იგი გვაგონებს 20-იან წლებში არსებულ ეგრეთ წოდებულ „ჩრდილოეთ კავკასიის წითელ რესპუბლიკას“, რომელსაც, სხვათა შორის, საკუთარი სახელმწიფოებრიობის შექმნის მიზნით პირველი გამოეყო სწორედ ჩეჩენთი.

კრემლი ცდილობს „მთის რესპუბლიკის“ სახით შექმნას ჩრდილოეთ კავკასიის ხალხთა დამონების ისეთი მექანიზმი, რომელიც განახლებული იმპერიის სტრუქტურაში შექმ-ნიდა ფიქციურ ორგანიზმს. ქართველი ხალხისთვის მით უმეტეს გაუგებარია, რატომ უნდა გახდეს „მთის რესპუბ-ლიკის“ დედაქალაქი ქალაქი სოხუმი. აფხაზეთი უძველესი ქართული მიწაა და მის ხელყოფას, რომელიღაც მთის რეს-პუბლიკაში მის შეყვანას ჩვენ მივიჩნევთ როგორც საქართ-

ველოს რესპუბლიკის ტერიტორიული მთლიანობის ხელყოფას.

ეს საქართველოს საშინაო საქმეებში პირდაპირი ჩარევაა. საბჭოთა იმპერიამ იმთავითვე დაუპირისპირა საქართველოს ეროვნულ-განმათავისუფლებელ მოძრაობას ეგრეთ წოდებული „აფხაზეთის მოძრაობა“, რომლის გასაძლიერებლად კრემლი ცდილობს შეუერთოს მას ჩრდილოეთი კავკასია და გამოიყენოს იგი საქართველოს წინააღმდეგ.

სწორედ ამას ვგულისხმობდი, როცა ვთქვი, რომ ჩეჩენი და ინგუში ხალხები არ უნდა იყვნენ ჩათრეული ამ ანტიქართულ და ანტიკავკასიურ მოძრაობაში.

საქართველო ამ პრინციპების ერთგული იყო და იქნება.

ზ. გამსახურდია
საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თვმჯდომარე.

მიმართვა : კავკასიის მთის ხალხთა ასამბლეის მონაწილე ჩეჩენთა დელეგაციას / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 29 მარტი. - №60 (80). - 3 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის
დადგენილება**

**ი. ო. ანდრიაძის ქ. თბილისის პრეზენტაციად
დანიშვნის შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

დაინიშნოს ირაკლი ონისიმეს ძე ანდრიაძე ქ. თბილისის
პრეფექტად.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზეიად გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 5 აპრილი.

დადგენილება : ი. ო. ანდრიაძის ქ. თბილისის პრეფექტად დანიშვნის შეს-
ახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 10 აპრი-
ლი. – №68 (88). – 3 გვ.

საპროტა კავშირის პრეზიდენტს მ. გორბაჩოვს

თქვენო აღმატებულებავ ბატონო პრეზიდენტო!

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ეყრდნობა რა 1991 წლის 31 მარტის რეფერენდუმით გამოხატულ საქართველოს რესპუბლიკის მოსახლეობის ნებას, ადგენს და საკეციოდ აცხადებს საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენას 1918 წლის 26 მაისის საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის საფუძველზე, რაც თავის დროზე ცნო საბჭოთა რუსეთმა.

ვითვალისწინებთ რა თქვენს პირად წვლილს მსოფლიოში და განსაკუთრებით აღმოსავლეთ ევროპაში, ბოლო წლებში მომხდარ სასიკეთო ცვლილებებში, აგრეთვე თქვენს მიერ არაერთგზის განცხადებულ კეთილგანწყობილებას ქართველი ხალხის მიმართ, იმედს გამოვთქვამთ, რომ ბოლომდე ერთგული იქნებით დემოკრატიული პრინციპებისა და საქართველოს აღიარებთ დამოუკიდებელ სუვერენულ სახელმწიფოდ.

ჩვენის მხრივ ვაცხადებთ, რომ მზად ვართ ახალ პრინციპებზე დაყრდნობით ვაწარმოოთ და კიდევ უფრო განვავითაროთ ურთიერთხელსაყრელი ეკონომიკური და პოლიტიკური ურთიერთობანი, როგორც მთლიანად საბჭოთა კავშირთან, ასევე მის შემადგენლობაში მყოფ ცალკეულ რესპუბლიკებთან.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზვიად გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 9 აპრილი.

მიმართვა : საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტს მ. გორბაჩოვს / გამსახურდია ზ. // თბილისი. - 1991. – 10 აპრილი. - №67 (11381). – 2 გვ.

მიმართვა : საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტს მ. გორბაჩოვს / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 10 აპრილი. - №70 (90). – 4 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დადგენილება

საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის თანამდებობის შემოღების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო წყობილების სრულყოფის, ქვეყნის სუვერენიტეტის, მოქალაქეთა უფლებების, თავისუფლებებისა და უშიშროების განმტკიცების მიზნით საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. მიზანშეწონილად იქნეს მიჩნეული საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის თანამდებობის შემოღება;
2. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს კანონმდებლობისა და კანონიერების დაცვის კომისიამ შეიმუშაოს და წარმოადგინოს წინადადებანი შესაბამისი საკანონმდებლო ცვლილებების თაობაზე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზვიად გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 9 აპრილი.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის თანამდებობის შემოღების შესახებ / გამსახურდია ზ. // თბილისი. - 1991. - 10 აპრილი. - №67 (11381). - 2 გვ.

დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის თანამდებობის შემოღების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 10 აპრილი. - №70 (90). - 4 გვ.

საქართველოს რესპუბლიკის

კანონი

საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციის და კანონმდებლობის მოქმედების შესახებ

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო ადგენს:

1. საქართველოს რესპუბლიკის ახალი კონსტიტუციის მიღებამდე საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორიაზე მოქმედებს „საქართველოს რესპუბლიკაში გარდამავალი პერიოდის გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის 14 ნოემბრის კანონი.

2. დაევალოს საკონსტიტუციო კომისიას დააჩქაროს საქართველოს რესპუბლიკის ახალი კონსტიტუციის შემუშავება 1921 წლის 21 თებერვალს მიღებული საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის კონსტიტუციის დებულებათა საფუძველზე.

3. საქართველოს რესპუბლიკის მოქმედი კანონმდებლობის შესაბამისობაში იქნეს მოყვანილი 1991 წლის 9 აპრილს დამტკიცებულ „საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტთან“.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზვიად გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 6 აპრილი.

კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის მოქმედების შესახებ / გამსახურდია ზ. // თბილისი. - 1991. - 10 აპრილი. - №67 (11381). - 1გვ.

კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის მოქმედების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 10 აპრილი. - №70 (90). - 4 გვ.

მიმართვა მსოფლიოს ხალხებისადმი

1991 წლის 31 მარტს საქართველოს რესპუბლიკაში ჩატარდა საყოველთაო-სახალხო რეფერენდუმი, რომლის დროსაც მოსახლეობამ ერთსულოვნად დაუჭირა მხარი საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენას 1918 წლის 26 მაისის „საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტის“ საფუძველზე.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესმა საბჭომ 1991 წლის 9 აპრილს მიიღო საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის აქტი და ამით გამოხატა საქართველოს მოსახლეობის ნება.

სსრ კავშირის ხელმძღვანელობამ არაერთხელ გამოიყენა სამხედრო ძალა თავისუფლებისათვის მშვიდობიანი გზით მებრძოლი ქართველი ხალხის წინააღმდეგ, რისი ერთ-ერთი დამადასტურებელიცაა 1989 წლის 9 აპრილის ტრაგედია. ამ დღეს საქართველოს დამოუკიდებლობის მოთხოვნით მოშიმშილე ახალგაზრდობის წინააღმდეგ საბჭოთა არმიის ნაწილებმა განახორციელეს ბარბაროსული აქცია. ქიმიური იარაღისა და სასანგრე ნიჩბების გამოყენების შედეგად დაიღუპა ათობით ადამიანი, მათ შორის მრავალი ქალი, მოწამლულია ათასობით ადამიანი, რომელთა სიცოცხლე დღესაც საფრთხეშია.

მას შემდეგ, რაც 1990 წლის 28 ოქტომბრის მრავალპარტიული არჩევნების შედეგად საქართველოში დაემხო კომუნისტური რეჟიმი, კრემლმა აშკარა ბრძოლა გამოუცხადა ქართველ ერს, რაც გამოიხატა ხელოვნურად ინსპირირებული ეთნოკონფლიქტების გაღვივებაში, ეკონომიკურ ბლოკადაში თუ საქართველოს შესახებ დეზინფორმაციის გავრცელებაში.

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭო მიმართავს მსოფლიოს ხალხებს, ყველა კეთილი ნების ადამიანს, მხარი დაუჭირონ თავისუფლების, დემოკრატიისა და სამართლიანობის იდეალებისათვის მებრძოლი ხალხის ნებას, არ დაუშვან მის წინააღმდეგ ძალის გამოყენება და ხელი შეუწყონ საქართველოს რესპუბლიკის ცნობას და დამკვიდრე-

ბას დემოკრატიულ სახელმწიფოთა თანამეგობრობაში.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზეიად გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 9 აპრილი.

მიმართვა : მსოფლიოს ხალხებისადმი / გამსახურდია ზ. // თბილისი. - 1991. - 10 აპრილი. - №67 (11381). - 2გვ.

მიმართვა : მსოფლიოს ხალხებისადმი / გამსახურდია ზ. // საქართველოს
რესპუბლიკა. - 1991. - 10 აპრილი. - №70 (90). - 4 გვ.

პატონ ზვიად გამსახურდიას პრესკონფერენცია

როგორია კრემლის რეაქცია საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის შესახებ რესპუბლიკის პარლამენტის გადაწყვეტილებაზე? - ამ კითხვით დაიწყო 10 აპრილს საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ზვიად გამსახურდიას პრესკონფერენცია, რომელშიც ქართველ უურნალისტებთან ერთად საზღვარგარეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებათა წარმომადგენლებიც მონაწილეობდნენ.

- სსრ კავშირის შინაგან საქმეთა მინისტრის ულტიმატური ხასიათის დეპეშის გარდა კრემლიდან არავითარი ცნობები არ მიგვიღია, - განაცხადა ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ, - დეპეშაში მინისტრი ხაზგასმით აღნიშნავს „ეროვნული გვარდიის შექმნის უკანონობას“ და ამისათვის იმოწმებს სსრ კავშირის პრეზიდენტის ცნობილ ბრძანებულებას უკანონო შეიარაღებულ ფორმირებათა დაშლის შესახებ. როგორც ჩანს, უახლოეს მომავალში უნდა მოველოდეთ ფართო მასშტაბის ანტიქართულ აქციებს მოსკოვის მხრივ. ჩვენ არც ინტერვენციას გამოვრიცხავთ.

შემდეგ, მაგალითისათვის მან მოიყვანა სამაჩაბლოს ტერიტორიაზე საბჭოთა შეიარაღებული ქვეგანაყოფების მოქმედება, რომლის შედეგად სავსებით უგულებელყოფილია ქართული ეროვნების მკვიდრი მოსახლეობის უფლებები. სოფლებში ოქონასა და თამარაშენში განიარაღებული და დაპატიმრებული არიან ქართული ეროვნული მილიციის თანამშრომლები, სოფელ ერედვში სამხედროებმა დაარბიეს სხვადასხვა შენობები, ადგილობრივი მცხოვრებლები ძალადობრივი ესკალაციის გაძლიერების შემთხვევაში მალე შეიძლება დაუცველი აღმოჩნდნენ.

საბჭოთა იმპერიის აგრესიისათვის წინააღმდეგობის გაწევა უნდა მოხდეს მხოლოდ და მხოლოდ მშვიდობიანი საშუალებებით, რომლებიც გულისხმობს მასობრივ-საპროტესტო აქციებს, ეროვნულ დაუმორჩილებლობასაც კი.

ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ აღნიშნა, რომ საქართველოში უკვე დაიწყო რკინიგზელთა გაფიცვა, რომლებსაც მალე, ალბათ, შეუერთდებიან ტრანსპორტელები, საზღვაო ნავსადგურებისა და საკავშირო დაქვემდებარების სხვა ობიექტების მუშაკები.

შეეხო რა ამერიკის შეერთებული შტატების სახელმწიფო დეპარტამენტის განცხადებას, რომლებშიც ხაზგასმით არის აღნიშნული სურვილი დემოკრატიული გზით გადაწყდეს საქართველოს და საბჭოთა კავშირის წინაშე წამოჭრილი პრობლემები, საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარემ იმედი გამოთქვა, რომ დასავლეთი მორალური და ეკონომიკური დახმარების გარეშე არ დატოვებს ჩვენს რესპუბლიკას, რომელსაც თავისუფლებისთვის უთანასწორო ბრძოლაში ყოველმხრივი მხარდაჭერა სჭირდება.

უურნალისტთა ყველაზე დიდი ინტერესი გამოიწვია ბატონ ზვიად გამსახურდიას განცხადებამ იმის თაობაზე, რომ მალე საქართველოს ექნება საკუთარი ვალუტა, რომ მზადდება კანონი რესპუბლიკის ეროვნულ უმცირესობათა დაცვის შესახებ, და რომ საქართველოს მომავალ კონსტიტუციას საფუძვლად დაედება საქართველოს დემოკრატიული რესპუბლიკის 1918-1921 წლების კონსტიტუცია.

პრესკონფერენციაზე, რომელმაც დაახლოებით საათნახევარს გასტანა, უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარემ საფუძვლიანად გააანალიზა საბჭოთა კავშირში შექმნილი პოლიტიკური სიტუაცია, სსრ კავშირის პრეზიდენტისა და მისი ოპონენტის ბორის ელცინის მოქმედება. უურნალისტებს აუწყეს, რომ 9 აპრილს საქართველოს სახელმწიფოებრივი დამოუკიდებლობის აღდგენის გამოცხადებასთან დაკავშირებით ესპანეთიდან მოლოცვა გამოგზავნა მისმა უმაღლესობამ გიორგი ბატონიშვილმა.

საქართველო ფაქტობრივად დამოუკიდებელი გახდება მსოფლიოს უკანასკნელი იმპერიის - საბჭოთა კავშირის დამხობის შემდეგ, - დასძინა ბატონმა ზვიად გამსახურდიამ. - იმედი მაქვს, რომ ჩვენი მხრივ მიღებული ღონისძიებანი, მათ შორის ეკონომიკური ზემოქმედების მეთოდები, აიძუ-

ლებს საბჭოებს წავიდეს დათმობაზე. ომი ომია, ამიტომაც
მოთმინება გვმართებს.

პაატა ცინცაძე,
საქინფორმის კორ.

ბატონ ზვიად გამსახურდიას პრესკონფერენცია // საქართველოს რეს-
პუბლიკა. – 1991. – 11 აპრილი. – № 71 (91). – 1 გვ.

**საქართველოს რესპუბლიკის
უზრუნველყოფის სამსახურის**

დადგენილება

**ქ. ცხინვალის ტერიტორიაზე
საგანგებო წესების მოქმედების
ვალის გაგრძელების შესახებ**

საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდ-
იუმი ადგენს:

ქ. ცხინვალის ტერიტორიაზე საქართველოს რესპუბ-
ლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის 1990 წლის 12 დე-
კემბრის დადგენილებით გამოცხადებული საგანგებო წესე-
ბის მოქმედების ვადა გაგრძელდეს 1991 წლის 12 მაისამდე.

საქართველოს რესპუბლიკის
უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარე
ზეიად გამსახურდია
თბილისი. 1991 წლის 12 აპრილი.

დადგენილება : ქ. ცხინვალის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების მოქ-
მედების ვალის გაგრძელების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს
რესპუბლიკა. - 1991. - 13 აპრილი. - №72 (92). - 1 გვ.

პირთა საქონელი

ა

- აბაკელია ვაჟა ბორისის ძე 126
აბდუშელიშვილი გივი ზურაბის ძე 239
აბესაძე ბეჟან გოგიტას ძე 156
აბზიანიძე შუქრი 257
აბჟანდაძე ნოდარ გრიგოლის ძე 225
აბსანძე გურამ ვალიკოს ძე 23, 111, 112
ალადაშვილი ალექსანდრე ვახტანგია ძე 128
ალავიძე ტარიელ ზურაბის ძე 269
ალბოროვი ა. 136
ამბროლაძე თ. ი. - მამა თევდორე 161
ანდრიაძე ირაკლი ონისიმეს ძე 277
ანდლულაძე ლია ნიკოლოზის ასული 24
არჩემაშვილი ხვთისო 257
არჯევანიძე ზაზა გოდერძის ძე 180
ასათიანი აკაკი თორნიკეს ძე 20, 39

ბ

- ბაბილაშვილი ჯამლეთ გიორგის ძე 126, 128
ბაგრატიონი გიორგი 75, 284
ბარათაშვილი იოსებ ზურაბის ძე 162
ბარამიძე თენგიზ ნესტორის ძე 143
ბაქრაძე თეიმურაზ ბესარიონის ძე 128
ბახტაძე გივი ივანეს ძე 128
ბახტრიონელი-ალფენიძე ლადო 191
ბებია ორდე სარდიონის ძე 126, 128
ბეიკერი ჯეიმს 259, 261
ბენდელიანი ევტიხი შალვას ძე 76
ბერიძე სანდრო ნიაზის ძე 231
ბერნერი კარლ ოტო ერიან 272
ბზიშვილი კარლო როსტომის ძე 128
ბიბინეიშვილი ბესარიონ ილიას ძე 229

- ბიჩეკოევი ს. 136
 ბიჭაშვილი გოჩა ლუიჯის ძე 184
 ბოსტაევი ა. 136
 ბოჭორიშვილი ლენგერ ამბროსის ძე 128
 ბურლაცკი თევდორე მიხეილის ძე 259
 ბურჭულაძე ნემო პიერის ძე 21, 39, 257

გ

- გაბელია ვალერი მიხეილის ძე 201
 გაბუნია მერაბ ვლადიმერის ძე 185
 გაგოშიძე იულონ მიხეილის ძე 186
 გამსახურდია კონსტანტინე 191, 193, 194
 გედენიძე მურმან შალვას ძე 242
 გელანტია ტ. ა. 111
 გველესიანი თამაზ გურამის ძე 26
 გიგინეიშვილი ბაქარ კონას ძე 243
 გიგოლაევი ო. 136
 გობაძე ბეჟან ისუფის ძე 234
 გოგელია მადონა ტიტეს ასული 128
 გოგსაძე ვახტანგ ლევანის ძე 164
 გოგუაძე მერაბ გიორგის ძე 255
 გორბაჩოვი მ. ს. 226, 260, 183, 278
 გორგასლიძე ოლეგ კორნელის ძე 165
 გრაბეცი იოზეფ 59
 გრიბოედოვი ა. 193
 გუგავა ბერდია დიმიტრის ძე 217
 გუგუშვილი თამაზ ვალერიანის ძე 244
 გულედანი მურთაზ არჩილის ძე 128
 გულედანი ციალა სამსონის ასული 202
 გუმბარიძე გივი გრიგოლის ძე 268
 გურგენიძე ვახტანგ 226
 გუჩუა ზურაბ შალვას ძე 146

፩

- დათაშვილი ვახტანგ სიმონის ძე 200
 დათიკაევი ე. 136
 დარჩიაშვილი შანშე იაფეტის ძე 197
 დევდარიანი გრიგოლ გრიგოლის ძე 126, 128
 დიხამინჯია თენგიზ 257
 დოლიძე მირზა ამირანის ძე 128

፪

- ებანოიძე ნოდარ ლეონიდეს ძე 163
 ედიშერაშვილი ვალერიან ალექსანდრეს ძე 128
 ელოშვილი ილია 258
 ელცინი ბორის 270, 273, 284

፫

- ვაგნორიუსი [გედიმინას] 105
 ვალიევი რ. 136
 ვაჟა 175

፬

- თამარი [მეფე] 175
 თაქთაქიშვილი გ. ჩ. 111
 თეთრი გიორგი 81
 თოიძე პაატა ავთანდილის ძე 151
 თხილაიშვილი ანზორ გივის ძე 252

፭

- იაზოვი დ. ტ. 183
 იაშვილი ლევან შალვას ძე 166
 იაშვილი ნიკოლოზ ნიკოლოზის ძე 245
 იესო ქრისტე 31, 64, 86, 88

- ილია [ჭავჭავაძე] 226, 227, 228
 იმერლიშვილი გივი გრამიტონის ძე 167
 ინაშვილი ვანო 176
 ინაშვილი სარა 173, 175
 ისაევი კურპან ჰასანის ძე 128
 ისაკაძე გრიგოლ ეფრემის ძე 188
 ისაკაძე ლამარა პარმენის ასული 188
 იუდა 194

პ

- კანკავა ბათუ ალექსანდრეს ძე 235
 კახიანი [მიხეილ] 193
 კვანტალიანი თეიმურაზ შოთას ძე 29
 კვაჭაძე არჩილ ფელიქსის ძე 204
 კორძაძე გიორგი 43
 კოსტავა არჩილ ანდროს ძე 266
 კოსტავა მერაბ 226
 კოჩიევი მ. ვ. 136
 კულუმბეგოვი მ. 136
 კუხალაშვილი მერაბ შოთას ძე 209

ლ

- ლანდსბერგისი [ვიტაუტას] 105, 256
 ლეონიძე ჯემალ ლევანის ძე 128
 ლილუაშვილი გურამ სიმონის ძე 126, 128
 ლიპარტელიანი ნოდარ ბიქტორის ძე 159
 ლორთქიფანიძე ვაჟა გიორგის ძე 117
 ლუკიანოვი ა. ი. 207

მ

- მათიაშვილი აკაკი გიორგის ძე 179, 217
 მაკარიძე არჩილ ალექსანდრეს ძე 155
 მამულია [სამსონ] 193

- მანანა [არჩვაძე-გამსახურდია] 193
 მანუკიანი ვ. 259
 მარი მიხეილ სულიკოს ძე 172
 მაცუკატოვი გიორგი ანტონის ძე 196
 მაჭავარიანი არჩილ ოთარის ძე 149
 მგელაძე გურამ დავითის ძე 52
 მგელაძე [სკაპი] 193
 მელქაძე ოთარ 39
 მენაღარიშვილი ირაკლი ათინოგენის ძე 30
 მეტლოვი ჯეპ 259, 261
 მირიანაშვილი გურამ ზაალის ძე 247
 მირიანაშვილი ნინო გიორგის ასული 218
 მუავანაძე ვასილ 191, 192
 მუავანაძე [ვასილ]-ტირისკევიჩი[ვიქტორია] 192

6

- ნავროზაშვილი ოქროპირ ავთანდილის ძე 236
 ნაკანი დავით ვარდენის ძე 248

7

- ონიანი რევაზ კიმოთეს ძე 170
 ორუელი ჯორჯ 228
 ორჯონიკიძე სერგო 65

8

- პარკი ანდორ 62
 პატაშური ნოდარ ალექსანდრეს ძე 198
 პატეიშვილი ვ. ა. 111
 პატრიკიევი ვ. ო. 136
 პეტრიაშვილი რობერტ 257
 პოკორნი ინჯიჳ 59
 პოპოვი [გაბრიელ ხარიტონის ძე] 259

ჭ

- ულობა [დიმიტრი პეტრეს ძე] 65
უორდანია ივანე შალვას ძე 126, 128
უორდანია ირაკლი სერგოს ძე 27
უორულიანი თამაზ ომარის ძე 148

რ

- რაზმაძე ვახტანგ აპოლონის ძე 73
რეიგანი [რონალდ] 260

ს

- სავისაარი ედგარ 38
საყვარელიძე ლეონიდე მიხეილის ძე 128
საყვარელიძე ჟანი დიმიტრის ძე 205
საძაგლიშვილი ვალერიან ივანეს ძე 128
სიგუა თენგიზ 38, 44, 113, 130, 259, 261
სიხარულიძე ვალენტინა 257
სობჩავი [ანატოლი ალექსანდრეს ძე] 259

ტ

- ტაბუცაძე იური პავლეს ძე 128
ტოკარი მილან 59
ტერზიანი მარინა 226, 227
ტურაშვილი ივანე თედოს ძე 237
ტყებუჩავა ფელიქს გრიგოლის ძე 33
ტყეშელაშვილი იური ილიას ძე 128

უ

- უგრეხელიძე მინდია გურამის ძე 74, 126
უსუპიანი [ვალიკო] 192

ც

- ფერაძე ვარლამ ზურაბის ძე 182
ფირცხალავა კონსტანტინე ალექსანდრეს ძე 217
ფუტკარაძე ტარიელ ალექსანდრეს ძე 232
ფუტკარაძე შოთა სულეიმანის ძე 241
ფუხაევი ო. 136

ქ

- ქარსელაძე მზექალა ბენინიკას ასული 128
ქაშაკაშვილი გურამ ბენედიქტეს ძე 267
ქაჯაია თენგიზ მურმანის ძე 154
ქაჯაია ლეილა სერგოს ასული 128
ქვილითაია ოთარ ვლადიმერის ძე 249
ქუთათელაძე ბესიკ თენგიზის ძე 189

ღ

- ღუდუშაური იოსებ ილიას ძე 187
ღუღუნიშვილი ალექსანდრე არსენის ძე 127, 128

ყ

- ყიფიანი ჯიმი კონსტანტინეს ძე 126, 128
ყრუაშვილი თამარ სოლომონის ასული 127, 128

შ

- შამანაური ნაზი 175, 176, 177, 178
შატალინი [სტანისლავ სერგის ძე] 259
შევარდნაძე ედუარდ 191, 192, 193, 194, 195
შველიძე რუსუდან აგაბოს ასული 128
შუბითიძე ნიკოლოზ ოთარის ძე 212

Բ

- Բազեթամբ գոռորդո პետրես մը 181
Բանակո ցցոն 62
Բահազա նշանար Շալվաս մը 211
Բահիօնա վայս 257
Բոյնանո տամար ჭիկիզոս ասուլո 129
Բոհիցո ձ. 136
Բոնինոմ ոմար Շալվաս մը 144
Բերու ալեքսանդր პետրես մը 25
Բերու օգոր գոռորդոս մը 264

Ը

- Աճազա ցոյշրո ցրոցոլոս մը 157
Աշրջամբ նշանար օվանես մը 199
Անբամ პատա 285
Առամխա ցուզո ստեղանես մը 129
Առեզու [օյշրո ցրոցոլոս մը] 192
Առսկարոնշվուլո յամալ Շալվաս մը 129
Առցոլոցո [զոմ] 66

Ժ

- Ժօնօցյուրո ծառագ վալուզոս մը 145
Ժոմանա մանանա ցրոցոլոս ասուլո 240

Ծ

- Ծալդալոնշվուլո Ռ. 191
Ծայամբ յանդո վարդենոս մը 128
Ծիկլանուրո մորոնա սերցոս 152
Ծոննալանշվուլո Շալվա ավտանդուլոս մը 153
Ծոյնորոնմ նոյ ալեքսոս մը 129
Ծոյլեյուսկորո նոֆար ալեքսանդր պետրես մը 34
Ծոյլուկունո ավտանդուլ վլագոմերոս մը 129
Ծյարուցու ո. 191

ჭ

- ჭავჭავაძე ალექსანდრე 193
ჭავჭავაძე ილია 227
ჭირაქაძე არჩილ არჩილის ძე 139
ჭლიკაძე ანზორ მიხეილის ძე 253

ბ

- ხაბეიშვილი ს. 192
ხაბულიანი გიორგი ბუღალის ძე 128
ხაბულიანი დილარ მიხეილის ძე 35, 43
ხატიაშვილი ო. გ. 111, 112
ხაჩიროვი პ. 136
ხაჭაპურიძე ნიკოლოზ არჩილის ძე 171
ხელაია დარიკო ავთანდილის ასული 128
ხეცურიანი ჯონი გრიგოლის ძე 36
ხმალაძე რამაზ ვასილის ძე 128
ხონიაკინა ადელინა ივანეს ასული 127, 128
ხოშტარია გიორგი მეთოდეს ძე 28
ხრუსტალი ვალერიან თენგიზის ძე 128
ხუნწარია რამაზ არჩილის ძე 128
ხუციშვილი მალხაზ გიორგის ძე 206

ჯ

- ჯანელიძე თეიმურაზ არჩილის ძე 168
ჯანჯულია ედიშერ კალისტრატეს ძე 169
ჯანჯლავა ანზორ ვარლამის ძე 230
ჯიბლაძე ოთარ ალექსანდრეს ძე 129
ჯიოევი ბ. 136
ჯიოევი გ. 136
ჯიოევი რ. 136

ჰ

- ჰავიერ პერეს დე კუელარი 109
ჰუსეინი სადამ 108, 260

ადგილთა საძირხელი

ა

- აბაშა 51, 217
აბაშის რაიონი 157
ადიგენის რაიონი 204
ავნევი, სოფელი 136
ამბროლაურის რაიონი 184
ამერიკის შეერთებული შტატები 108, 259, 260, 284
ამიერკავკასიის რეგიონი 103
ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქი 136
ასპინძის რაიონი 200
აფხაზეთი 64, 275
აფხაზეთის ასსრ 48, 49, 85, 87, 125, 129, 132, 215, 216
აფხაზეთის მოძრაობა 276
აღმოსავლეთ ევროპა 278
აჭარის ასსრ 48, 49, 85, 86, 87, 124, 125, 129, 132
ახალგორი 51, 217
ახალგორის რაიონი 51, 217, 179
ახალქალაქის რაიონი 196
ახალციხის რაიონი 161
ახმეტის რაიონი 237

ბ

- ბათუმი 232
ბალტიის რესპუბლიკები 109
ბალდათის რაიონი 199
ბოგდანოვკა, ქალაქი 219
ბოგდანოვკის რაიონი 180, 219
ბოლნისის რაიონი 162
ბორჯომის რაიონი 171

8

- გაგრა 262
 გალის რაიონი 169
 გარდაბნის რაიონი 170
 გორი 144
 გორის რაიონი 144
 გუდაუთა 51
 გუდაუთის რაიონი 262
 გურჯაანი 219
 გურჯაანის რაიონი 153

9

- დავით გარეჯი 192
 დასავლეთი 259, 260, 284
 დასავლეთის ქვეყნები 260
 დედოფლის წყარო, ქალაქი 219
 დედოფლის წყაროს რაიონი 219
 დუშეთი 173, 176
 დუშეთის რაიონი 174, 187

0

- ერაყი 260
 ერაყის მეზობელი ქვეყნები 108
 ერედვი 137, 283
 ესპანეთი 284
 ესტონეთის რესპუბლიკა 38, 39

3

- ვანის რაიონი 182
 ვილნიუსი 105, 107
 ვლადიკავკაზი 257, 258

გ

- ზესტაფონის რაიონი 205
ზნაური, დაბა 219
ზნაურის რაიონი 65, 66, 219
ზუგდიდი 148
ზუგდიდის რაიონი 148

თ

- თამარაშენი 283
თბილისი 40, 50, 63, 107, 124, 125, 133, 174, 176, 183,
277
თეთრი წყაროს რაიონი 165
თერჯოლის რაიონი 155
თიანეთის რაიონი 211

კ

- კავკასია 275
კავკასიის დამოუკიდებელი სახელმწიფოები 275
კასპის რაიონი 218
კრემლი 64, 65, 103, 104, 110, 192, 275, 276, 281, 283

ლ

- ლაგოდეხის რაიონი 206
ლანჩხუთის რაიონი 255
ლატვია 110
ლენინგრადი 257, 258
ლენტეხი 51, 217
ლენტეხის რაიონი 159
ლიტვა 105, 106, 107, 110, 256
ლიტვის სუვერენული სახელმწიფო 106, 110

ბ

მარნეულის რაიონი	149
მარტვილის რაიონი	185
მარტვილის საარჩევნო ოლქი	265
მაჩაბლის 11	274
მესტიის რაიონი	202
მთავრობის სასახლე	106
მოსკოვი	65, 191, 195, 226, 257, 259, 283
მსოფლიო	194, 227, 278, 281, 284
მსოფლიოს დემოკრატიული ქვეყნები	110
მცხეთა	219
მცხეთის რაიონი	186

გ

ნაზრანი, ქალაქი	275
ნინოწმინდა, ქალაქი	219
ნინოწმინდის რაიონი	219

გ

ოზურგეთის რაიონი	151
ონის რაიონი	236
ოქონა, სოფელი	283

ჳ

პარიზი	226
--------	-----

რ

რიგა	110, 257
რსფსრ	223, 270
რუსეთის ფედერაცია	109
რუსთავი	168

ს

- საბჭოთა რუსეთი 64, 278
საგარეჯოს რაიონი 188
საზღვარგარეთ 195, 283
სამაჩაბლო 64, 65
სამაჩაბლოს ტერიტორია 283
სამტრედიის რაიონი 145
სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი 48, 49, 67, 92,
93, 94, 95, 96, 97, 270, 271
„სამხრეთ ოსეთის საბჭოთა რესპუბლიკა“ 54
საქართველოს რესპუბლიკის ტერიტორია 86, 115,
116, 121, 221, 222, 224
საქართველოს ტერიტორია 92, 97, 103
საჩხერის რაიონი 189
სენაკის რაიონი 235
სიღნაღის რაიონი 197
სოჭი 257
სოხუმი 275
სოხუმის ტერიტორიული საარჩევნო ოლქი 262, 263
სპარსეთის ყურე 103
სარ კავშირი 93, 115, 116, 223, 257, 262
სუვერენულ სახელმწიფოთა ფედერაცია 223, 259

ტ

- ტრანსკავკასიის რკინიგზა 227
ტყვარჩელი 51
ტყიბული 156

ჟ

- უნგრეთი 62

გ

- ფოთი 143
ფრონეს ხეობა 65

ქ

- ქარელის რაიონი 212
ქედის რაიონი 231
ქობულეთის რაიონი 252
ქუვეითი 260
ქუთაისი 133, 266

ყ

- ყაზბეგი 270, 271
ყაზბეგის რაიონი 152
ყვარელი 219
ყვარლის რაიონი 166
ყორნისი, დაბა 219
ყორნისის რაიონი 219

შ

- შავნაბადა, დაბა 183
შავნაბადა, ქ. თბილისის გარეუბანი 183
შვეცია 272, 273
შიდა ქართლი 209
შიდა ქართლის რეგიონი 67
შუახევის რაიონი 241

ჩ

- ჩარგალი 174
ჩეჩენეთი 275
ჩეხეთ-სლოვაკეთის ფედერაციული რესპუბლიკა 59

ჩოხატაურის რაიონი	172
ჩრდილოეთ კავკასია	275, 276
ჩრდილოეთ ოსეთის სსრ	67, 68, 271
ჩხოროწყუს რაიონი	201

ც

ცაგერის რაიონი	269
ცხინვალი	51, 53, 54, 55, 65, 67, 90, 95, 97, 99, 103, 136, 158, 207, 208, 209, 254, 286
ცხინვალის ოლქის საზღვრები	67
წალენჯიხის რაიონი	146
წალკის რაიონი	164
წითელწყარო, ქალაქი	219
წითელწყაროს რაიონი	198, 219
წყალტუბო	181

ჭ

ჭიათურა	225
---------	-----

ხ

ხარაგაულის რაიონი	163
ხაშურის რაიონი	167
ხელვაჩაურის რაიონი	229
ხობის რაიონი	154
ხონის რაიონი	203
ხულოს რაიონი	234

ჯ

ჯავა	209, 51
ჯავის რაიონი	53, 54, 55, 90, 97, 99, 207, 208

საგნობრივი საპირებელი

ა

- ადგილობრივი თვითმმართველობის ორგანოები 124
ადგილობრივი მმართველობის ორგანოები 42,
71, 141, 142
ადგილობრივი ხელისუფლება 42, 43, 271
ადმინისტრაციულ-ტერიტორიული მოწყობა 140
ავღანეთის სკოლა 66
ამერიკა-საბჭოთა კავშირის ურთიერთობა 259
ამერიკის ელჩის რეზიდენცია 261
ამერიკის სახელმწიფო მდივანი 259
ამერიკის წვლილი 260
ამიერკავკასიის რკინიგზის სამმართველო 133
ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქი 136
ამნისტიის კანონი 45, 47, 48, 49
ანარქია 42
ანტიერაყული კოალიცია 108
ანტიკავკასიური მოძრაობა 276
ანტიკონსტიტუციური არჩევნები 54
ანტიკონსტიტუციური აქტები 94
ანტისაბჭოთა დემაგოგები 192
ანტიქართული 276, 283
ანტიქართული ვაკეანალია 195
არაკონსტიტუციურობა 68, 94
არაქართული მოსახლეობა 66
„აფხაზეთის მოძრაობა“ 276
აღმასკომები 42, 44, 49
ახალი კავშირები 72
„ახალი საგარეოპოლიტიკური აზროვნება“ 195

ბ

- ბაზრის ტევადობა 71

ბოლნური ჯვარი 81
ბოლშევიკები 119

გ

გაერთიანებული ერების ორგანიზაცია 58, 109
გაეროში წარმომადგენლობა 260
გარდამავალი პერიოდი 38, 59, 70, 118, 140, 280
გაფიცვა 56, 284
გენოციდი 66
„გლასნოსტი“ - უურნალი 226
გლეხთა მეურნეობა 119

დ

დამონებული ერები 260
დამოუკიდებელი სახელმწიფოებრიობა 223, 103
დამოუკიდებლობის აქტი 26 მაისის 31, 115, 224, 278, 281
დაპყრობითი ომი 64
დაძაბულობის ესკალაცია 207
დაძაბულობის პროვოცირება 68
დეზინფორმაცია 209, 226, 228, 281
დემოკრატიული რესპუბლიკა 96, 97, 223, 280, 284
დემოკრატიული წესით არჩეული პარლამენტები 103, 97
დემონსტრაციები 56
დეპუტატის ეთიკის კომისია 217
დესტაბილიზაცია 41, 77, 103, 273
დეფიციტი 50, 43
დიპლომატიური ურთიერთობის უფლება სხვა
ქვეყნებთან 260
დიპლომატიური წარმომადგენლობები 86
„დისიდენტები“ 226
დისკრიმინაცია 93
დიქტატი 41
დიქტატურა 103, 104
დრაკონული რეპრესიები 192

- ეთნოკონფლიქტები 64, 65, 281
 ეთნოკრიზისი 64, 65
 ეკლესიის მდგომარეობის საკითხი 227
 ეკოლოგიური კატასტროფა 108
 ეკონომიკა 67, 260
 ეკონომიკის გაჯანსაღება 59,
 ეკონომიკური ბლოკადა 281
 ეკონომიკური დამოუკიდებლობა 38, 238
 ეკონომიკური რეფორმის მუდმივი კომისია 111, 141
 ეკონომიკური საბოტაჟი 222
 ეკონომიკური სისტემა 238
 ელექტრობლოკადა 208
 ენერგეტიკოსთა დამოუკიდებელი კავშირი 208
 ერთგულების ფიცი 194
 ეროვნული მებრძოლი 64
 ეროვნული უმცირესობები 67, 93
 ეროვნულ უმცირესობათა დაცვა 284
 ეროვნულ-განმათავისუფლებელი მოძრაობა 40, 259,
 276
 ეროვნულ-კულტურული ავტონომიის უფლება 93
 ეროვნული გვარდია 132, 135
 ეროვნული დაუმორჩილებლობა 41, 283
 ეროვნული დაუმორჩილებლობის ინსტიტუტი 41
 ეროვნული თვითმყოფადობა 260
 ეროვნული კულტურა 67
 ეროვნული მოძრაობა 40, 63, 65
 ეროვნული მოძრაობის კონსოლიდაცია 63
 ეროვნული პარტიები 41
 ეროვნული პოლიტიკა 41
 ეროვნული საქმის აქტივისტი 64
 ექსპანსია 192

ვანდალიზმი 209

გ

„ზეიად გამსახურდიას მატიანე“ 227

თ

თავდაცვა 65, 136, 271

თანასწორუფლებიანობა 93

თვითგამორკვევა 223

თვითგამორკვევის უფლება 93

„თვისტომი“, საზოგადოება 257, 258

ი

იარაღის უკანონო წარმოება 207

„ილია ჭავაძის საზოგადოების მოამბე“ 226, 227

იმპერიული სტრუქტურები 259

იმპერიული ძალები 41

ინტერვენცია 283

„ინტერნაციონალისტური“ კურსი 192

„ინტერფრონტები“ 107

ინფორმაციისა და პროგნოზირების ცენტრი 257

ისტორიული სამართლიანობა 68, 260

იუდას ამბორი 194

იურიდიული საფუძვლები 67

პ

კავალერია 65

კავკასიის დამოუკიდებელი სახელმწიფოები 275

კავკასიის მთის ხალხთა ასამბლეა 275

კანონის იურიდიული ძალის უარყოფა 92

კანონპროექტი 150, 238

კარანტინი 56
კაცობრიობის მტერი 108
კენჭისყრა 60
კოლმეურნეობა 115, 116, 119
კომენდანტის საათი 54, 57, 90, 105
კომკავშირი 63, 64, 274
კომპარტია 226
კომპარტიის რაიკომები 42
კომუნიზმი 63
„კომუნისტი“, გაზეთი
კომუნისტური პარტია 63, 176
კომუნისტური რეჟიმი 281
კომუნისტური ხელისუფლება 40
კონსტიტუცია 54, 92, 93, 94, 96, 115, 121, 132, 139, 142,
215, 216, 217, 219, 221, 222, 238, 267, 280, 284
კონსტრუქციული თანამშრომლობა 272
კორუფცია 191, 192
კორემლი 64, 65, 103, 104, 110, 192, 275, 276, 281, 283
კრემლის დიქტატურა 104

კ

ლეგალიზაცია 259
ლენინგრადის ქართული არქივები 257
ლიტვის ეროვნული ხსნის კომიტეტი 105
ლიტვის კომუნისტური პარტია 105
ლიტვის უზენაესი საბჭო 105

გ

მანიფესტაცია 194
მარქსიზმი 63
მასობრივი ინფორმაციის საშუალებები 108, 209, 56,
133, 78, 283
მასობრივი მოძრაობები 57
მასობრივი საპროტესტო აქციები 283

- მასობრივი ღონისძიებები 56
 „მატიანე“, უურნალი 227
 მაფია 192, 175, 191
 მაფიოზური კლანები 192
 მე-11 არმია 65
 „მეხუთე კოლონები“ 107
 მთავარმართებელი 193
 მთავრობა 38, 40, 41, 50, 65, 106, 107, 130, 243, 249, 271
 „მთის რესპუბლიკა“ 275
 „მთის ხალხების ასამბლეა“ 275
 მილიციის ქვედანაყოფები 96
 მიმოსვლის საშუალებები 86
 მინისტრთა საბჭო 22, 38, 39, 42, 44, 49, 52, 70, 82, 83,
     85, 86, 87, 112, 113, 115, 117, 120, 122, 130, 132, 134,
     141, 213, 259, 271
 მიტინგები 56, 63, 106, 107, 275
 მიწის იჯარა 120
 მიწის კანონი 42, 122
 მკვიდრი მოსახლეობის უფლებები 67, 283
 მმართველობის მეორადი დონე 140
 მმართველობის პირველადი დონე 140
 მოკავშირე რესპუბლიკები 94, 223
 მოკვლევისა და წინასწარი გამოძიების ორგანოები 46
 მონობა 260
 მონოპოლია 227
 მოსამართლის სტატუსი 100, 124, 125
 მოსახლეობის დასაქმების ერთიანი პოლიტიკა 71
 მოსკოვის დისიდენტური მოძრაობა 191
 მოქალაქეთა თვითმოქმედი გაერთიანებები 57
 მუავანაძის მაფია 192
 მრავალპარტიული არჩევნები 38, 281
 მრგვალი მაგიდა - თავისუფალი საქართველო 40, 42, 50
 მრგვალი მაგიდის პოლიტიკური ორგანიზაცია 42, 50
 მსოფლიო საზოგადოებრიობა 137, 98, 137
 მსოფლიოს დემოკრატიული ძალები 104
 მუნიციპალური არჩევნები 40, 44

მშვიდობიანი დემოკრატიული რევოლუცია 41
მწერალთა კავშირი 194, 274
„მხედრიონი“ - არაოფიციალური გასამხედროებული
ფორმირება 183, 272

6

ნაციონალური სექცია 227
ნდობით აღჭურვილი პირები 220
„ნეგატიური მოვლენები“ 174
ნეოკოლონიალიზმი 259

7

ოკუპაცია-ანექსია 223
ოკუპირებული, ანექსირებული ქვეყნები 260
ოპოზიცია 41, 272, 273
ოსი ექსტრემისტები 90, 93, 95, 96, 207, 209, 210
ოს ტერორისტთა ჯგუფები 103
ოსური პიკეტები 66
ოფიციალური ელიტა 175
ოფიციალური მთავრობა 41
ოფიციალური რეაგირება 94
ოფიციალური ხელისუფლება 40, 41, 42, 98
ოფიციოზური მაფია 175
„ოქროს საწმისი“, უურნალი 227
ოქტომბრელთა ორგანიზაცია 63

8

პარიზის ქარტია ახალი ევროპისათვის 94
პარლამენტი 40, 50, 59, 103, 105, 283,
პასუხისმგებელი მუშაკები 90
პიონერი 63
პიროვნების უფლებანი და თავისუფლებანი 260
პოლიტიკური პროცესები 257

- პოლიტიკურ-ეკონომიკური სიტუაცია 40
 პოლიტიკური ავტონომია 67
 პოლიტიკური აქცია 63
 პოლიტიკური დამოუკიდებლობა 38
 პოლიტიკური ვითარების სტაბილიზაცია 71, 59
 პოლიტიკური თვითმმართველობა 67
 პოლიტიკური მეთოდები 107
 პოლიტიკური ოპოზიცია 272
 პოლიტიკური პარტიები 57
 პოლიტიკური უწიგნურობა 259
 პრემიერი 105
 პრემიერ-მინისტრი 38, 105
 პრეფექტები 140, 213
 პრეფექტურები 140, 141
 პრივატიზაცია 71
 პროტესტი 49, 67, 68, 105, 110, 183, 207, 209, 283

რ

- რადიკალური ცვლილებები 59
 რადიოსადგური „თავისუფლება“ 107
 რაიონული სასამართლოები 101, 124, 125
 რეალური დამოუკიდებლობა 41
 რეაქციული ძალები 105, 110
 რეგლამენტი 60
 რევოლუცია 40, 41, 42,
 რეზიდენცია 259, 261
 რეზოლუცია 106
 რესპუბლიკის კომპეტენცია 96
 რესპუბლიკის საშინაო საქმეები 68, 97
 რეფერენდუმი 160, 223, 224, 250, 251, 258, 273, 278,
 281, 287
 რეფერენტი 66
 რუსი მწერლების კულტი 193
 რუსიფიკაცია 191, 192
 „რუსეთის მისამართის გაზეთი 226

- საარჩევნო ბლოკები 246
 საბაზრო ურთიერთობის ფორმები 71
 საბოტაჟი 50
 საბჭოთა არმია 66, 103, 105, 110, 121, 133, 183, 271, 281
 საბჭოთა ერები 260
 საბჭოთა იმპერია 276, 41, 283
 საბჭოთა კავშირიდან გასვლის კანონი 261
 საბჭოთა პრესის მეთოდები 227
 საბჭოთა რუსეთის აგრესია 64
 საბჭოთა სამხედრო ხელმძღვანელობა 105
 „საბჭოთა ხალხი“ 260
 საბჭოთა ხელმძღვანელობა 259
 საბჭოთა ჯარები 260
 საგანგებო დანიშნულების შენაერთები 110
 საგანგებო ვითარება 56
 საგანგებო სხდომა 91
 საგანგებო წესები 5, 54, 55, 58, 90, 97, 99, 158, 207, 209,
 254, 286
 სადეპუტატო ეთივა 61
 სადეპუტატო კომისია 111, 112
 სადეპუტატო უფლებამოსილება 267, 268
 საეკლესიო საკუთრება 119
 საერთაშორისო მეთვალყურე 250
 საერთაშორისო პაქტი 94
 საერთაშორისო სამართლის სუბიექტები 260
 სავალუტო სისტემა 260
 საზოგადოებრივი ორგანიზაციები 57, 209
 საზოგადოებრივი წესრიგი 44, 55, 95, 147, 271
 საზოგადოებრივი მეურნეობა 118, 119
 საინჟინრო ჯარების ნაწილი 136
 საიჯარო ურთიერთობები 120
 საკადრო პოლიტიკა 41
 საკავშირო უმაღლესი ხელისუფლება 98

- საკანონმდებლო აქტები 119, 141, 142
 საკონსულო დაწესებულებები 82, 86
 საკუთარი არმია 260
 საკუთრების განსახელმწიფოებრიობა 71
 სამანდატო კომისია 61
 სამართალდაზუავი ორგანოები 95, 97
 სამეფო-სამთავროები 223
 სამომხმარებლო ბაზრის ნორმალიზაცია 71, 112,
 „სამშობლო“ გაზეთი 177
 სამხედრო დაჯგუფებები 41
 სამხრეთ ოსეთის ავტონომიური ოლქი 48, 49, 67, 92, 93,
 94, 95, 96, 270, 271
 სამხრეთ ოსეთის საბჭოთა რესპუბლიკა 54
 სამხრეთ ოსეთის საბჭოთა დემოკრატიული რესპუბლიკა
 96, 97
 სანარდო იჯარა 120
 საოკუპაციო ჯარები 65
 საოლქო საბჭო 68, 94, 95
 საპარლამენტო კომისიები 42, 43
 საპრეზიდენტო მმართველობა 103
 საპროგნოზო მაჩვენებლები 71
 საპროტესტო აქციები 283,
 სარეფერენდუმო კომისიები 250, 251
 სასამართლო წყობილება 101, 124, 125, 126
 სასოფლო კოოპერაცია 119
 საფინასო-საბიუჯეტო კომისია 111
 საქალაქო სასამართლო 124, 125
 საქართველოს ანექსია 64, 272
 „საქართველოს დამოუკიდებლობის აქტი“ 278, 281
 საქართველოს ისტორიის სწავლების საკითხი 227
 „საქართველოს მოამბე“ - ჟურნალი 227
 საქართველოს რესპუბლიკის სამხედრო კომისარიატი
 133
 საქართველოს რესპუბლიკის საშინაო საქმეები 97
 საქართველოს რესპუბლიკის ტრანსპორტის სამინისტრო
 133

- საქართველოს რესპუბლიკური ბანკი 111
 საქართველოს ჯანმრთელობის დაცვის სამინისტრო
     208
 საქმიანი თანამშრომლობა 59
 საშუალო ხელფასი 220
 სახალხო მსაჯული 101
 სახალხო სასამართლოები 101
 სახელმწიფო არბიტრი 76
 სახელმწიფო ბიუჯეტი 69
 სახელმწიფო გერბი 80, 81, 83
 სახელმწიფო დროშა 85, 86, 87
 სახელმწიფო ინსტიტუტები 38
 სახელმწიფო სავალდებულო დაზღვევა 115, 116
 სახელმწიფო უშიშროების კომიტეტი 55, 90, 96, 97,
     112, 191
 სახელმწიფო წყობილება 42, 279
 სახელმწიფო ხელისუფლება 38, 82, 85, 92, 93, 96
 სახელმწიფოებრიობა 31, 86, 88, 93, 103, 110, 118, 223,
     273, 275
 საპარო-სადესანტო პოლკი 136
 სეპარატისტული ძალები 54
 სისხლიანი აგრესია 106, 110
 სკვპ და პარტაპარატი 261
 „სოფლის ცხოვრება“, გაზეთი 177
 სოფლისა და სატყეო მეურნეობის სამინისტრო
 სოციალური გარანტიები 71
 სპეცკომენდანტურა 45
 სსრ კავშირის თავდაცვის სამინისტრო 136, 271
 სსრ კავშირის კონსტიტუცია 92, 93, 94, 96
 სსრ კავშირის პრეზიდენტი 92, 94, 95, 96, 97, 98, 103,
     121, 221, 222, 283, 284
 სტრუქტურული გარდაქმნა 71
 სუვერენიტეტი 54, 94, 223, 279
 სუვერენობის ატრიბუტები 259
 „სუვერენულ სახელმწიფოთა ფედერაცია“ 223, 259
 სუვერენულ უფლებათა უგულებელყოფა 97

სუვერენული უფლებები 55, 207, 221, 222,
სუვერენული რესპუბლიკა 68, 183
სუკ-ი 191, 192, 194

ტ

ტაბელური იარაღი 90
ტელევიზია და რადიომაუწყებლობა 29, 133
ტერიტორიული მთლიანობა 68, 94, 97, 207, 276
ტერიტორიული უზენაესობა 92
ტოტალიტარული რეჟიმი 103, 105
ტრანსკავკასიის რკინიგზა 227

უ

უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის პრესცენტრი 39, 107,
257, 258
უზენაესი საბჭოს სესია 85, 130
უზენაესი საბჭოს წევრის სტატუსი 267
უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმი 126
უზენაესი ხელისუფლება 105
უფლებამოსილების ვადა 215, 216
უშიშროების სახელმწიფო კომიტეტი 111
უშრომელი შემოსავალი 112

ყ

ყედერაციის კომპონენტები 259
ფინანსთა სამინისტრო 112, 142

ქ

ქართველთა სათვისტომოები 257, 258
ქართველი მოპიკეტები 66
ქართული ენის სახელმწიფო სტატუსი 227
ქართული ენის შემსწავლელთა ჯგუფი 257

- ქართული მოსახლეობა 40
ქიმიური ცენტრები 108
ქუჩაში მსვლელობები 56

გ

- შავი ბაზარი 66
შეიარაღებული ფორმირებები 57, 77, 272, 283
შვიდქიმიანი ვარსკვლავი 81
შინაგან საქმეთა სამინისტრო 55, 90, 95, 96, 97, 103,
105, 110, 121, 133, 136, 192, 207, 208, 270
შინაგანი ჯარები 55, 57, 77, 95, 97, 132, 133, 207, 208,
135
შრომის კანონთა კოდექსი 88
შრომის, სოციალური დაცვისა და დემოგრაფიის სამინისტრო
244

ჩ

- ჩეჩენთა დელეგაცია 275
„ჩრდილოეთ კავკასიის წითელი რესპუბლიკა“ 275

ც

- ცენტრალური კომიტეტი 192, 193
ცენტრალური არქივი 226
ცენტრალური საარჩევნო კომისია 139, 190, 220, 263,
250, 251, 265
ცენტრალური სარეფერენდუმო კომისია 250, 251
ცენტრალური ტელევიზია 261
ცენტრი 41, 95, 97, 104, 107, 257, 273
ცენტრის დიქტატორული პოლიტიკა 103
ცხრა აპრილის ტრაგედია 281

ძ

ძალადობრივი ესკალაცია 283
ძალაუფლება 42, 261
ძეგლთა დაცვის საკითხი 227
ძირითადი კანონი 139, 215, 217, 219

ც

წითელი დიქტატორი 193

ჭ

ჭეშმარიტი არაგველი 178
ჭეშმარიტი ოპოზიცია 272

ბ

ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოები 67, 85, 123,
190, 220, 246
ხელისუფლების საკავშირო ორგანოები 94
ხელისუფლების უზურპაცია 54
ხელნაწერთა ინსტიტუტი 193
„ხსნის კომიტეტი“ 105
ხუთწლედის მზე 228

ჯ

ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური
უზრუნველყოფის სამინისტრო 132
ჰელსინკის ჯგუფი 226, 227
ჰიტლერული თეოლოგია და პრაქტიკა 177
ჰუმანიზმი 175
ჰუმანიტარულ და სოციალურ საკითხთა კომისია 275, 258

პიგლიოგრაფიული საქიერი:

1. დადგენილება : საქართველოს უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 15 ნოემბერი. - №2-3 (21011). – 1 გვ.
2. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილის არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 16 ნოემბერი. - №4 (21012). – 1 გვ.
3. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 16 ნოემბერი. - №4 (21012). – 1 გვ.
4. დადგენილება : საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განცხადების შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 15 ნოემბერი. - №2-3 (21011). – 2 გვ.
5. დადგენილება : გ. ვ. აბსანის საქართველოს რესპუბლიკის ფინანსთა მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.
6. დადგენილება : ლ. ნ. ანდლულაძის საქართველოს რესპუბლიკის განათლების მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.
7. დადგენილება : ა. პ. ჩხეიძის საქართველოს რესპუბლიკის ტრანსპორტის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.
8. დადგენილება : თ. გ. გველესიანის საქართველოს რესპუბლიკის ვაჭრობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.
9. დადგენილება : ი. ს. უორდანიას საქართველოს რესპუბლიკის მეცნიერების, ტექნიკისა და პერსპექტიული დაგეგმვის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.
10. დადგენილება : გ. მ. ხოშტარიას საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.
11. დადგენილება : თ.შ. კვანტალიანის საქართველოს რესპუბლიკის

ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარედ დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.

12. დადგენილება : გ. მ. ხოშტარიას საქართველოს რესპუბლიკის საგარეო საქმეთა მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.

13. დადგენილება : თ.შ. კვანტალიანის საქართველოს რესპუბლიკის ტელევიზიისა და რადიომაუწყებლობის სახელმწიფო კომიტეტის თავმჯდომარედ დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.

14. დადგენილება : ა. პ. ჩეიძის საქართველოს რესპუბლიკის ტრანსპორტის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.

15. დადგენილება : არსებული უქმე დღეების გაუქმებისა და ტრადიციულთა აღდგენის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.

16. დადგენილება : ფ. გ. ტყებუჩავას საქართველოს რესპუბლიკის კავშირგაბმულობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.

17. დადგენილება : ნ. ა. წულეისკირის საქართველოს რესპუბლიკის კულტურის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.

18. დადგენილება : დ. მ. ხაბულიანის საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან საქმეთა მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.

19. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის მოადგილის არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 23 ნოემბერი. - №9 (21017). – 1 გვ.

20. დადგენილება : სამედიცინო ინსტიტუტში აბიტურიენტთა ჩარიცხვასთან დაკავშირებული საკითხების გამომკვლევი კომისიის შექმნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 25 ნოემბერი. - №10-11 (21019). – 1 გვ.

21. შეხვედრა საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში // ახალი საქართველო. - 1990. – 29 ნოემბერი. - №13-14 (21022). – 1 გვ.

22. მრგვალი მაგიდის პოლიტიკურ ორგანიზაციათა შეკრება // ახალი საქართველო. - 1990. – 2 დეკემბერი. – №16-17 (21025). – 1 გვ.
23. მიმართვა : ქალაქებისა და რაიონების სახალხო დეპუტატთა საბჭოების აღმასკომებს / გამსახურდია ზ., სიგურ თ. // ახალი საქართველო. - 1990. – 2 დეკემბერი. – №16-17 (21025). – 1 გვ.
24. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის 1990 წლის 22 ნოემბრის ამნისტიის კანონის გამოყენების წესის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. – 7 დეკემბერი. – №2. – 2 გვ.
25. საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო დეპუტატთა საქალაქო და რაიონულ საბჭოებს, მრგვალი მაგიდის ადგილობრივ ორგანიზაციებს, დეპუტატთა რაიონულ კომისიებს / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. – 7 დეკემბერი. – №2. – 1 გვ.
26. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატთა არჩევნების ზოგიერთ საარჩევნო ოლქში ხელახლი არჩევნების დანიშნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. – 12 დეკემბერი. – №5-6. – 4 გვ.
27. დადგენილება : გ. დ. მგელაძის საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის პირველი მოადგილის - საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო აგროსამრეწველო კომიტეტის თავმჯდომარის თანამდებობიდან განთავისუფლების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. – 12 დეკემბერი. – № 5-6. – 4 გვ.
28. დადგენილება : ქ. ცხინვალსა და ჯავაის რაიონის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. – 14 დეკემბერი. – №8 – 1 გვ.
29. საუბარი საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. – 18 დეკემბერი. – №11 – 1 გვ.
30. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სხდომების დროებით რეგლამენტში ცვლილების შეტანის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. – 21 დეკემბერი. – № 13. – 1 გვ.
31. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს სამანადატო კომისიის საქართველოს რესპუბლიკას უზენაესი საბჭოს სამანადატო და სადეპუტატო ეთიკის მუდმივ კომისიად გარდაქმნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1990. – 21 დეკემბერი. – № 13. – 1 გვ.

32. შესვედრა უნგრეთის წარმომადგენლებთან // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 25 დეკემბერი. – №16. – 1 გვ.
33. ზეიად გამსახურდიას სიტყვა - წარმოთქმული 1989 წლის 25 დეკემბერს თბილისში გამართულ მიტინგზე // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 27 დეკემბერი. – №17. – 1 გვ.
34. მიმართვა : ჩრდილოეთ ოსეთის ავტონომიური საბჭოთა სოციალისტური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმს / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 27 დეკემბერი. – №17. – 1 გვ.
35. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის 1989 წლის სახელმწიფო ბიუჯეტის შესრულების ანგარიშის დამტკიცების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 28 დეკემბერი. – № 18. – 2 გვ.
36. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკური და სოციალური განვითარების 1991 წლის პროგნოზის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 28 დეკემბერი. – № 18. – 1 გვ.
37. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის გენერალური პროკურორის დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 28 დეკემბერი. – № 18. – 1 გვ.
38. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 28 დეკემბერი. – № 18. – 1 გვ.
39. ბატონიშვილ გიორგი ბაგრატიონის / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 29 დეკემბერი. – № 19. – 1 გვ.
40. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის მთავარი სახელმწიფო არბიტრის დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 29 დეკემბერი. – № 19. – 1 გვ.
41. დადგენილება : კანონით გაუთვალისწინებელი შეიარაღებული ფორმირებების აკრძალვის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 29 დეკემბერი. – № 19. – 3 გვ.
42. დადგენილება : „პრესისა და მასობრივი ინფორმაციის სხვა საშუალებათა შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პროექტის სახალხო განხილვის თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 30 დეკემბერი. - №20. – 1 გვ.
43. კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს მუდმივი კომისიების დროებითი დებულების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1990. – 30 დეკემბერი. - №20. – 1 გვ.

ველოს რესპუბლიკა. – 1990. – 30 დეკემბერი. – №20. – 2 გვ.

44. კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო გერბის შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე (თანდართული დებულებით) / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1990. – 30 დეკემბერი. – №20. – 2,3 გვ.

45. კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო დროშის შესახებ დებულების დამტკიცების თაობაზე (თანდართული დებულებით) / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1990. – 30 დეკემბერი. – №20. – 2 გვ.

46. კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის შრომის კანონთა კოდექსის 64-ე მუხლში ცვლილებების შეტანის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1990. – 30 დეკემბერი. – №20. – 2 გვ.

47. დადგენილება : „ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიებზე საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებაში ცვლილების შეტანის შესახებ / ზვიად გამსახურდია // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 6 იანვარი. – №4 (24). – 1 გვ.

48. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის პირველი მოწვევის უზენაესი საბჭოს პირველი სესიის საგანგებო სხდომის მოწვევის შესახებ / ზვიად გამსახურდია // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 9 იანვარი. – №5 (25). – 1 გვ.

49. დადგენილება : სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 7 იანვრის ბრძანებულების შესახებ / ზვიად გამსახურდია // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 10 იანვარი. – №6 (26). – 1 გვ.

50. დადგენილება : „ქ. ცხინვალსა და ჯავის რაიონის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების გამოცხადების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის დადგენილებაში ცვლილებების შეტანის თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 12 იანვარი. – №8-9 (29). – 1 გვ.

51. დადგენილება : „საქართველოს რესპუბლიკაში მოსამართლის სტატუსის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 12 იანვარი. – №8-9 (29). – 4 გვ.

52. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკაში სასამართლოს წყობილების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. –

1991. – 12 იანვარი. – №8-9 (29). – 1 გვ.

53. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრეზიდიუმის განცხადება 1991 წლის 12 იანვარი / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 15 იანვარი. – №10 (30). – 1 გვ.

54. განცხადება / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 15 იანვარი. – №10 (30). – 1 გვ.

55. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს პრესცენტრის განცხადება // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 16 იანვარი. – №11 (31). – 1 გვ.

56. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ზეიად გამსახურდიას განცხადება უცხოეთის მასობრივი ინფორმაციის საშუალებებისათვის // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 18 იანვარი. – №12 (32). – 3 გვ.

57. მიმართვა : გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის გენერალურ მდიგანს მის აღმატებულებას ბატონ ჰავიერ პერეს დე კუელარს! // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 18 იანვარი. – №12 (32). – 1 გვ.

58. საქართველოს რესპუბლიკის უზენესი საბჭოს პრეზიდიუმის განცხადება // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 22 იანვარი. – №14 (34). – 1 გვ.

59. დადგენილება : ორმოცდათი და ას მანეთიანი ფულის ნიშნების ჩაბარებისა და მათი სხვა ლირებულების ფულის ნიშნებზე გამოცვლის ღონისძიებათა შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 26 იანვარი. – №18 (38). – 1 გვ.

60. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკაში სსრ კავშირის სახელმწიფო ბანკის 1961 წლის ნიმუშის 50 და 100-მანეთიანი ფულის ნიშნების გაცვლის მიზდინარეობის შესახებ / გამსახურდია ზ., სიგუა თ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 29 იანვარი. – №19 (39). – 1 გვ.

61. დადგენილება : “საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოდან დეპუტატების განვევის წესის შესახებ” საქართველოს რესპუბლიკის კანონის თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 31 იანვარი. – №21 (41). – 1 გვ.

62. საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 1 თებერვალი. – №22 (42). – 1 გვ.

63. დადგენილება : ვ. გ. ლორთქიფანიძის საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარის მოამდებობიდან გათ-

ავისუფლების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 31 იანვარი. – №21 (41). – 1 გვ.

64. საიჯარო ურთიერთობათა სრულყოფის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 31 იანვარი. – №21 (41). – 1 გვ.

65. დადგენილება : „მართლწესრიგის დაცვის უზრუნველსაყოფად და დამნაშავეობასთან ბრძოლაში მიღიციასა და სსრ კავშირის შეიარაღებული ძალების ქვედანაყოფების ურთიერთმოქმედების შესახებ“ სსრ კავშირის პრეზიდენტის ბრძანებულების მოქმედების შეჩერების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 31 იანვარი. – №21 (41). – 1 გვ.

66. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის სოფლის მეურნეობაში საიჯარო ურთიერთობათა დებულების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის მინისტრთა საბჭოს დადგენილების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 31 იანვარი. – №21 (41). – 1 გვ.

67. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების – საკრებულოების არჩევნების შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმედოდ შემოლებისა და საკრებულოების არჩევნების დანიშვნის თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 31 იანვარი. – №21 (41). – 1 გვ.

68. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის რაიონის (ქალაქის) სასამართლოების, თბილისის საქალაქო სასამართლოს მსაჯულთა არჩევნების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 1 თებერვალი. – №22 (42). – 1 გვ.

69. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკაში რაიონის (ქალაქის) სასამართლოებისა და თბილისის საქალაქო სასამართლოს მოსამართლეთა დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 1 თებერვალი. – №22 (42). – 1 გვ.

70. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს პრეზიდიუმის დამტკიცების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 1 თებერვალი. – №22 (42). – 1 გვ.

71. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი სასამართლოს თავმჯდომარის მოადგილებისა და წევრების არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 1 თებერვალი. – №22 (42). – 1 გვ.

72. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის მართვის სტრუქტურების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რე-

სპუბლიკა. - 1991. – 1 თებერვალი. - №22 (42). – 1 გვ.

73. დადგენილება : შინაგანი ჯარების – ეროვნული გვარდიის რიგებში 1991 წელს წევეგამდელთა გაწვევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 2 თებერვალი. - №23 (43). – 1 გვ.

74. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის შინაგან ჯარებში – ეროვნულ გვარდიაში სამხედრო სამსახურის გავლის წესის დროებითი დებულების დამტკიცების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 2 თებერვალი. - №23 (43). – 1 გვ.

75. ღია წერილი ამიერკავკასიის სამხედრო ოლქის სარდალს, გენერალ-პოლკოვნიკ ვ. ო. პატრიკიევს / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 5 თებერვალი. - №24 (44). – 1 გვ.

76. დადგენილება : გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივი მმართველობის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 6 თებერვალი. - №25 (45). – 1 გვ.

77. დადგენილება : ა. ა. ჭირაქაძის საქართველოს რესპუბლიკის ცენტრალური საარჩევნო კომისიის თავმჯდომარედ დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 6 თებერვალი. - №25 (45). – 1 გვ.

78. დადგენილება : გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივ მმართველობაზე გადასვლის პირველი ეტაპის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 6 თებერვალი. - №25 (45). – 1 გვ.

79. დადგენილება : თ. ნ. ბარამიძის ქ. ფოთის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თებერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

80. დადგენილება : თ. ჩ. ჩუბინძის ქ. გორისა და გორის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თებერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

81. დადგენილება : ზ. ვ. ძიმიგურის სამტკრედიის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თებერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

83. დადგენილება : ზ. შ. გუჩუას წალენჯიხის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თებერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

84. დადგენილება : სსრ კავშირის ჯილდოების გაუქმების შესახებ / გამ-სახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თებერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

85. დადგენილება : თ. ო. ქორქოლიანის ქ. ზუგდიდისა და ზუგდიდის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართვე-ლოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თებერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

86. დადგენილება : ა. ო. მაჭავარიანის მარნეულის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თებერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

87. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის სახელმწიფო ჯილდოე-ბის დაწესების შესახებ კანონშროექტის თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თებერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

88. დადგენილება : პ. ა. თოიძის ოზურგეთის რაიონის პრეფექტად დანიშ-ვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თებერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

89. დადგენილება : მ. ს. წიკლაურის ყაზბეგის რაიონის პრეფექტად დან-იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თებერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

90. დადგენილება : შ. ა. წინწალაშვილის გურჯაანის რაიონის პრეფექ-ტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თე-ბერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

91. დადგენილება : ხობის რაიონის პრეფექტად თ. მ. ქაჯაიას დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 8 თე-ბერვალი. - №26 (46). – 1 გვ.

92. დადგენილება : ა. ა. მაკარიძის თერჯოლის რაიონის პრეფექტად დან-იშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 12 თე-ბერვალი. - №28 (48). – 1 გვ.

93. დადგენილება : ბ. გ. აბესაძის ქ. ტყიბულის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 12 თე-ბერვალი. - №28 (48). – 1 გვ.

94. დადგენილება : გ. გ. ცანავას აბაშის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 12 თე-ბერვალი. - №28 (48). – 1 გვ.

95. დადგენილება : ქალაქ ცხინვალის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების

მოქმედების ვადის გაგრძელების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 12 თებერვალი. – №28 (48). – 1 გვ.

96. დადგენილება : ნ. ბ. ლიპარტელიანის ლენტეხის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 12 თებერვალი. – №28 (48). – 1 გვ.

97. დადგენილება : „რეფერენდუმის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 12 თებერვალი. – №28 (48). – 1 გვ.

98. დადგენილება : თ. ი. ამბროლაძის - მამა თევდორეს ახალციხის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1 გვ.

99. დადგენილება : ი. ზ. ბარათაშვილის ბოლნისის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1 გვ.

100. დადგენილება : ნ. ლ. ებანოიძის ხარაგაულის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 4 გვ.

101. დადგენილება : ვ. ლ. გოგსაძის წალკის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 4 გვ.

102. დადგენილება : ო. კ. გორგასლიძის თეთრი წყაროს რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1 გვ.

103. დადგენილება : ლ. შ. იაშვილის ყვარლის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1 გვ.

104. დადგენილება : გ. გ. იმერლიშვილის ხაშურის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 4 გვ.

105. დადგენილება : თ. ა. ჯანელიძის ქ. რუსთავის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1 გვ.

106. დადგენილება : ე. კ. ჯანჯულიას გალის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991.

- 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1 გვ.
- 107. დადგენილება :** რ. კ. ონიანის გარდაპნის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 4 გვ.
- 108. დადგენილება :** ნ. ა. ხაჭაპურიძის ბორჯომის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1 გვ.
- 109. დადგენილება :** მ. ს. მარის ჩოხატაურის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1 გვ.
- 110. დიახ, წამებულია!** (ერთადერთი არაგველი). ნაზი შამანაურის მკვლელობის 7 ნილისთავი / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 13 თებერვალი. – №29 (49). – 1 გვ.
- 111. დადგენილება :** ა. გ. მათიაშვილის ახალგორის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 19 თებერვალი. – №33 (53). – 1 გვ.
- 112. დადგენილება :** ზ. გ. არჯევანიძის ბოგდანოვის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 20 თებერვალი. – №34 (54). – 1 გვ.
- 113. დადგენილება :** გ. პ. ჩაკვეტაძის ქალაქ წყალტუბოს პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 20 თებერვალი. – №34 (54). – 1 გვ.
- 114. დადგენილება :** ვ. ზ. ფერაძის ვანის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 20 თებერვალი. – №34 (54). – 1 გვ.
- 115. მიმართვა :** სსრკ პრეზიდენტს მ. ს. გორბაჩივს., სსრკ თავდაცვის მინისტრს დ. ტ. იაზოვს // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 20 თებერვალი. – №34 (54). – 1 გვ.
- 116. დადგენილება :** გ. ლ. ბიჭაშვილის ამბოლაურის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 21 თებერვალი. – №35 (55). – 1 გვ.
- 117. დადგენილება :** გ. ვ. გაბუნიას მარტვილის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 21 თებერვალი. – №35 (55). – 1 გვ.

- 118.** დადგენილება : ი. მ. გაგოშიძის მცხეთის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 21 თებერვალი. - №35 (55). - 1 გვ.
- 119.** დადგენილება : ი. ი. ლუდუშაურის დუშეთის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 21 თებერვალი. - №35 (55). - 1 გვ.
- 120.** დადგენილება : გ. ე. ისაკაძის საგარეჯოს რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 21 თებერვალი. - №35 (55). - 1 გვ.
- 121.** დადგენილება : ბ. თ. ქუთათელაძის საჩხერის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 21 თებერვალი. - №35 (55). - 1 გვ.
- 122.** დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის ქალაქების, ქალაქთა რაიონების, დაბების, თემებისა და სოფლების საკრებულოებში დეპუტატთა რაოდენობისა და დეპუტატობის კანდიდატების წარდგენისა და რეგისტრაციის ვადების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 22 თებერვალი. - №36 (56). - 1 გვ.
- 123.** ლია წერილი : მზე ჩრდილოეთიდან აღარ ამოვა / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 22 თებერვალი. - №36 (56). - 3 გვ.
- 124.** დადგენილება : გ. ა. მაცუკატიოვის ახალქალაქის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 21 თებერვალი. - №37 (57). - 4 გვ.
- 125.** დადგენილება : შ. ი. დარჩიაშვილის სილნალის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.
- 126.** დადგენილება : ნ. ა. პატაშურის ნითელწყაროს რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.
- 127.** დადგენილება : ნ. ი. ცერცვაძის ბალდათის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.
- 128.** დადგენილება : ვ. ს. დათაშვილის ასპინძის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.

129. დადგენილება : ვ. მ. გაბელიას ჩხოროწყუს რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.
130. დადგენილება : ც. ს. გულედანის მესტიის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.
131. დადგენილება : მ. შ. კუხალაშვილის ხონის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.
132. დადგენილება : ა. ფ. კვაჭაძის ადიგენის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.
133. დადგენილება : უ. დ. საყვარელიძის ზესტაფონის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.
134. დადგენილება : მ. გ. ხუციშვილის ლაგოდეხის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 2 გვ.
135. მიმართვა : სსრ კავშირის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარეს ა. ი. ლუკიანოვს / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 თებერვალი. - №38 (58). - 1 გვ.
136. დადგენილება : ნ. შ. ჩაჩაგას თაიანეთის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 27 თებერვალი. - №39 (59). - 1 გვ.
137. დადგენილება : ნ. ო. შუბითიძის ქარელის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 27 თებერვალი. - №39 (59). - 1 გვ.
138. დადგენილება : „გარდამავალ პერიოდში ადგილობრივი მმართველობის შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის მეხუთე მუხლის პირველი პუნქტის მეხუთე ნაწილის განმარტების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 28 თებერვალი. - №40 (60). - 1 გვ.
139. დადგენილება : აფხაზეთის ასსრ უზენაესი საბჭოს არჩევნების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 28 თებერვალი. - №40 (60). - 1 გვ.

- 140. დადგენილება :** საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს დეპუტატების კ. ა. ფირცხალვას, ა. გ. მათიაშვილის და ბ. გ. გუგავას უფლებამოსილების ცნობის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.
- 141. დადგენილება :** ნ. გ. მირანაშვილის კასპის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.
- 142. დადგენილება :** საქართველოს რესპუბლიკის ზოგიერთი რაიონის, ქალაქისა და დაბისათვის სახელის გადარქმევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.
- 143. დადგენილება :** საქართველოს რესპუბლიკის საკრებულოების არჩევნებში მონაწილე დეპუტატობის კანდიდატებისა და მათი ნდობით აღჭურვილი პირებისათვის საშუალო ხელფასის ანაზღაურების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.
- 144. დადგენილება :** სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 4 თებერვლის ბრძანებულების მოქმედების შეჩერების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.
- 145. დადგენილება :** სსრ კავშირის პრეზიდენტის 1991 წლის 26 იანვრის ბრძანებულების მოქმედების შეჩერების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.
- 146. დადგენილება :** სსრ კავშირის შენარჩუნების საკითხზე სსრკ რეფერენდუმის ორგანიზაციისა და მისი უზრუნველყოფის ღონისძიებათა შესახებ სსრკ უმაღლესი საბჭოს დადგენილების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1991. - 1 მარტი. - №41 (61). - 1 გვ.
- 147. დადგენილება :** ნ. გ. აბუნდაძის ქ. ჭიათურის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1991. - 5 მარტი. - №43 (63). - 2 გვ.
- 148. სამახსოვრო ჩანაწერი ილია ჭავჭავაძის საზოგადოებას / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1991. - 5 მარტი. - №43 (63). - 4 გვ.**
- 149. დადგენილება :** ბ. ი. ბიბინეიშვილის ხელვაჩაურის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა - 1991. - 6 მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.
- 150. დადგენილება :** საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოსთან არსებული სოციალურ-ეკონომიკური ინფორმაციის კომიტეტის თავმჯ

დომარედ ა. ვ. ჯანჯლაგას დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.

151. დადგენილება : ს. ნ. ბერიძის ქედის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.

152. დადგენილება : ტ. ა. ფუტკარაძის ქ. ბათუმის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.

153. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრის განვევის წესის შესახებ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის სამოქმედოდ შემოღების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.

154. დადგენილება : ბ. ი. გობაძის ხულოს რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.

155. დადგენილება : ბ. ა. კანკავას სენაკის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.

156. დადგენილება : ო. ა. ნავროზაშვილის ონის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.

157. დადგენილება : ი. თ. ტურაშვილის ახმეტის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 6 მარტი. - №44 (64). - 1 გვ.

158. დადგენილება : „საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკური სისტემის საფუძვლების შესახებ“ საქართველოს რესპუბლიკის კანონის პირველი წარითხებით მიღების თაობაზე / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 7 მარტი. - №45 (65). - 1 გვ.

159. დადგენილება : გ. ზ. აბდუშელიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის მრეწველობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 3 გვ.

160. დადგენილება : მ. გ. ძოძუაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის ჯანმრთელობის დაცვისა და სოციალური უზრუნველყოფის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 9 მარტი. - №47 (67). - 3 გვ.

161. დადგენილება : შ. ს. ფუტკარაძის შუახევის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. - №47 (67). – 1 გვ.

162. დადგენილება : მ. შ. გედენიძის საქართველოს რესპუბლიკის ეკონომიკის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. - №47 (67). – 3 გვ.

163. დადგენილება : ბ. კ. გიგინეიშვილის საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის მოადგილედ დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. - №47 (67). – 3 გვ.

164. დადგენილება : თ. ვ. გუგუშვილის საქართველოს რესპუბლიკის შრომის, სოციალური დაცვისა და დემოგრაფიის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. - №47 (67). – 3 გვ.

165. დადგენილება : ნ. ნ. იაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის სოფლი-სა და სატყეო მეურნეობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. - №47 (67). – 3 გვ.

166. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის ხელისუფლების ადგილობრივი ორგანოების - საკრებულოთა არჩევნებში პარტიებისა და საარჩევნო ბლოკების დეპუტატობის კანდიდატთა სიების წარდგენის ვადის გაგრძელების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. - №47 (67). – 1 გვ.

167. დადგენილება : გ. ზ. მირიანაშვილის საქართველოს რესპუბლიკის არქიტექტურისა და მშენებლობის საქმეთა მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. - №47 (67). – 3 გვ.

168. დადგენილება : დ. ვ. ნაკანის საქართველოს რესპუბლიკის ეკოლოგიისა და ბუნებათსარგებლობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. - №47 (67). – 3 გვ.

169. დადგენილება : ო. ვ. ქვილითაიას საქართველოს რესპუბლიკის მთავრობის თავმჯდომარის პირველ მოადგილედ დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. - №47 (67). – 3 გვ.

170. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკაში რეფერენდუმის მომზადებისა და ჩატარების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს

რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. – №47 (67). – 1 გვ.

171. დადგენილება : ა. გ. თხილაიშვილის ქობულეთის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. – №47 (67). – 1 გვ.

172. დადგენილება : ა. მ. ჭლიკაძის საქართველოს რესპუბლიკის კვებისა და გადამმუშავებელი მრეწველობის მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 9 მარტი. – №47 (67). – 3 გვ.

173. დადგენილება : ქ. ცხინვალის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების მოქმედების ვადის გაგრძელების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 12 მარტი. – №48 (68). – 1 გვ.

174. დადგენილება : მ. გ. გოგუაძის ლანჩხუთის რაიონის პრეფექტად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 12 მარტი. – №48 (68). – 1 გვ.

175. მიმართვა : ლიტვის რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარეს ბატონ ლანდსბერგის / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 12 მარტი. – №48 (68). – 1 გვ.

176. უზენაესი საბჭოს პრესცენტრში // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 13 მარტი. – №49 (69). – 1 გვ.

177. „საქართველოთი მოხიბლული ვარ, თუმც არასოდეს ვყოფილვარ თქვენს ქვეყანაში“ / შესცემა ჯეიმს ბეიკერთან // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 19 მარტი. – №53 (73). – 1 გვ.

178. დადგენილება : სსრ კავშირის სახალხო დეპუტატთა არჩევნების №669 სოხუმის ტერიტორიული საარჩევნო ოლქის საოლქო საარჩევნო კომისიის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 20 მარტი. – №54 (74). – 1 გვ.

179. დადგენილება : ი. გ. ჩეჩიძის საქართველოს რესპუბლიკის მატერიალურ-ტექნიკური მომარაგებისა და სახელმწიფო რეზერვების მინისტრად დანიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 21 მარტი. – №55 (75). – 1 გვ.

180. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაეს საბჭოში გამოკლებულთა წაცვლად ახალი წევრების არჩევის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. – 21 მარტი. – №55 (75). – 1 გვ.

181. დადგენილება : ა. ა. კოსტავას ქ. ქუთაისის პრეფექტად დაწიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 23 მარტი. - №57 (77). - 1 გვ.

182. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს წევრთა ერთი ნაწილის უფლებამოსილების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 23 მარტი. - №57 (77). - 1 გვ.

183. დადგენილება : ტ. ზ. ალავიძის ცაგერის რაიონის პრეფექტად დაწიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 მარტი. - №58 (78). - 1 გვ.

184. ოქმი : რუსეთის საბჭოთა ფედერაციული სოციალისტური რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის და საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის შესხვედრისა და მოლაპარაკებისა / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 26 მარტი. - №58 (78). - 1 გვ.

185. საქართველოს რესპუბლიკის უზენაესი საბჭოს თავმჯდომარის ბატონ ზვიად გამსახურდიას შესხვედრა შვეციის საგანგებო და სრულუფლებიან ელჩთან ბატონ კარლ ოტო ერიან ბერნერთან // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 27 მარტი. - №59 (79). - 1 გვ.

186. დადგენილება : საქართველოს კომიკავშირის ცენტრალური კომიტეტის ყოფილი შენობის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 27 მარტი. - №59 (79). - 4 გვ.

187. მიმართვა : კავკასიის მთის ხალხთა ასამბლეის მონაწილე ჩეჩენთა დელეგაციას / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 29 მარტი. - №60 (80). - 3 გვ.

188. დადგენილება : ი. ო. ანდრიაძის ქ. თბილისის პრეფექტად დაწიშვნის შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 10 აპრილი. - №68 (88). - 3 გვ.

189. მიმართვა : საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტს მ. გორბაჩოვს / გამსახურდია ზ. // თბილისი. - 1991. - 10 აპრილი. - №67 (11381). - 2 გვ.

190. მიმართვა : საბჭოთა კავშირის პრეზიდენტს მ. გორბაჩოვს / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. - 1991. - 10 აპრილი. - №70 (90). - 4 გვ.

191. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის თანამდებობის შემოღების შესახებ / გამსახურდია ზ. // თბილისი. - 1991. - 10

აპრილი. - №67 (11381). – 2 გვ.

192. დადგენილება : საქართველოს რესპუბლიკის პრეზიდენტის თანამდებობის შემოღების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 10 აპრილი. – №70 (90). – 4 გვ.

193. კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის მოქმედების შესახებ / გამსახურდია ზ. // თბილისი. – 1991. – 10 აპრილი. – №67 (11381). – 1 გვ.

194. კანონი : საქართველოს რესპუბლიკის კონსტიტუციისა და კანონმდებლობის მოქმედების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 10 აპრილი. – №70 (90). – 4 გვ.

195. მიმართვა : მსოფლიოს ხალხებისადმი / გამსახურდია ზ. // თბილისი. – 1991. – 10 აპრილი. – №67 (11381). – 2 გვ.

196. მიმართვა : მსოფლიოს ხალხებისადმი / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 10 აპრილი. – №70 (90). – 4 გვ.

197. ბატონ ზვიად გამსახურდიას პრესკონფერენცია // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 11 აპრილი. – № 71 (91). – 1 გვ.

198. დადგენილება : ქ. ცხინვალის ტერიტორიაზე საგანგებო წესების მოქმედების ვადის გაგრძელების შესახებ / გამსახურდია ზ. // საქართველოს რესპუბლიკა. – 1991. – 13 აპრილი. – №72 (92). – 1 გვ.